

T.C.
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TERKOS SU YOLUNA AİT YAPILAR

Devrim İSENKUL

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mimarlık Anabilim Dalı

Mimarlık Tarihi ve Kuramı Programı

Danışman

Prof. Dr. Nur URFALIOĞLU

Temmuz, 2019

T.C.
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TERKOS SU YOLUNA AİT YAPILAR

Devrim İSENKUL tarafından hazırlanan tez çalışması 22.07.2019 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı, Mimarlık Tarihi ve Kuramı Programı **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Nur URFALIOĞLU

Yıldız Teknik Üniversitesi

Danışman

Jüri Üyeleri

Prof. Dr. Nur URFALIOĞLU, Danışman

Yıldız Teknik Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Zafer SAĞDIÇ, Üye

Yıldız Teknik Üniversitesi

Doç. Dr. Ebru ÖZEKE TÖKMEC, Üye

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Danışmanım Prof. Dr. Nur URFALIOĞLU sorumluluğunda tarafımca hazırlanan Terkos Su Yoluna Ait Yapılar başlıklı çalışmada veri toplama ve veri kullanımında gerekli yasal izinleri aldığımı, diğer kaynaklardan aldığım bilgileri ana metin ve referanslarda eksiksiz gösterdiğimi, araştırma verilerine ve sonuçlarına ilişkin çarpıtma ve/veya sahtecilik yapmadığımı, çalışmam süresince bilimsel araştırma ve etik ilkelerine uygun davrandığımı beyan ederim. Beyanımın aksinin ispatı halinde her türlü yasal sonucu kabul ederim.

Devrim İSENKUL

İmza

HAYAT IŞIĞIM ANNEME...

TEŞEKKÜR

Tez kapsamında yaptığım araştırma ve çalışmalarım süresince danışmanlığımı yürüten, bu süreçte göstermiş olduğu ilgi, destek ve anlayışı için değerli hocam Prof. Dr. Nur URFALIOĞLU'na, eğitim hayatımın her aşamasında beni destekleyen, ışıyla yolumu aydınlatan güzel anneme, ikimiz de tez yazma aşamasındayken tanıştığım ve bu süreçte güzel bir maceraya adım attığım, tüm güçlükleri benimle paylaşarak en büyük destekçim olan canım eşim Muhammed Erdem İSENKUL'a, her zaman manevi destekleriyle yanımda olan aileme ve dostlarıma çok teşekkür ederim.

Devrim İSENKUL

İÇİNDEKİLER

SİMGE LİSTESİ.....	8
KISALTMA LİSTESİ.....	9
ŞEKİL LİSTESİ	10
TABLO LİSTESİ.....	12
ÖZET	13
ABSTRACT	15
1 Giriş	1
1.1 Literatür Özeti.....	1
1.2 Tezin Amacı	2
1.3 Hipotez	3
2 İstanbul'un Tarihsel Su Yolları ve Tesisleri	4
2.1 Geç Roma ve Bizans Dönemi Su Tesisleri	4
2.2 Osmanlı Dönemi Su Tesisleri.....	7
2.2.1 Halkalı Suları.....	8
2.2.2 Kırkçeşme Suları.....	11
2.2.3 Üsküdar Suları.....	12
2.2.4 Taksim Suları	13
2.2.5 Hamidiye Suları.....	15
2.2.6 Terkos Suları	17
3 Terkos Su Yolu	18
3.1 Terkos Su Yolu'nun Tarihsel Gelişimi	18
3.2 Terkos Su Yoluna Ait Anıtsal Yapılar Kataloğu	35

3.3 Terkos Su Yoluna Ait Yapıların Özellikleri.....	61
4 Sonuç ve Öneriler.....	73
Teknik Terimler Sözlüğü	78
EK-A OSMANLICA BELGELER	79
Kaynakça	125
Tezden Üretilmiş Yayınlar.....	127

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 2.1 Bozdoğan Kemeri [6]	5
Şekil 2.2 Su kanallarının tarihsel gelişimini gösteren kroki [7]	6
Şekil 2.3 Çukurbostan Mokios Sarnıcı, 1969 (Sol) – Fildamı Sarnıcı, 1935 (Sağ) [8]	7
Şekil 2.4 Yerebatan Sarnıcı (Sol) [9] – Binbirdirek Sarnıcı (Sağ) [10]	7
Şekil 2.5 Halkalı Suları İsale Planı [12]	10
Şekil 2.6 Kırkçeşme İsale Planı [4]	12
Şekil 2.7 Taksim Suyu İsale Planı [12]	14
Şekil 2.8 Hamidiye Su yollarını gösteren harita [13]	16
Şekil 2.9 Terkos Su Yollarını gösteren harita, 1887 [13]	17
Şekil 3.1 Terkos Su Şirketi (Compagnie Des Eaux De Constantinople) tarafından düzenlenen sözleşme ve harita örneği [13]	20
Şekil 3.2 Terkos Su yollarını gösteren harita [14]	20
Şekil 3.3 Üsküdar-Kadıköy Su Şirketi Tahvili [15]	21
Şekil 3.4 Terkos (Dersaadet) Su Şirketi hisse senetleri [16]	21
Şekil 3.5 Terkos ve diğer su yollarını gösteren harita, 1894 (hicri 1312) [17]	22
Şekil 3.6 Terkos su yolunu gösteren harita (Terkos Gölü'nden Pirinççi Köye kadar olan kısım)(Havalimanı inşaatı esnasında yıkıldığı düşünülen yapı yerleri işaretlenmiştir)	25
Şekil 3.7 Karaağaç boru deposuna nakledilen borular [19]	27
Şekil 3.8 Depolarda istiflenen borular [19]	27
Şekil 3.9 1948 semesinde döşenen boru yerlerinin gösterildiği kroki [19]	28
Şekil 3.10 1950 senesinde döşenecek boru yerlerinin gösterildiği kroki [19]	28
Şekil 3.11 İkinci kademe isale hattının kazılarak boruların döşenme işi [19]	29
Şekil 3.12 Hathorn-Davey buharlı pompa, 1947 [20]	30
Şekil 3.13 “Terkos- Kağıthane 1000 m/m’lik İkinci İsale ve Elektrik Hatları” başlıklı levha, 23 Haziran 1951 [3]	31
Şekil 3.14 Terkos Su Yolu Güzergahı ve Yapıları Haritası - 1	33
Şekil 3.15 Terkos Su Yolu Güzergahı ve Yapıları Haritası - 2	34
Şekil 3.16 Şişli Su Deposu ve Bomonti Su Kulesi arasında su iletimini gösteren çizim [13]	65
Şekil 3.17 Bomonti su kulesi özgün çizimi ve onaylı rölöve çizimi [29]	66

Şekil 3.18 Tahsin Bey Sokağı Sarnıcı Planı (Sol) [32] - Boyacıköy Su Deposu Planı (Sağ) [31]	67
Şekil 3.19 Mokios (Altımermer) Sarnıcı köşe pahı (Sol) [32] - E2 su deposu eğimli iç yüzey (Sağ) [29]	67
Şekil 3.20 Binbirdirek Sarnıcı (Sol) [33] - Edirnekapı Su Deposu (Sağ) [13]	68
Şekil 3.21 Feriköy Su Deposu (Sol) [29] - Boyacıköy Su Deposu (Sağ) [31]	68
Şekil 3.22 Sultan Sarnıcı (Sol) [33] – Arnavutköy Su Deposu (Sağ) [31]	68
Şekil 3.23 Terkos su yolu haritası, 1935 [29]	69
Şekil 3.24 Terkos su yolu haritası [29]	70
Şekil 3.25 Eski harita üzerinde Terkos ve Arnavutköy yeri [34]	70
Şekil 3.26 Eski haritada Taksim İsale hattından ayrılan “Arnavutköy ve Boyacıköy Kolu” [29]	71
Şekil 3.27 Boğaz’ın Avrupa kıyısının genel görünümü, 1887 [13]	72

TABLO LİSTESİ

Tablo 3.1: Terkos Su Pompa İstasyonu – Katalog 1.1.....	36
Tablo 3.2: Terkos Su Pompa İstasyonu – Katalog 1.2.....	37
Tablo 3.3: Feriköy Su Pompa İstasyonu – Katalog 2.1.....	38
Tablo 3.4: Feriköy Su Pompa İstasyonu – Katalog 2.2.....	39
Tablo 3.5: Şişli Su Deposu – Katalog 3.1.....	40
Tablo 3.6: Edirnekapı Su Deposu – Katalog 4.1	41
Tablo 3.7: Feriköy Su Deposu (E1 Sarnıcı) – Katalog 5.1.....	42
Tablo 3.8: Feriköy Su Deposu (E1 Sarnıcı) – Katalog 5.2.....	43
Tablo 3.9: Feriköy Su Deposu (E2 Sarnıcı) – Katalog 6.1.....	44
Tablo 3.10: Feriköy Su Deposu (E2 Sarnıcı) – Katalog 6.2.....	45
Tablo 3.11: Boyacıköy Su Deposu – Katalog 7.1	46
Tablo 3.12: Arnavutköy Su Deposu ve Bekçi Evi – Katalog 8.1	47
Tablo 3.13: Arnavutköy Su Deposu ve Bekçi Evi – Katalog 8.2	48
Tablo 3.14: Kireçburnu Lojman ve Su Deposu – Katalog 9.1.....	49
Tablo 3.15: Bomonti Su Kulesi (ŞATO) – Katalog 10.1	50
Tablo 3.16: Bomonti Su Kulesi (ŞATO) – Katalog 10.2.....	51
Tablo 3.17: Kağıthane Su Dağıtım Yapısı – Katalog 11.1	52
Tablo 3.18: Kağıthane Su Dağıtım Yapısı – Katalog 11.2	53
Tablo 3.19: Feriköy Tamir Atölyeleri (A1-A2) – Katalog 12.1	54
Tablo 3.20: Feriköy Tamir Atölyeleri (A1-A2) – Katalog 12.2.....	55
Tablo 3.21: Feriköy Depo (B Yapısı) – Katalog 13.1	56
Tablo 3.22: Feriköy Depo (B Yapısı) – Katalog 13.2	57
Tablo 3.23: Feriköy Lojmanları (C-D Yapıları) – Katalog 14.1	58
Tablo 3.24: Feriköy Lojmanları (C-D Yapıları) – Katalog 14.2	59
Tablo 3.25: Feriköy Sifonu – Katalog 15.1	60
Tablo 3.26: Terkos Su Yapıları Karşılaştırmalı Tablosu – 1	62
Tablo 3.27: Terkos Su Yapıları Karşılaştırmalı Tablosu – 2	63

Terkos Su Yoluna Ait Yapılar

Devrim İSENKUL

Mimarlık Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Prof. Dr. Nur URFALIOĞLU

Su, yaşam için yegane ihtiyaçtır. Dünya'nın başlangıcından bu yana yerküremizde bulunan bu madde her türlü canlının yaşam kaynağını oluşturmaktadır. İnsanlık tarihine bakıldığında medeniyetler hep suyun bulunduğu lokasyonlara kurulmuştur. Temiz su erişimi her daim insanlık için bir problem olmuştur. Tarihsel sürece bakıldığında döneminde çözülen suya erişim problemi, bir sonraki dönemde göç, savaşla değişen yönetimler, yapı artışları gibi nüfussal nedenlerden ötürü daha fazla ihtiyaç haline gelmiş bu nedenle geçmiş dönemde çözülen problem yeni dönemde tekrar problem olmuştur. Dönemin teknolojileri kullanılarak farklı su yapıları inşa edilerek temiz suya ulaşmak ve kente ulaştırmak amaçlanmıştır. Tarihte birçok medeniyete başkent olan İstanbul da, birçok şehir gibi tatlı su kaynağı bakımından sorun yaşamıştır. Farklı dönemlerde şehrin su ihtiyacını karşılamak amacıyla dönemin teknolojisine uygun tesisler kurularak sorun çözülmeye çalışılmıştır. Roma-Bizans döneminde açık ve kapalı sarnıçlar, fetih sonrası Osmanlı döneminde su yolları ve şebekeler, son dönem Osmanlı döneminde ise buhar-motor teknolojisiyle iletilerek yüksek

rakımda inşa edilen su kuleleri gibi yapılarla şehrin su ihtiyacı karşılanmıştır. 19. yüzyıl sonlarına kadar Halkalı, Kırkçeşme, Üsküdar ve Taksim gibi su yolları inşa edilmiştir. 1874 yılında ise Sultan Abdülaziz tarafından Fransız şirketine verilen imtiyazla kurulan Terkos Su Şirketi (Dersaadet Anonim Su Şirketi, fr. Compagnie des Eaux de Constantinople) gelişen İstanbul'un su ihtiyacını karşılamak için atılan önemli bir adım olmuştur. Beyoğlu, Galata, Haliç sahilleri ve Boğaz'ın Rumeli yakasında bulunan yapılara suyun iletilmesi maksadıyla kurulan tesisler sayesinde, İstanbul'a Terkos Gölü'nden basınçlı su verilerek konutlara suyun ulaştırılması sağlanmıştır. Bu çalışmada Terkos su yollarına ait anıtsal yapılar incelenerek mimari özelliklerinin belgelenmesi ve isale hattının bütüncül olarak ortaya çıkarılarak korunması için gerekli önerilerin sunulması amaçlanmıştır. İstanbul'da kurulan 5. büyük su tesisi olan Terkos isale hattı geç dönemde inşa edildiğinden yapılarda ileri teknoloji kullanılmış olup çalışma kapsamında incelenen yapılardan bazıları şunlardır: Terkos ve Feriköy su pompa istasyonları, Kağıthane su dağıtım yapısı, Edirnekapı, Şişli, Feriköy, Arnavutköy, Kireçburnu ve Boyacıköy su depoları, Bomonti su kulesi, Feriköy tamir atölyeleri ve lojmanlardır. Tarihi su yollarına ait yapıların belgelenerek ve özgün biçimde korunarak, bu tarihi kültür ve teknolojilerin gelecek nesillere aktarılması, İstanbul su tarihi mirasımız açısından büyük önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Terkos, Tarihi Su Yolu, Su Yapıları

Terkos Waterway Structures

Devrim İSENKUL

Department of Architecture

Master of Science Thesis

Advisor: Prof. Dr. Nur URFALIOĞLU

Water is the only need for life. Since the beginning of the world, water has been the source of life for all kinds of livings. When we investigate the history of humanity, civilizations have always been established in locations where water exists. But, accessing to clean water has always been main problem for humanity. Looking at the historical process, the problem of access to water, which was solved in its own period, became more needed due to population reasons such as migration, war-changing administrations and the increase of the buildings in the next periods. Different water structures have been built by using the technologies of the period. So that, it is aimed to reach clean water and to convey clean water to the city. Istanbul, the capital of many civilizations in history, also had problems in terms of fresh water resources like many cities. In order to meet the water needs of the city in different periods, the problem was tried to be solved by establishing facilities suitable for the technology of the period. The city's water needs were met by open and closed cisterns in the Roman-Byzantine period, waterways and networks in the Ottoman period after the conquest, and water towers constructed at high altitudes by steam-motor

technology in the late Ottoman period. Waterways such as Halkalı, Kırkçeşme, Üsküdar and Taksim were built until the end of the 19th century. Terkos Water Company (Dersaadet Anonim Water Company, fr. Compagnie des Eaux de Constantinople) was established in 1874 with the privilege granted to the French company by Sultan Abdulaziz and it was an important step taken to meet the water needs of the developing Istanbul. Beyoglu, Galata, Golden Horn beaches and the Rumeli side of the Bosphorus to the buildings established with the purpose of conveying water, Terkos Lake water is delivered to the housings by supplying pressurized water. In this study, it is aimed to examine the monumental structures of Terkos waterways, to document their architectural features and to provide the necessary suggestions for the protection of the water supply line as a whole. Since Terkos Water System, which is the 5th largest water plant established in Istanbul, was built in the late period, some of the buildings examined in the scope of this study are: Terkos and Feriköy water pump stations, Kağıthane water distribution structure, Edirnekapı, Şişli, Feriköy, Arnavutköy, Kireçburnu and Boyacıköy water depots, Bomonti water tower, Feriköy repair shops and lodgings. The transfer of these historical cultures and technologies to future generations by documenting and preserving the original structures of historical waterways is of great importance for our Istanbul water history heritage.

Keywords: Terkos, Historical Waterway, Water Structures

1.1 Literatür Özeti

İstanbul, tarih boyunca birçok medeniyetin kalbi konumundadır. Özellikle Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'un fethi sonrasında büyük bir imparatorluğa başkent yapmasıyla birlikte, birçok millete ev sahipliği yapmıştır. Özellikle 16. yy ve sonrası sürece bakıldığında, kültürel, ekonomik ve sosyal manada bilinen en önemli şehirlerden biri haline gelmiştir. Bu durum beraberinde nüfusta artışa neden olmuştur. Hızla göç alan şehir halkı, temiz suya ulaşmada büyük sıkıntılar çekmeye başlamıştır. Geçmiş dönemlerde yapılan su yolları her ne kadar döneminde şehrin ihtiyacını giderebilse de Osmanlı'nın son dönemlerinde modern yapıların inşa edilmeye başlanması, sanayi devrimi gibi nedenlerle artık yetemez hale gelmiştir. Bu kapsamda Osmanlı'nın son dönemlerinden başlayarak Cumhuriyet yılları boyunca geliştirilerek kullanımına devam edilen Terkos Su yolu ve bu hat üzerinde yer alan anıtsal yapılar, su mirasımız açısından çok önemli olmakla birlikte şimdiye kadar yapılan çalışmaların tek yapı ölçeğinde olduğu ya da tarihi su yolları kapsamındaki araştırmalarda 19. yüzyıla kadar İstanbul'da işlevini sürdüren isale hatlarının incelenmiş olduğu görülmesi, Terkos su yolu güzergahını bütüncül olarak ele alan ve anıtsal yapıları belgeleyen herhangi bir çalışmanın olmadığı tespit edilmiştir.

İlk olarak tarihi su yolları ve su yapıları ile ilgili detaylı araştırma yapılarak konu hakkındaki literatür çalışmaları ve derlemeler incelenmiş, günümüzde su hizmetlerini yürütmek amacıyla faaliyetlerde bulunan İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi (İSKİ) Vakıfsu Şube Müdürlüğü arşivinde yer alan haritalardan, fotoğraflardan ve yapının yapıldığı döneme ait çizimlerden yararlanılmış, çalışanlardan sözlü bilgiler alınmıştır. Terkos su yolunun geçtiği güzergahta bulunan ilçeler göz önüne alınarak 2863 sayılı Kültür ve Tabiat

Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında çalışan T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı İstanbul I numaralı, II numaralı, III numaralı ve İstanbul II numaralı Yenileme Alanı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlükleri arşivlerinde yer alan dosyalar incelenmiştir. Ayrıca Terkos su hattının önemli bir kısmının yer aldığı Kağıthane ilçesi araştırmaya dahil edildiğinden Kağıthane Belediyesi ile iletişime geçilerek literatür taraması yapılmıştır.

Terkos Su Yolu'nda bulunan anıtsal yapılar, mahallinde yapılan incelemeler ile kayıt altına alınarak fotoğraflar ile belgelenmiştir. İncelemesi tamamlanan yapılara ilişkin katalog oluşturularak tez kapsamına dahil edilmiştir. Katalogda bu yapıların adları, yapım yılları ve sistemleri, mimari özellikleri, adresleri ve pafta, ada, parsel bilgileri ile birlikte fotoğraflara ve ulaşılabilen proje çizimlerine yer verilmiştir.

Tez  alışması kapsamında su yolları ve mimarisine ilişkin kullanılan teknik terimlerin tanımları yapılarak oluşturulan “Teknik Terimler Sözlüğü” çalışmanın sonuna eklenmiş ve tanımların anlaşılır olması hedeflenmiştir.

Tezin 2. bölümünde incelenen “Osmanlı Dönemi Su Tesisleri” başlığı altında yapılan tarihsel araştırmalar, harita ve diğer dökümanlar için 1980-1995 yılları arasında gerçekleştirdiği çalışmalar sonucu Prof. Dr. Kazım  e en’in yazmış olduğu eserler başvuru kaynağı olarak kullanılmıştır. Ayrıca 1930’lu yıllarda su yolları konusunda  alışan Saadi Nazım Nirven’in “İstanbul Suları” isimli eseri ve İsmail Remzi Ergüder’in isale hatlarına ilişkin çizimleri 20. yüzyıl başlarında İstanbul’da yer alan su hatlarının durumunu anlamamızı sağlayan önemli kaynaklar arasındadır.

1.2 Tezin Amacı

Nüfusun artmasıyla birlikte küresel anlamda gittikçe genişleyen ve gelişen İstanbul’da zamanla su sıkıntıları baş gösterdiği görülmüştür. Su ihtiya ının giderilmesi amacıyla bir çok su yolu inşa edilmiş, talep karşılanmaya çalışılmıştır. Bu tez çalışmasında, Osmanlı’nın son dönemindeki en modern sanayi teknolojileri kullanılarak inşa edilen Terkos Su Yolu sistemi incelenmiştir. Tez kapsamında, su yolu üzerindeki yapılar arşivler ve literatürlerde incelenerek

belgelenmiştir. İlk modern su tesisi olma özelliği taşıyan ve endüstriyel mirasımız açısından oldukça önemli olan Terkos Su Yolu ve bu su yolu üzerinde bulunan sanayi yapıları hakkında yeterli araştırma ve çalışmanın olmaması tez konusu seçilmesinin başlıca sebeplerindendir. Su yolu üzerinde yer alan bazı anıtsal yapılar hakkında yapılan tez çalışmaları olsa da konunun bütüncül olarak ele alındığı ve mimarlık tarihi kapsamında yapıların incelendiği çalışmanın olmaması nedeniyle bu konu seçilmiştir. Gerek yapıların mimari özellikleri, gerekse gelecek nesillere bırakılacak sosyo-kültürel miras açısından bu yapıların korunması son derece büyük önem arz etmektedir. Bu çalışmanın İstanbul'un su tarihine katkı sağlaması hedeflenmektedir.

1.3 Hipotez

Tarih boyunca İstanbul'un en önemli sorunlarından olan su sorununun çözülebilmesi için dönemlerin ekonomik şartlarına ve teknolojisine bağlı olarak farklı çözümler geliştirilmiştir. 19. Yüzyılın ikinci yarısından sonra şehir hayatının ve nüfus artışının gereği olarak konutlarda ve iş yerlerinde suyun kullanılması için ulaşılabilir olması gerekmiş, bunun için depolar, galeriler, sifonlar ve tüneller aracılığıyla Terkos Gölü'nden alınan su şehre taşınmıştır. Ayrıca ilk kez yabancı şirkete verilen imtiyazlarla su yönetimi Fransız şirketine verilmiş, su şirketi 1885 yılından itibaren Terkos gölünden kente su vermeye başlamıştır. Böylece yeni bir döneme girilmiş, dönemin teknolojileri, mimari özellikleri, yapım sistemleri ve malzemeleri su yapılarında kullanılmıştır. Terkos isale hattı ve bu hattı oluşturan yapılar hem yapı ölçeğinde hem de bütüncül ölçekte ortaya çıkarılmalı, dönemin üslubunu yansıtan ve su medeniyetinin en mühim elemanları arasında yer alan yapılar özgün biçimlerine sadık kalınarak korunmaları sağlanmalıdır.

İstanbul'un su tarihi Geç Roma, Bizans ve Osmanlı dönemi olarak incelenmiştir.

2.1 Geç Roma ve Bizans Dönemi Su Tesisleri

Antik dönemden bu yana İstanbul'da su temini en büyük sorunlardan biri olmuştur. Tüm çağlarda yöneticiler su ihtiyacını karşılamaya yönelik çaba göstermişlerdir. İstanbul'un su ihtiyacını gidermek için önceleri küçük kaynaklar, kuyular ve sarnıçlar yeterli iken şehrin büyümesi ve nüfus artışına bağlı olarak su ihtiyacı giderek arttığından başka çözüm yolları bulunması gerekli olmuştur.

Yerleşim alanlarından uzakta olan temiz su kaynaklarından faydalanmak amacıyla suların yerleşim yerlerine taşınması amaçlanmıştır. Su, döşenen borular, künkler ve galerilerle oluşturulan hat boyunca akıtılarak yerleşim yerlerine ulaştırılmış ve böylece isale hatları ortaya çıkmıştır [1].

Istranca ve Belgrad Ormanı kaynaklarını kullanmak amacıyla su yolları inşa edilerek şehre ulaştırılmıştır. Şehre yapılan saldırılar sonucu sur dışında yer alan su yapılarının büyük ölçüde zarar görmesi sebebiyle şehir içinde yer alan sarnıçların kullanımı ve korunması önemli hale gelmiştir [2].

Su yolları ile şehre su ulaştırılmasına ilişkin ilk isalelerin şehrin batısından gelen isaleler olduğu, M.S 2. yüzyılda (117-138) Roma İmparatoru Hadrianus Tarafından yapıldığı kabul edilir. Daha sonraki dönemlerde (Bizans ve Osmanlı döneminde) kullanılan ve günümüze ulaşan isale hatlarının temeli bu dönemde atılmıştır. Sur dışından şehrin Haliç tarafındaki mahallelere kadar suyun ulaşımı sağlanmıştır. 324-337 yıllarında hüküm süren I. Konstantinious tarafından batıdan/Istrancalar'dan gelen su hattına ilaveler yapılarak günümüzde Halkalı Su Yolları adını alan bu hat 5. yüzyıl başlarında tamamlanmıştır [3]. İmparator Valens (M.S. 364-378) batı hattını (Halkalı dolaylarından Beyazıt meydanına kadar) geliştirerek kentin su düzenini yenilemiştir. Yeni yapılan ve yenilenen

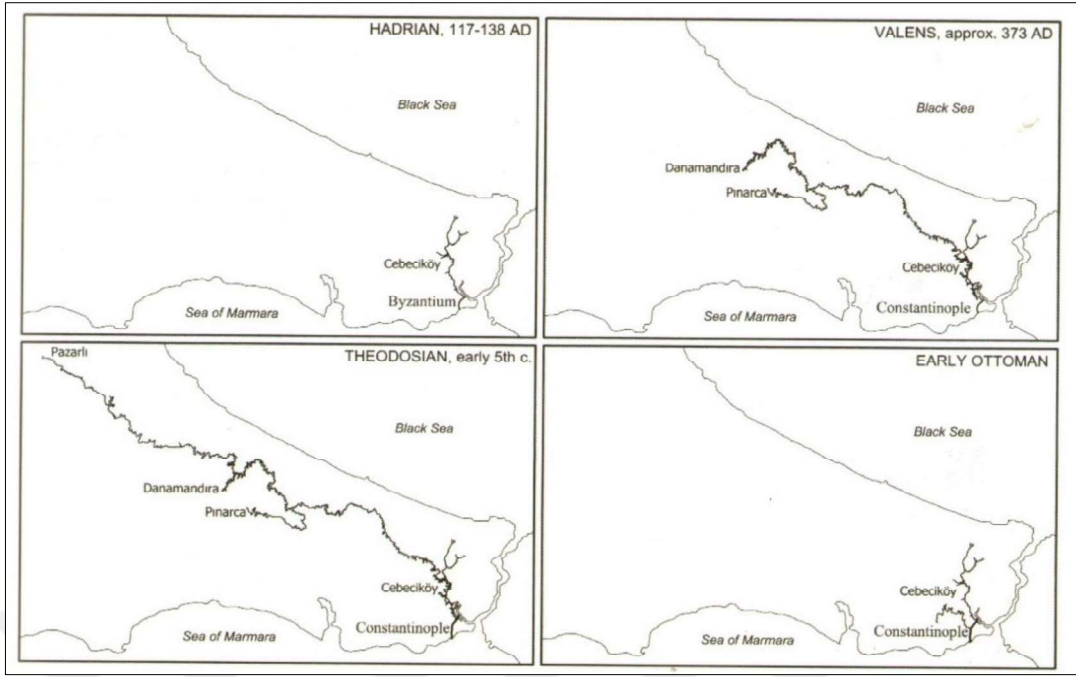
galeri ve kemerler ile gelen suyun şehrin iki tepesine de su verilebilmesi amacıyla 368 yılında 971 m uzunluğundaki Bozdoğan Kemerı yapılmıştır [5].

Şekil 2.1 Bozdoğan Kemerı [6]

İmparator Valens tarafından Belgrad Ormanlarında Büyük Bent'in yerinde bir bend inşa ettirilerek ızgara ve havuzlarda toplanan sular kente iletilmiştir. Roma dönemindeki isalenin güzergahı tam olarak bilinmemekle birlikte o dönem yapıldığı düşünülen Mazulkemer'in üzerinden de geçtiği kabul edilmektedir [5]. İmparator I. Theodosious (379-395) döneminde Kağıthane deresi kollarındaki çalışmanın geliştirildiği, Belgrad ormanından su getiren bir isale hattının yapıldığı düşünülmektedir.

Şehre yapılan çeşitli saldırılar, depremler ve tahribatlar sonucunda su yolları büyük zararlar görmüş, sur dışında kalan bölümleri yıkılmıştır. V.Konstantin (741-775), III. Romanos (1028-1034) ve I. Mannel (1143-1180) dönemlerinde su yollarındaki yapılar onarılarak korunmaya çalışılmıştır. Avarlar (626) ve Latinler (1203-1204) gibi yabancı kavimlerin akınları sırasında şehrin direnişini yok etmek amacıyla kuşatmayı yapan kavimler tarafından şehre gelen su yollarına zarar verilmiştir.

Şekil 2.2 Su kanallarının tarihsel gelişimini gösteren kroki [7]

Roma İmparatorluğu devrinde düzenli ve büyük bir su hattına sahip olan İstanbul, Bizans döneminde bakımsızlık, deprem ve şehir istilaları sebebiyle su yollarını koruyamamıştır. Bu nedenle eskiden şehre su getiren tesislerin bu dönemde kullanılmadığı, yerine sarnıçların aktif olarak kullanıldığı düşünülmektedir. Su tesislerinin yeterli ve güvenilir olmaması, kumlu ve kireçli topraktan dolayı acı olan kuyu suları nedeniyle Bizans döneminde su ihtiyacını gidermek amacıyla birçok açık ve kapalı sarnıç yapılmıştır. Sarnıçlar yağmur suyu ve yeraltı sularını depolamakla birlikte isale hatlarının bazı sarnıçlara su akıttığı bilinmektedir. Ayrıca kimi evlerin bodrum katları sıvanarak sarnıç görevi görmüştür [4]. Böylece su ihtiyacının çoğu şehrin altında yer alan irili ufaklı sarnıçlardan sağlanmıştır.

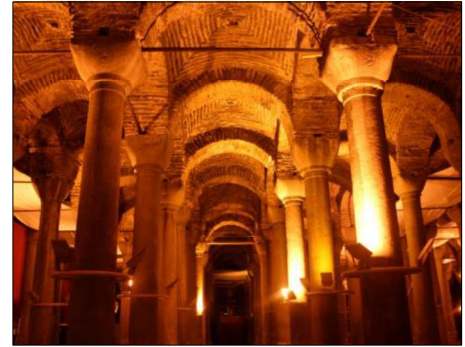
Bugün Vefa Stadı'nın olduğu yerde 421 senesinde inşa edilen 85x244 m büyüklüğündeki, 459 yılında yaptırılan günümüzde Sultanselim'de Çukurbostan mahallesi haline gelen 152x152 m büyüklüğündeki Aspar sarnıcı, Altınmermer'de yer alan 147x170 m ebatlarındaki Hagios Makios Havuzu, günümüzde Fildamı, Bakırköy Sarnıcı olarak anılan Bizans İmparatoru I.

Anastasius (491-518) zamanında yaptırılan Hebdomon Sarnıcı açık sarnıçların en önemli örnekleri arasında yer almaktadır [5].

Şekil 2.3 Çukurbostan Mokios Sarnıcı, 1969 (Sol) – Fildamı Sarnıcı, 1935 (Sağ) [8]

En büyük kapalı sarnıç 70x140 m boyutlarındaki 336 sütunlu Yerebatan (Basilika) Sarnıcı iken, 64x50 m ebatında, 224 sütunlu Binbirdirek (Philoxenus) Sarnıcı günümüze ulaşan en eski kapalı sarnıç örneğidir.

Şekil 2.4 Yerebatan Sarnıcı (Sol) [9] – Binbirdirek Sarnıcı (Sağ) [10]

2.2 Osmanlı Dönemi Su Tesisleri

İstanbul'un 1453 yılında Fatih Sultan Mehmet tarafından Osmanlı Devleti topraklarına katılmasıyla birlikte su yollarında da önemli değişikliklere gidilmeye başlanılmıştır. Eski su yollarının onararak yenilenmesi, yeni su yolları oluşturulması, isale hatlarının tesislendirilmesiyle kentin su ihtiyacını karşılanması ve kentteki suyun bollaştırılması Sultan Mehmet'in yakın takibinde olmuştur. Fatih Sultan Mehmet döneminde su yollarına verilen ehemmiyet diğer

padişah dönemlerinde de aynı şekilde devam etmiş, bu bağlamda birçok su yapıları ve yolları inşa edilmiştir [11]. İstanbul'daki nüfusun fetih zamanında 40.000 civarı olduğu tahmin edilmektedir. Fetih sonrası nüfus Müslüman halkın göçüyle birlikte giderek artmıştır. 1515-1520 yılları arasında 100.000, 1520-1566 yılları arasında 150.000 nüfusa, 19. yy sonu ve 20. yy başlarında ise 700.000 nüfusa ulaşan Osmanlı başkenti, özellikle yaz aylarında ihtiyaç duyduğu suyu, Halkalı, Kırkçeşme, Üsküdar, Taksim, Hamidiye ve Terkos su yollarını inşa ederek karşılamaya çalışmıştır.

2.2.1 Halkalı Suları

İlk defa İmparator Valens tarafından yaptırılan batı Marmara su tesisleri, Fatih Sultan Mehmet tarafından ıslah ettirilerek Fatih ve Turunçlu isimli iki adet su yolu meydana getirilmiştir. Fatih sonrası gelen padişahlar, halihazırda Halkalı suları olarak adlandırılan ve Halkalı civarındaki su kaynaklarıyla beslenen bölge tesislerine yeni kollar eklettirmişlerdir. Birbirlerinden ayrı olan bu su kollarının toplam sayısı 18'dir. Bu 18 ayrı su kolu şehirdeki camilere, çeşmelere ve şehrin dışındaki kışlalara akıtılmıştır. 18 adet su yolu aşağıda madde olarak belirtildiği gibi isimlendirilmektedir;

- Fatih
- Turunçlu
- Bayazıt
- Ebussuut
- Alipaşa
- Kocamustafapaşa
- Süleymaniye
- Cerrahpaşa
- Sultanahmet
- Saray
- Kasımağa
- Köprülü
- Hekimoğlu Ali Paşa

- Beylik
- Laleli
- Kışlalar
- Mihrimah
- Nuruosmaniye

Tesislerin inşa edildiklerindeki tarihte su verimliliği bölgenin ihtiyacını karşılar düzeyde olup eklentiler sonrası Halkalı su verimliliği toplamı 4335 m³ dolaylarındaydı.

Halkalı su yolları üzerinde halihazırda mevcut olan 4 büyük kemer bulunmaktadır;

- Mazul Kemer (Bizans Dönemi, Restorasyon: Osmanlı Dönemi),
- Havas Kemer (Mimar: Mimar Koca Sinan),
- Alipaşa Kemer (Sultan I. Mahmut Dönemi),
- Bozdoğan Kemer (İmparator Valens, Restorasyon: Kanuni Sultan Süleyman Dönemi (52.-56. gözler) / Sultan II. Mustafa Dönemi (41.-45. gözler)).

2.2.2 Kırkçeşme Suları

İlk defa İmparator Thedosius (379-395) döneminde yaptırıldığı tahmin edilen Kırkçeşme su tesisleri 7. yy ve sonrası dönemlerde yapılan kuşatmalarla tahribata uğramış, uzun yıllar onarılamamıştır. 1453 yılında Fatih Sultan Mehmet'in emriyle tesis onarılmıştır. Valens Kemer'i'nin Unkapanı mevkindeki Gazanfer Ağa Medresesi'ne komşu çeşmelere su verilmiştir. Bu çeşmeler, sayıca çok olmaları sebebiyle "Kırkçeşmeler" olarak anılmıştır. 1940'lı yılların başındaki imar faaliyetleri nedeniyle yıktırılmıştır.

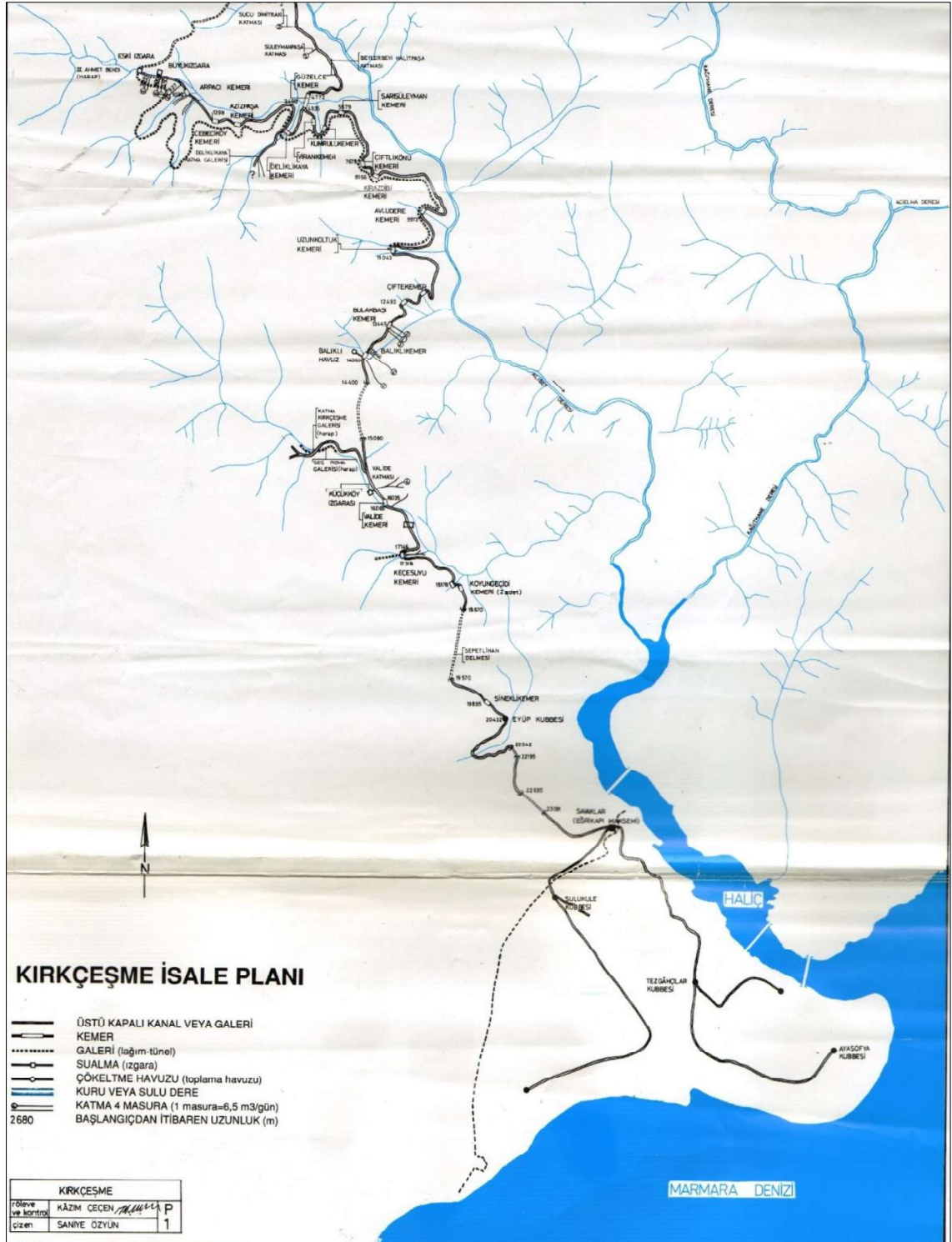
Şehrin hızlı büyümesi, nüfusun artması üzerine Kırkçeşme su yolu 1555-1563 yılları arasında Kanuni Sultan Süleyman tarafından yaptırılmıştır. Bu su yolunun mimarlığını Mimar Koca Sinan yapmıştır. 1563 yılında meydana gelen afet neticesinde su yolu üzerindeki Manglava Kemer ve Uzun Kemer yıkılmıştır. 1564 yılında yıkılan bu kemerler yine Mimar Koca Sinan tarafından tekrar inşa edilmiştir. Kırkçeşme su yolu üzerinde bulunan dört kemerin isimleri şu şekildedir;

- Uzun Kemer (Kemerburgaz'ın 1.5 km Kuzeybatısı, 1555-1564),
- Eğri Kemer (Kemerburgaz'ın 1.5 km Güneydoğusu, 1555-1563),
- Güzelce Kemer (Kemerburgaz'ın 7 km Doğusu, 1555-1564),
- Manglava Kemer (Kemerburgaz'ın 5 km Güneybatısı, 1555-1564).

Kırkçeşme sularının verimini arttırmak ve mevsimsel olarak suların azalmasını yavaşlatmak amacıyla bendler inşa edilmiştir. Kırkçeşme bendleri olarak anılan ve Belgrad ormanlarında bulunan 4 adet bend sırasıyla aşağıda belirtilmiştir;

- Topuz Bendi (Sultan II. Osman - 1620, Hacim: 70.000 m³)
- Büyük Bend (Sultan III. Ahmet - 1724, Hacim: 1.318.162 m³)
- Ayvat Bendi (Sultan III. Mustafa - 1765, Hacim: 156.000 m³)
- Kirazlı Bend (Sultan II. Mahmut - 1818, Hacim: 103.980 m³)

İnşa edilen bendler sayesinde Kırkçeşme sularının verimi günlük 10.000 m³'e yükselmiştir.

Şekil 2.6 Kırkçeşme İsale Planı [4]

2.2.3 Üsküdar Suları

Osmanlı Döneminde Üsküdar, 1352 yılında topraklara katılmıştır. Bu dönemden önce büyük bir yerleşime sahip olmamakla birlikte bölgenin su ihtiyacı 16. yy

ortalarına kadar küçük kaynaklarla sağlanmıştır. Nüfusun artmasıyla beraber birçok isale hattı bu bölgede inşa edilerek Çamlıca eteklerine iletilen su, bölgenin ihtiyacını karşılamıştır.

Osmanlı döneminde Üsküdar suyu için bilinen en az 18 isale hattı mevcuttur. Çeşme, şadırvan, cami ve vakıf çeşmeleri gibi yapılar bu su yoluyla beslenmiştir. Toplam su dağıtılan yer sayısı literatüre göre 144'tür. Yerinde inceleme raporlarına göre Üsküdar bölgesinde 105 çeşme bulunmakta olup çoğu çalışmaz durumdadır. 1924 tarihli Üsküdar Vakıf Defteri ise çalışan çeşme sayısını 136 olarak belgelemiştir.

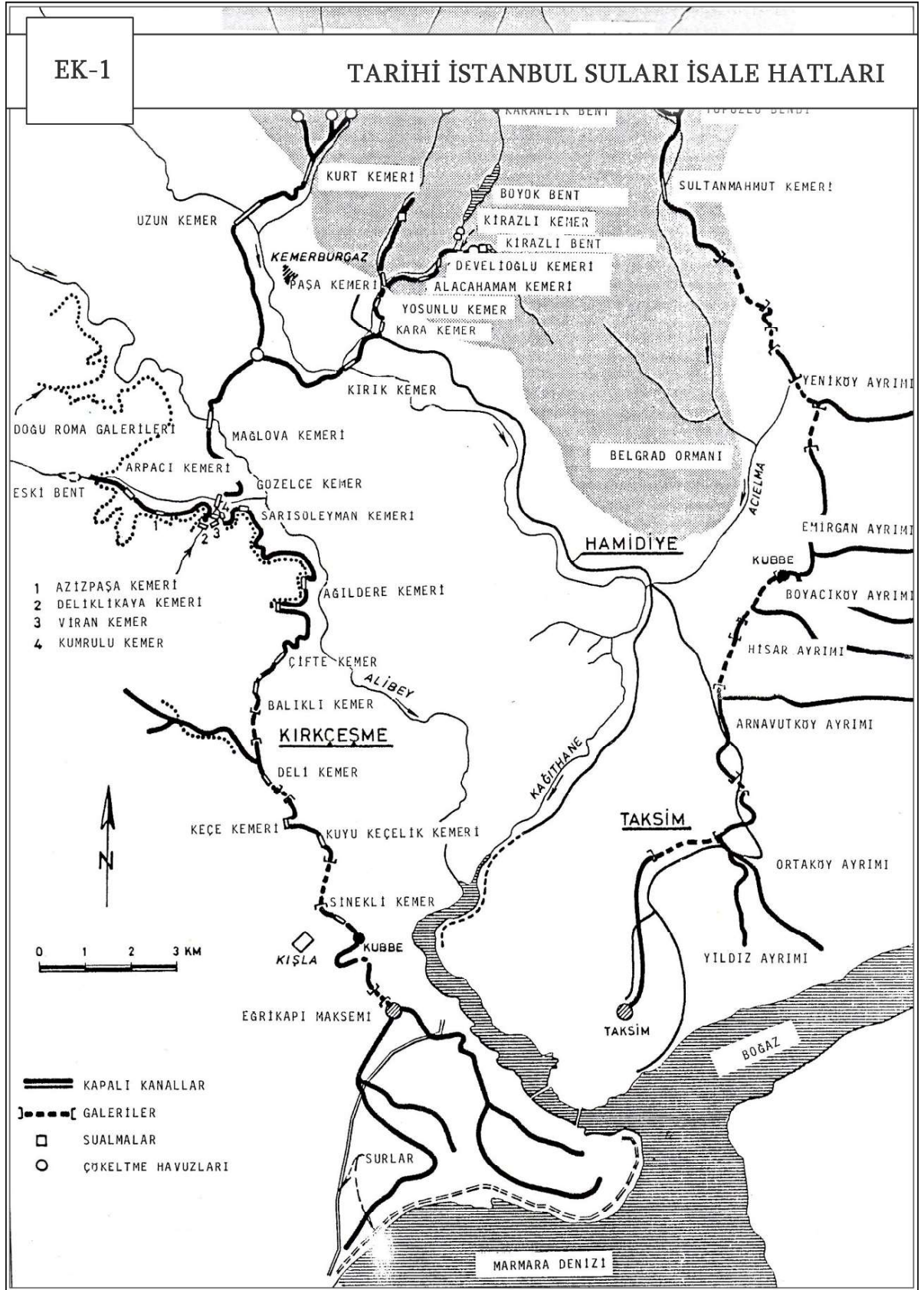
2.2.4 Taksim Suları

Bizans döneminde şehrin Beyoğlu bölgesine ait su problemi ele alınmamıştır. Bu bölgede su problemine gerçekçi bir çözüm ilk defa 1731-1732 yılları arasında getirilmiştir. Çözüm olarak Taksim (Bahçeköy) su tesisleri inşa edilmiştir. İstanbul'un kuzeyinde bulunan Bahçeköy'de toplanan su, Beyoğlu ve Galata semtlerine 20 km uzunluğunda bir isale hattıyla getirilmiştir. Taksim'de bulunan 2700 m³'lük su deposu ve maksem ile su bu alandan dağıtılmıştır. Taksim meydanına ve semte verilen ismin bu sebeple verildiği rivayet edilmektedir. Bu su yolunun günlük verimi 800 m³ olup zamanındaki ihtiyacı karşılayabilmekteydi. Taksim su yolu üzerinde birkaç kemer mevcut olup bunlardan en büyüğü Bahçeköy kemeridir (Sultan I. Mahmut – 1732).

Taksim sularının verimini arttırmak ve giderek artan nüfusa cevap verebilmek amacıyla bendler inşa edilmiştir. Belgrad ormanlarında bulunan 2 adet bend sırasıyla aşağıda belirtilmiştir;

- Topuzlu Bend (Sultan I. Mahmut - 1786, Hacim: 160.000 m³)
- Valide Bendi (Mihrimah Valide Sultan - 1796, Hacim: 255.000 m³)
- Sultan Mahmut II Bendi (Sultan II. Mahmut - 1839, Hacim: 217.500 m³)

İnşa edilen bendler sayesinde Taksim sularının verimi günlük 3.000 m³'e yükselmiştir.

Şekil 2.7 Taksim Suyu İsale Planı [12]

2.2.5 Hamidiye Suları

Taksim su yolunun yetersiz kalmaya başlamasıyla birlikte Sultan II. Abdulhamid (1876-1909) tarafından Hamidiye su tesisleri yaptırılmıştır. Sultan II. Abdulhamid'in isteği üzerine Hamidiye sularının inşası için bir kurul oluşturulmuştur. Hamidiye su yollarının tamamlanması 1902 yılında gerçekleşmiştir. İnşa sonucunda isale hattı uzunluğu toplamda 28.062 m olmuştur. Bu su yolunda su temini, Eğri Kemer ve Kara Kemer etrafında bulunan menbağlar ve maslakların toplanmasıyla sağlanmıştır. Hamidiye su yolunun günlük verimi 1200-1300 m³ civarındadır.

Hamidiye Su Yolu diğer su yollarından daha farklı bir teknoloji içermektedir. Geçmiş dönemlerde su iletilirken doğal yolla (kendi akışıyla) aktarılırken Hamidiye Su Yolu'nda ise o günün şartlarında kullanılan teknoloji olan buharlı motorlar kullanılmış olup su yüksek yerlere basınç sayesinde ulaştırılabilmektedir. Bunun yanısıra geçmiş dönem isale hatlarında kullanılan borular pişmiş kilden yapılmış olup Hamidiye su yollarında ise font borular kullanılarak su basınçlı olarak bu borular sayesinde iletilebilmiştir. Sistem maslaklar aracılığıyla toplanarak, çapı 50-300 mm. arasında değişen borularla Cendere'deki Pompa Terfi İstasyonu'na iletilmiştir. İstasyona gelen su, basınçla birlikte Hamidiye Su Kulesi'ne pompalanarak, Balmumcu'da bulunan su deposuna kadar kendi yer çekimi enerjisiyle akmaktadır.

2.2.6 Terkos Suları

Şehrin genişlemesi, nüfusun artışı, çeşme, cami vb. gibi yerlere su iletimi haricinde yeni yapılan binalara da basınçlı su iletiminin arayışı içinde olunması nedeniyle Sultan Abdulaziz (1874) tarafından Fransız şirkete imtiyaz verilerek “Dersaadet Anonim Su Şirketi” (Terkos Su Şirketi) kurulmuştur. Böylece şirket, kaynak suları (pınarlar), yeraltı suları ve derelerden toplanan suyun iletilmesi ve Terkos Gölü'nden alınacak suyun arıtılarak şehre ulaştırılması ve dağıtılmasını sağlamıştır. Terkos gölünden alınan su, tünel, sifon, galeriler ve pik borular aracılığı ile şehre taşınmıştır. Terkos Su Yolu, tezin 3. bölümünde detaylı bir şekilde işlenecektir.

Şekil 2.9 Terkos Su Yollarını gösteren harita, 1887 [13]

3.1 Terkos Su Yolu'nun Tarihsel Gelişimi

19. yüzyılda eski su tesislerinin bakımsızlık ve tahrip olması nedeniyle elde edilen su verimliliği azalmış olmasına karşın hızla artan nüfus yoğunluğundan dolayı şehrin su ihtiyacı karşılanamaz hale gelmiştir [5]. Beyoğlu civarlarında konut tipolojisi küçük müstakil evlerden apartmanlara dönüştüğünden taşıma su ile idare edilemeyecek noktaya gelinmiştir. İçme ve kullanma sularının Avrupa'da olduğu gibi doğrudan konutlara ve iş yerlerine ulaştırılması gerekliliği doğmuştur. Şehrin uzun dönemler boyunca su ihtiyacını karşılayan Halkalı kaynakları ve Belgrad havzaları haricinde yeni su kaynakları arayışına girilmiştir.

Osmanlı İmparatorluğu'nun başkenti olan İstanbul'da zamanla birçok altyapı sorunu meydana geldiğinden Avrupa'da ilerleyen teknoloji ve sanayileşme çalışmaları ışığında kalıcı çözümler getirilmesi amaçlanmıştır. Bu anlamda atılan ilk önemli adım, 1851 senesinde dönemin önemli su sondajcısı Degousée'nin Fransız büyükelçisi aracılığıyla yetkilendirilmesi olmuştur. Su terazileri, kemerleri, bentleri ve su yolları tetkik edildikten sonra bu yapıların onarımı ve kentin yüksek lokasyonlarına su ulaşımını sağlayacak bir teklif proje hazırlanmış olmasına rağmen bu proje savaş sebebiyle uygulanamamıştır. 1855 senesinde Degousée teklif projeyi tekrar sunarken, İstanbul ve Beyoğlu'nun havagazı ile aydınlatılması için ayrı bir öneri geliştirmiş ancak yanıt alınamadığından projeler sonuçlanamamıştır. 1862 senesinde Evkaf nazırı Ahmet Vefik Efendi 1855'teki depremten dolayı tahrip olan su kemerlerini, Sultan Mahmut ise Valide bentlerini onarmıştır. Valide bendinin suları yağmur esnasında taşıdığı için bu bent ile Bahçeköy'de yer alan bentlerin duvarlarının yükseltilmesi etüt edilerek bu konuya ilişkin proje hazırlanmıştır. Etütlerin yetersizliği ve su işleriyle meşguliyet yavaşladığından farklı çözümler araştırılması istenmiştir [23]. 1864

senesinde Valide bendinin terfi edilmesi yeniden gündeme gelirken, Kağıthane deresinden suyun alınarak galeri ve filtreler aracılığıyla biriken suların Taksim'e buhar makinesi ile ulaşımının sağlanması teklif edilmiş, dönemin ileri gelen kişileri tarafından proje onaylanmıştır. Bu yıllarda artezyen kuyuların açılması, havuz ve barajlar inşa edilmesi ve İstanbul sularının ıslahına yönelik çalışmaların yapılması gibi çeşitli teklifler gündeme gelmiştir.

Sultan Abdülaziz döneminde 1867 yılında Fransa'ya yapılan seyahat esnasında İstanbul'un su ihtiyacını gidermeye yönelik alınacak tedbirler arasında Terkos Gölü'nden pompalı sistemle su alınması fikri doğmuştur. Sultan Abdülaziz, Sen (Seine) Nehri'nden pompayla kente su veren tesisatı görmüş ve bu tesisatın Terkos Gölü'nden şehre su isalesi için kullanılmasını istemiştir. Bu istemle Terkos Su Sistemi'nin yapımına başlanmıştır. Padişahın şehre dönmesi ile Terkos Gölü'nde analizler yaptırılarak bu analizleri değerlendirmek üzere doktorlar ve kimyagerlerden oluşan bir komite oluşturulmuştur [24]. Bu inceleme ve araştırmalar sonucunda uygun sonuç olduğundan 1874 (Hicri 1291) yılında Hariciye teşrifatçısı ve İstanbul'un ilk belediye başkanı Kamil Bey ve mühendis Terno Bey'e 40 yıl süre ile tüm günler belirlenen ölçüde hastane, okul ve kışlalara, şehirde yer alacak 12 çeşmeye gün içinde, yangın esnasında gerekli olduğu kadarıyla su iletilmesi koşuluyla Terkos Gölü'nden Galata, Beyoğlu ve Haliç'in batı sahiline, Boğaziçi'nin Rumeli yakasına su isalesi için imtiyaz verilmiştir. 1884 yılına kadar Osmanlı dış borçları ve 1877-1878 Osmanlı- Rus Savaşı gibi sebeplerden dolayı bu proje ertelenmiş olsa da bu tarihten itibaren şehre su verilmeye başlanmıştır. 1887 yılında imtiyazı sahibi Kamil ve Terno Bey tarafından imtiyaz süresi 1882 yılından başladığı kabul edilerek 75 yıla çıkarılmış ve bu imtiyazlar Fransız şirketlerinden biri olan Compagnie des Eaux de Constantinople'e (Dersaadet Anonim Su Şirketi) devredilmiştir.

Şekil 3.1 Terkos Su Şirketi (Compagnie Des Eaux De Constantinople) tarafından düzenlenen sözleşme ve harita örneği [13]

Bu anlaşmaya göre şirket tarafından göl havzasında yer alan belirlenmiş alanda memba, dere ve yeraltı sularını isale ederek, gölden alınacak suyun arıtılması ve pompalar aracılığıyla şehre ulaştırılmasına karar verilmiştir.

Şekil 3.2 Terkos Su yollarını gösteren harita [14]

İstanbul'da yeni yapılan modern binalara basınçlı su verilmesinin hedeflendiği ve 1885 yılından itibaren Galata, Beyoğlu ve Boğaziçi sahillerine, 1890 yılından itibaren ise İstanbul sur içinde yer alan evlere suyun ulaşımını sağlayan

Dersaadet Anonim Su Şirketi (Compagnie des Eaux de Constantinople)'nin üstlenmiş olduğu bu rolü, Anadolu yakasında Üsküdar-Kadıköy Su Şirketi (Compagnie des Eaux de Scutari et Kadikeui) üstlenmiş olup 29 Ekim 1988 tarihli sözleşme ile Elmalı Su Şirketi olarak bilinen şirket çalışmalara başlamıştır [15].

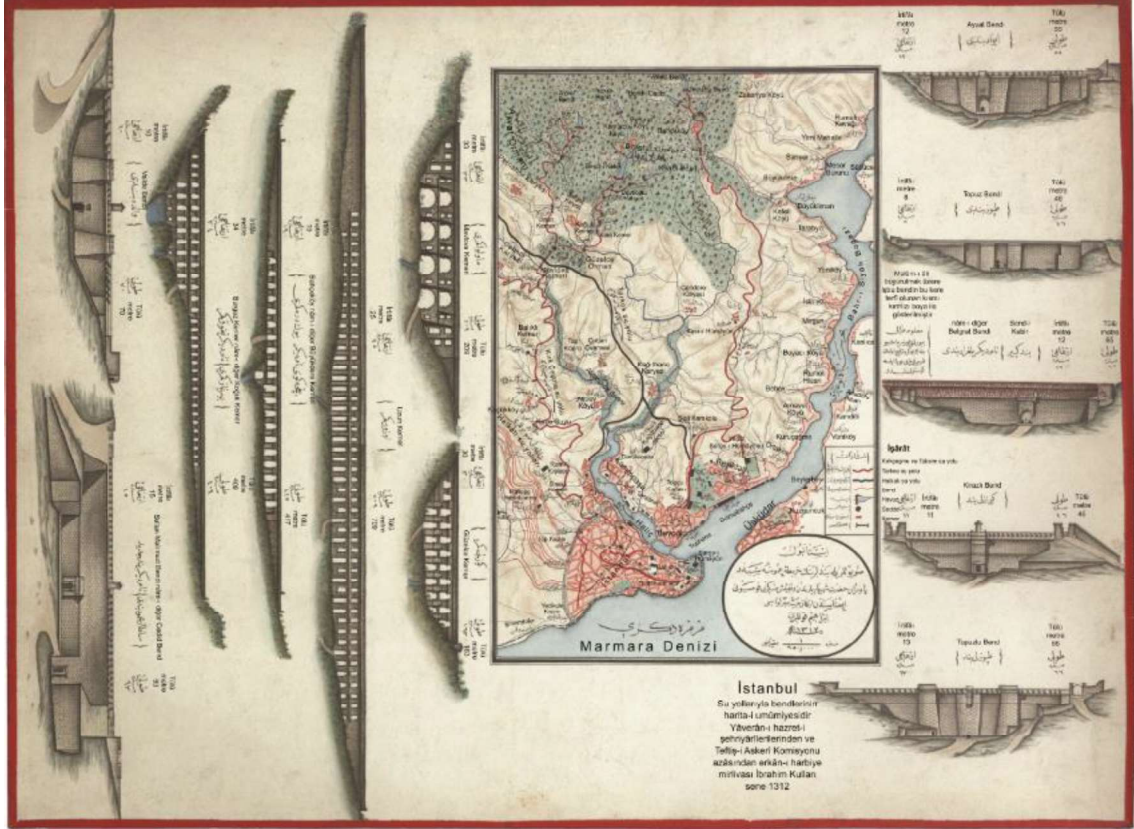
Şekil 3.3 Üsküdar-Kadıköy Su Şirketi Tahvili [15]

Şekil 3.4 Terkos (Dersaadet) Su Şirketi hisse senetleri [16]

Terkos Su Şirketi tarafından yapılan çalışmalar 1882 yılından 1885 yılına kadar sürmüştür olup Terkos Gölü kıyılarının düzene girmesi, yükleme havuzu, ana su hattı ile Feriköy civarına tünel hattının yapımı yerli yatırımcılar tarafından üstlenilmiştir. İki yılı aşkın süre boyunca yaklaşık 650 tanesi Osmanlı olmak üzere toplam 900 işçi muhtelif şantiyelerde görev almıştır. 1893 tarihine

gelindiğinde akarsu yataklarının toplam uzunluğu 260 kilometre, isale hatları ise 70 kilometreye ulaşmıştır. 1886 yılından 1895 yılına kadar geçen sürede şirket gelirinin giderek arttığı gözlenirken abone sayısının ters oranda azaldığı anlaşılmıştır, bu durum abone sayısı bir olarak kayıtlara geçen binaların eskiden konut olarak kullanılan yapıların yerine geçmesinden kaynaklandığı anlaşılmıştır [7].

Şekil 3.5 Terkos ve diğer su yollarını gösteren harita, 1894 (hicri 1312) [17]

Fransız şirket tarafından yönetildiği süre boyunca su iletiminin kolay olduğu kısımlara suyun ulaştırıldığı ancak diğer kısımların ihmal edildiği, suyun içilebilir olması durumu yeterince önemsenmediğinden birkaç filtrasyon tesisi kurulması ile yetinildiği gözlenmiştir. Buradan anlaşılan ekonomik olarak geri kalan ve sanayileşememiş ülkelerin doğal ve ekonomik kaynaklarından çıkar sağlama prensibi İstanbul suları konusunda da tekrar etmiş, göl suyunun direkt şehre ulaştırılması ancak Cumhuriyet döneminde yapılabilmektedir. 1926 yılında Terkos gölü ile şehir arasındaki uzaklık dikkate alınarak bir filtrasyon tesisinin şehre

yakın inşa edilmesi hükümet tarafından uygun görüldüğünden Kağıthane'de istasyon kurularak suyun hijyen açısından denetiminin yapılması istenmiştir [24].

Terkos Su Şirketi'nin ilk 50 yılda gerçekleştirdiği uygulamalar şu şekildedir;

1. **Bağlama hattı:** Suyun +3.25 metrede tutulması amacıyla yapılmıştır.
2. **Terfi istasyonu ve terfi hattı:** Terkos Gölü kenarında 37 000 m³ su kapasiteli merkez kurulması ve suyun Pınarbaşı'nda yer alan toplama havuzuna iletilmesini sağlayan hat
3. **Kagir galeri:** Pınarbaşı ve Kağıthane sırtları arasında 40 km uzunluğunda, içerisinde sifonlar bulunan galeri
4. **Arıtma Tesisi:** Kağıthane'de ve isale galerisi sonunda 4 prefiltre ve 8 filtreden oluşan bir temizleme ve iletim tesisi (arıtma tesisleri 1926 yılında inşa edilmiştir)
5. **Su Depoları ve İsale Hatları:** Beyoğlu yakasında Feriköy, İstanbul yakasında ise Edirnekapı'da su depoları, Kağıthane ile bu depolar arasındaki isale hatları
6. **Su depoları, su kulesi ve dağıtım şebekesi:** Beyoğlu ve Boğaz bölgesinde 6 adet su deposu, Bomonti'de şato, 221,67 km'lik dağıtım şebekesi
7. **Su deposu ve dağıtım şebekesi:** 2500 m³ su kapasiteli Edirnekapı su deposu ile 143.56 km'lik dağıtım şebekesi [24].

Bu listede Feriköy ve Edirnekapı su depolarının, Terkos Su pompa İstasyonu ve Kağıthane İçme Suyu Arıtma Tesisi ile bağlantıları verilmiştir.

Terkos Gölü'nden alınan su, gölün yakınında kurulmuş olan Terkos Su Pompa İstasyonu'nda pompalanarak şehrin çeşitli yerlerine ulaştırılır. Kağıthane filtrasyon istasyonunda arıtılan Terkos şehir suyu bir toplanma havuzundan sonra İstanbul ve Beyoğlu yakasına aktarılmak üzere galerilere iletilir. Bunlar; Beyoğlu mahalli için 7600 m³, diğeri 8030 m³ su taşıma kapasiteli Feriköy havuzları, İstanbul Suriçi mahalli için 2300 m³ su taşıma kapasiteli Edirnekapı Sarnıcı (Nirven'in aksine, Terkos Arşiv Defteri'ndeki lejanta göre Edirnekapı sarnıcı 2.500 m³ su hacmindedir.), Beyoğlu ve Boğaziçi Su Yolları üzerinde,

civarına hizmet etmek için kurulmuş olan 1000 m³'lük yüksek mahallere su çıkaran su şatosu, 3.400 m³'lük Bomonti Su Havuzu, 2.527 m³'lük Taksim Su Haznesi, 2.400 m³'lük Arnavutköy ve 1.500 m³'lük Boyacıköy ve 750 m³'lük Kireçburnu sarnıçlarıdır [23]. Bu yapıların yanı sıra Terkos Pompa İstasyonu ile bağlantıyı sağlayarak suyu Beyoğlu ve Rumeli yakasına iletmek için inşa edilen Feriköy Pompa İstasyonu yapısı, çalışanlar için yapılmış olan lojman binaları, depolar ve onarım işleri için kullanılan tamir atölyelerinin yer aldığı yapı kompleksi ile Feriköy'de yer alan sifon yapısı tez kapsamında incelenmiştir.

Yapılarla birlikte 600 mm çapındaki boru iletim hattı, 37 km kagir galeri hattı, arıtma tesisleri, şehir su şebekesi ve semt havuzları inşası tamamlanarak şehre ilk basınçlı su verilmeye başlanmıştır.

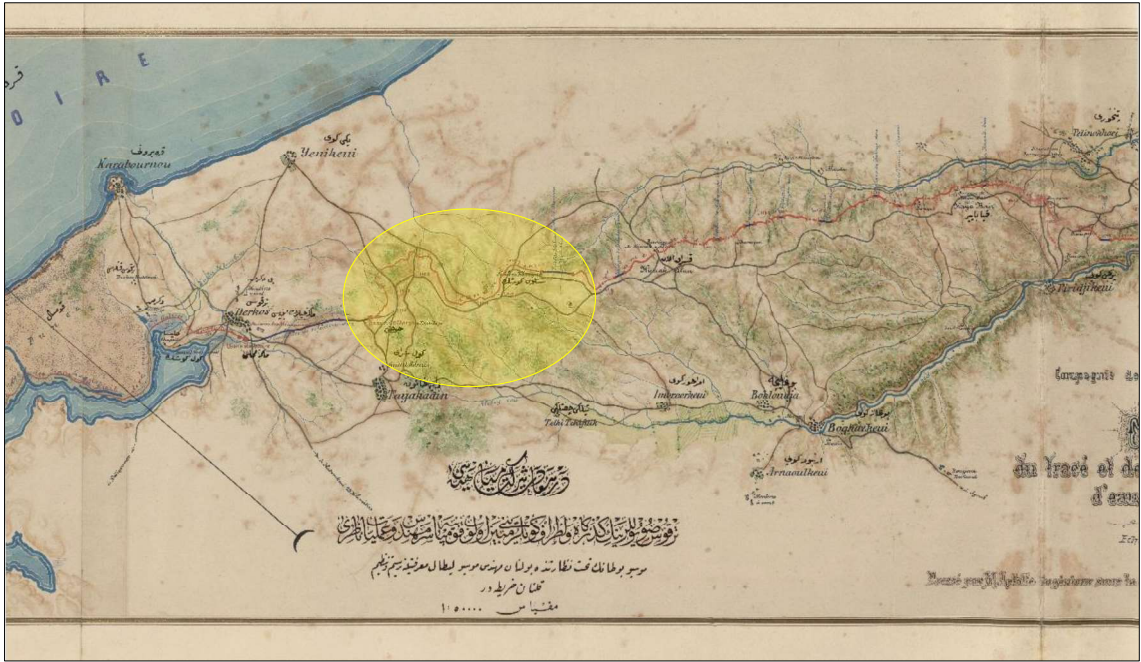
İstanbul'da kurulan beşinci büyük su tesisi olan Terkos Su Sistemi'nden sonra inşa edilen tek büyük sistem Hamidiye Suyu Tesisleri'dir. Altı büyük sistem içerisinde geç dönemde yapıldıkları için Terkos Su Sistemi ve Hamidiye Suyu Tesisleri'nde ileri teknoloji kullanılmış, suyun mahallelere ulaşımı birleşik kaplar kanununa göre çalışan cazibe yöntemi ile değil pompalı sistem ile sağlanmıştır. Cazibe yönteminde su, yerçekiminin etkisiyle yüksek kotlardan düşük kotlara ulaştırılmaktadır. Bu amaçla yüksek kotta su yolları inşa edilmesine karşın yüksek rakımlı bölgelere su isalesi çok zor, bazen ise imkânsız olmuştur. Bu ihtiyacı karşılamak üzere İstanbul'da pompayla su isalesi ilk olarak Terkos Su Sistemi'nde kullanılmıştır. Böylece suyun mahallere ulaşımı kolaylaşmış ve maliyeti düşmüştür.

Terkos Su Şirketi, su tekeli elinde tutmak adına diğer su hatlarının kullanımı nedeniyle tazminat isteme yoluna gitmiştir. Hamidiye Suları'nın şehre isale edilmesinden sonra şirket, 17 Temmuz 1906 tarihli dilekçesinde yeni su tesisleri yapılması sebebiyle zarara uğradıklarını ileri sürerek tazminat talep etse de bu isteği idare tarafından reddedilmiştir [3].

Terkos gölünden alınan su Pınarbaşı tepesine kadar döküm borular aracılığıyla pompalanırken, bu mevkiden Kağıthane'ye kadar kendi cazibesıyla beton

galeriler içinden akarak iletilmiştir. Kağıthane’de yer alan arıtma tesislerinde suyun filtrasyonu sağlanarak şehre ulaşımı sağlanmıştır [18].

Bundan dolayı Pınarbaşı mevkiinde yer alan ve 1935 tarihli eski haritalarda da görünen, su basıncını dengelemek amacıyla yapılmış sifon, baca vb. yapıların 2000’li yılların başında sökülmeğe başlandığı, bu kısımda yer alan betonarme galeri ve sifonların İstanbul Yeni Havalimanı inşaatı sırasında yok edildiği düşünülmektedir.

Şekil 3.6 Terkos su yolunu gösteren harita (Terkos Gölü’nden Pirinççi Köye kadar olan kısım)(Havalimanı inşaatı esnasında yıkıldığı düşünülen yapı yerleri işaretlenmiştir)

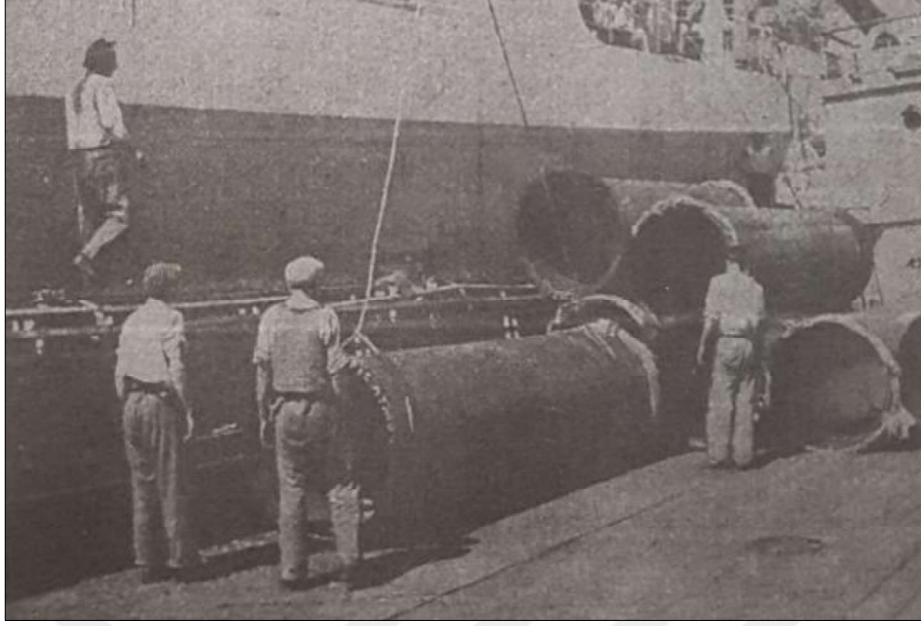
Ülkemizin ekonomik anlayışı 1930–1939 döneminde korumacılık ve devletçilik ilkeleri kapsamında gelişmiştir. Osmanlı’dan kalan yabancı girişim faaliyetlerinin devamı niteliğinde olan ve Türkiye’de faaliyeti devam eden kuruluşlar bu yıllarda ulusallaştırılmıştır. Hızla gelişen İstanbul’un su sorununun yabancı şirketler aracılığıyla çözüme ulaşmasının olanaksız olduğu düşünüldüğünden ülke politikası sonucu olarak bu dönemde millileştirilen şirketlerden biri de Terkos Su Şirketi olmuştur [25].

İstanbul'un en mühim sorunlarının başında gelen su sorununun en doğru şekilde çözülebilmesi için bir kurumun kurulması önceden planlanarak şirketlerin satın alınması ve görevin bu kuruma devredilmesinin en makul çözüm olacağı kanaatine varılmıştır [26].

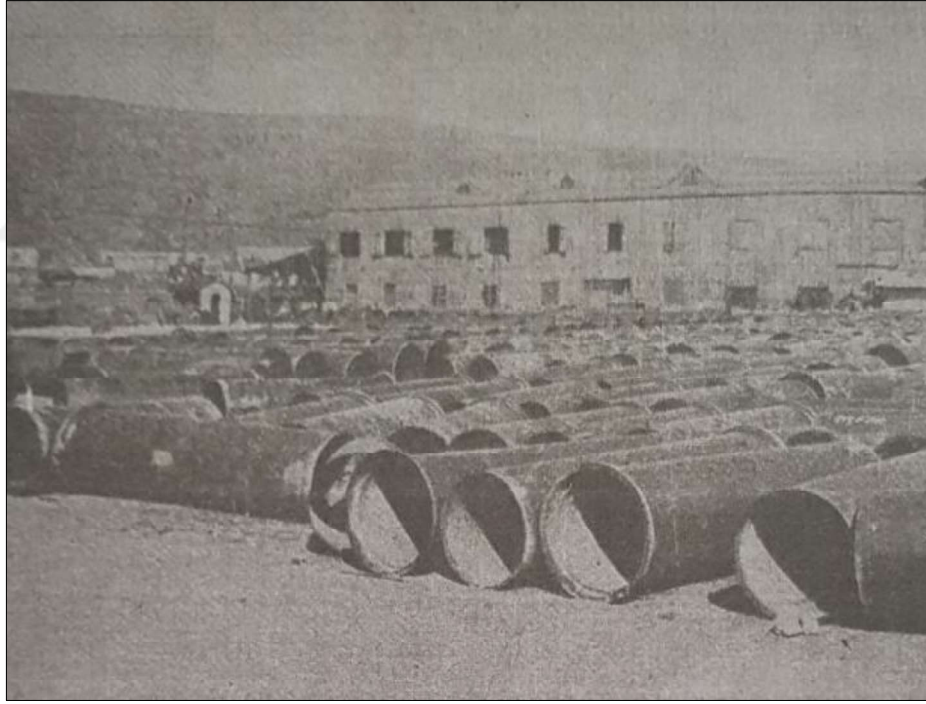
Cumhuriyet döneminde adı İstanbul Türk Anonim Su Şirketi olan Terkos İşletmesi, 27 Aralık 1932 tarihli mukavele, 20 Mayıs 1939 tarih ve 2198 numaralı kanun ile İstanbul Belediyesince satın alınarak T.C. İstanbul Belediyesi Sular İdaresi Müdürlüğüne devredilmiştir [4,12].

İmtiyaz ve tesisatın belediyece satın alınarak Sular İdaresi çatısı altında toplanmasının ardından yeni bir döneme girilmiş olup bu dönemde kişi başına düşen su miktarı, su şebekesi uzunluğu, halk çeşmeleri sayısı, yangın muslukları sayısı yaklaşık 2 katına çıkarılmış, tüm bölgelerde yer alan tesislerin kapasiteleri artırılarak, teknolojik gelişmelere paralel olarak yeni makineler ve aletler getirilerek yenileme yapılmış böylece abone sayısında ciddi artış yaşanmıştır. Örneğin; Terkos'tan basılan su miktarı Sular İdaresi tarafından devralındığında 13.712.300 m³ iken, 1949 yılında 28.407.200 m³'e, su şebekesi uzunluğu 1932'de 365.2 kilometre iken 1949 yılında 503.2 kilometreye, çeşme sayısı 93'ten 278'e, yangın muslukları sayısı 412'den 632'ye çıkarılmıştır. Bunlarla birlikte abone sayısı 1932 yılında 18.198 iken, 1949 yılında 36.889'a çıkmış durumdadır [3].

Terkos Su Şirketi'nin sahip olduğu imtiyazların Belediye Sular İdaresi'ne devredildiği dönemde şirketin İstanbul'da kişi başına vermekte olduğu su miktarı 48 litre idi. Terkos gölünden daha fazla su iletilmesi amacıyla günde 24 bin m³ su iletme kapasitesine sahip büyük makineler İngiltere'den getirtilmiştir [19].

Şekil 3.7 Karaağaç boru deposuna nakledilen borular [19]

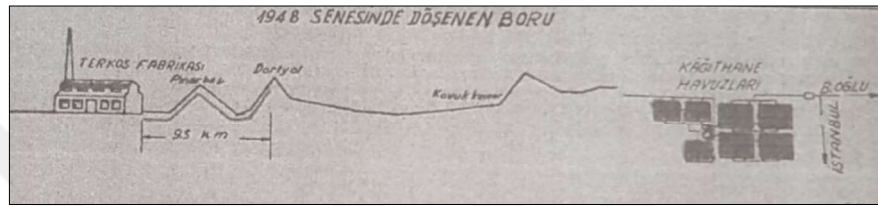

Şekil 3.8 Depolarda istiflenen borular [19]

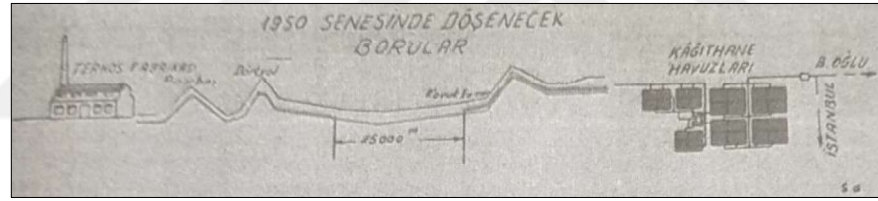
İkinci dünya savaşının sonlandığı dönemde Terkos için yeni bir düzenleme ve iyileştirme yoluna gidildiği ve bu ıslahat döneminin oldukça kapsamlı ve masraflı olduğu idarenin 1950 tarihli yayınından anlaşılmaktadır. Terkos ile Kağıthane arasında font boru ile ilk aşamada 60 bin m³, bir terfi ile 100 bin m³, ikinci terfi

ile 140 bin m³ su iletebilecek durumda olan yeni bir isale hattı yapılması planlanmıştır. Bu hattın yapımına başlamak için dayanıklı borular Avrupa'dan sipariş edilmiş ancak teslimatlar savaş şartları sebebiyle iki yıl içinde gerçekleştirileceğinden boruların peyderpey döşenerek takviyenin 1950 sonrasında inşa edilmesine karar verilerek 1948 yılında çalışmalara başlanmıştır. Borular ulaştıkça döşenen güzergah tünel, köprü ve ayaklar ile geçilerek Kağıthane'ye ulaşmıştır.

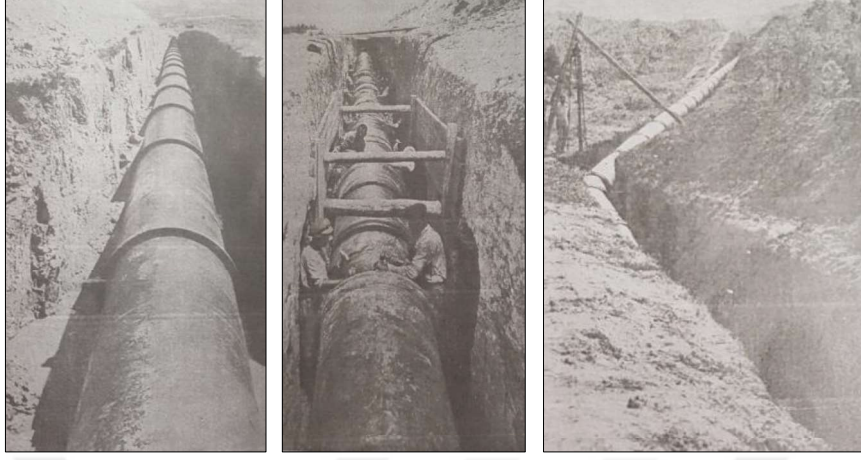
1948 yılında 44 km'lik hattın Terkos ile Dört Yol arasındaki 9,5 km'lik kısmı tamamlanmıştır.

Şekil 3.9 1948 senesinde döşenen boru yerlerinin gösterildiği kroki [19]

Şekil 3.10 1950 senesinde döşenecek boru yerlerinin gösterildiği kroki [19]

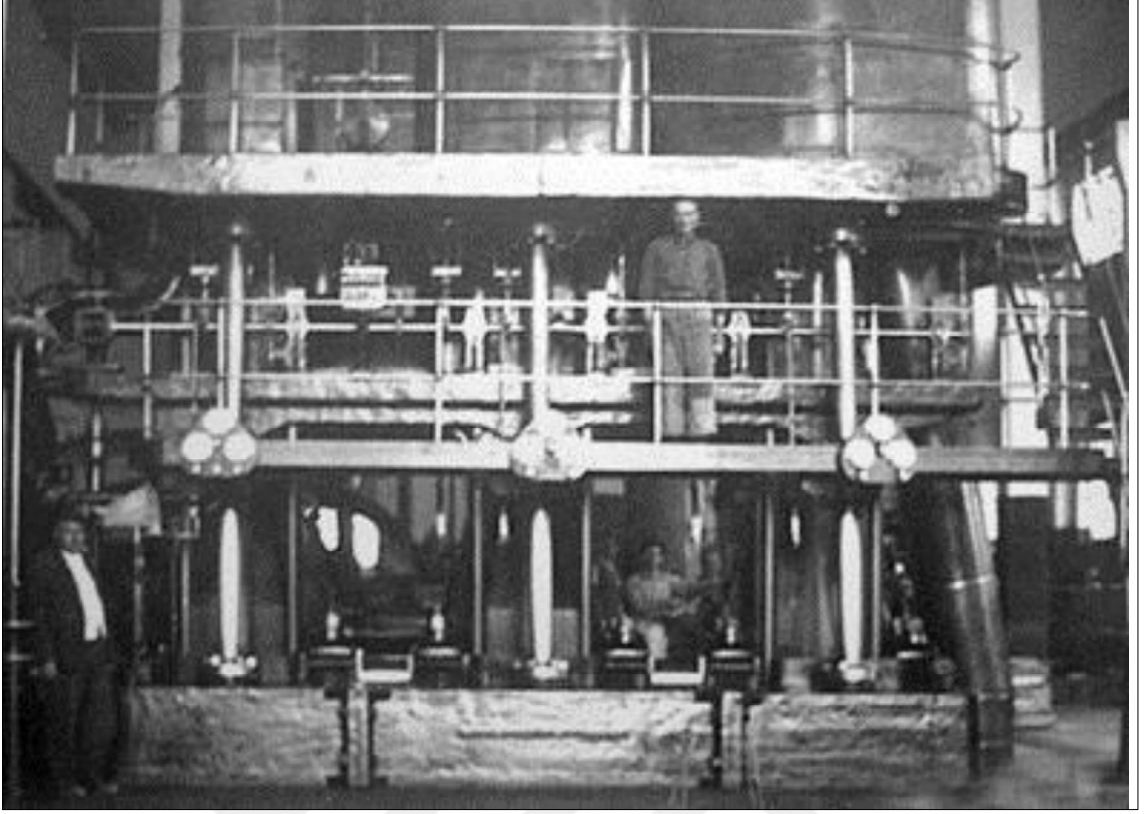

Şekil 3.11 İkinci kademe isale hattının kazılarak boruların döşenme işi [19]

Böylece idarenin ikinci kademe isale hattı olarak tanımladığı Kağıthane-Edirnekapi ile Kağıthane-Feriköy isale hatlarının günlük kapasiteleri yaklaşık 3 katına ulaşmıştır.

33.000 m³ su basma kapasitesine sahip olan tesislerin enerji kaynağı ise Zonguldak'ta bulunan kömür ocaklarından elde edilen taş kömürüdür. Zonguldak'ta çıkarılan kömür, gemilerle Karaburun Köyü'ne, oradan demiryolu (dekovil hattı) ile Terkos'a ulaştırılmıştır. Su pompalarına kömür iletmek amacıyla kurulmuş olan demiryolu (dekovil hattı) 1975 senesine kadar çalışmıştır. Kömürle çalışan makineler 1967 senesinde kullanım dışı kaldığından bu hat zamanla yok olmuştur [18].

1935-1936 yıllarında sistem için yeni buharlı pompalar ile makine ve kazan daireleri ile baca inşaatlarına başlanmıştır. İngiltere'den satın alınan Hathron Davey markalı makine ve kazanların montajı 1938 senesinde tamamlanmıştır. Eski bacanın yetersiz görülmesi ile 1954 yılında 70m yüksekliğinde betonarme baca inşasına başlanmıştır. Hathron Davey markalı makineler ve diğer buharlı pompalar 1967 senesine dek çalıştırılmıştır [18].

Şekil 3.12 Hathorn-Davey buharlı pompa, 1947 [20]

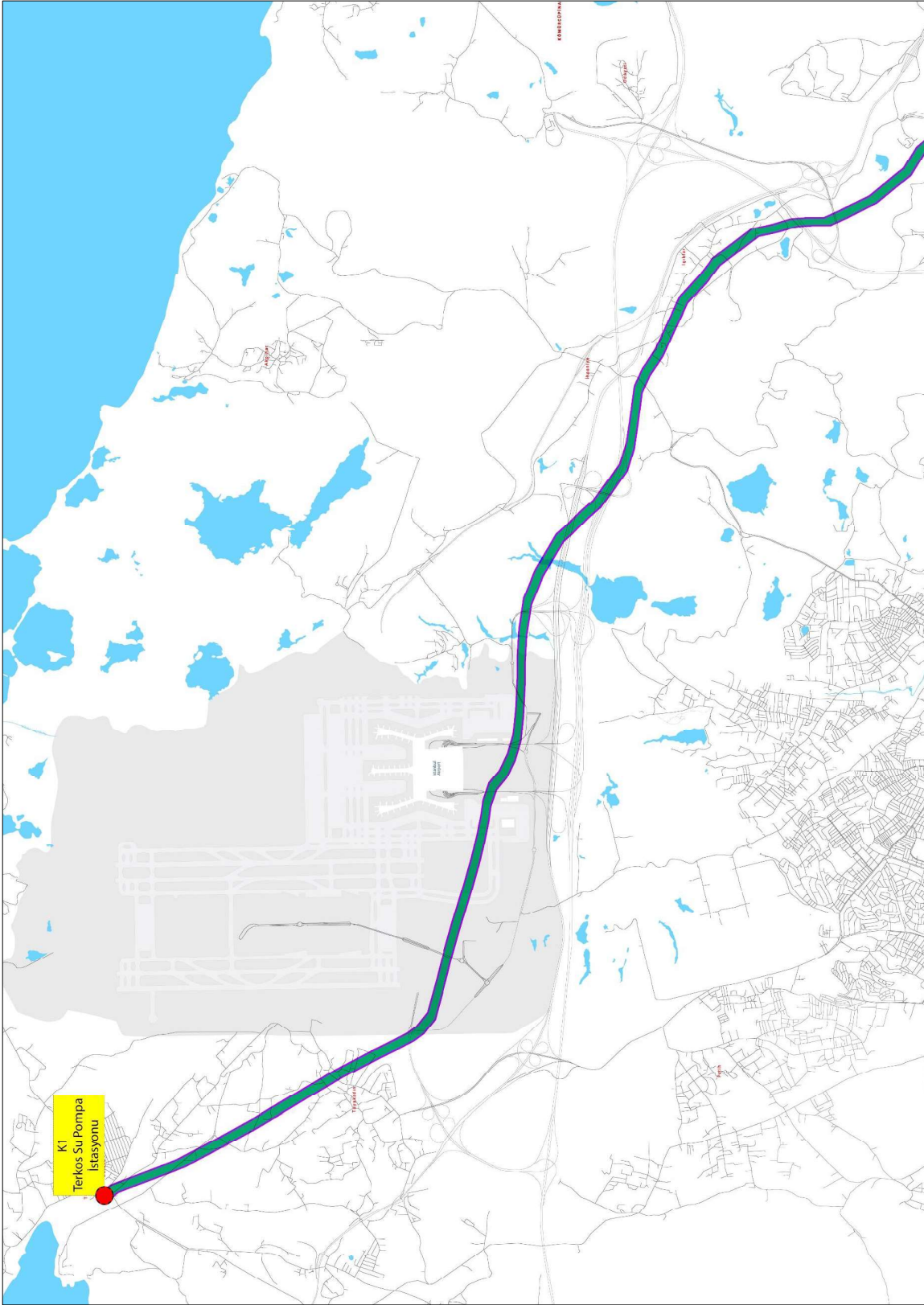
Aynı zamanda bu hattın çalıştırılabilmesi için gerekli elektrik enerjisi sisteminin kurulması Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmesi İdaresi ile yapılan görüşmeler neticesinde elektrik hattının Terkos'a Silahtarağa Elektrik Fabrikası'ndan ulaştırılması, çift devreli havai hattın bulunması gibi hususlar konusunda anlaşarak 1951 senesinde çalışmanın uygulanması koşuluyla bir firmaya ihale edilmiştir.

Boru ve elektrik hatlarına ilişkin yapılan çalışmaların nihayete ermesi sebebiyle dönemin Sular İdaresi Müdürü Prof. İhsan Göze, İstanbul Valisi ve Belediye Başkanı Ord. Prof. Dr. Fahrettin Kerim Gökay'a 64,5x20 cm boyutlarında, gümüş, üzerinde isale hattı, su ve elektrik hattının işlendiği bir levha hediye etmiştir (Şekil:3.1). Levhanın sol alt bölümünde yer alan 23.06.1951 tarihi Terkos-Kağıthane hattına ilişkin yapılan bu çalışmanın açılış tarihi olduğu düşünülmektedir [3].

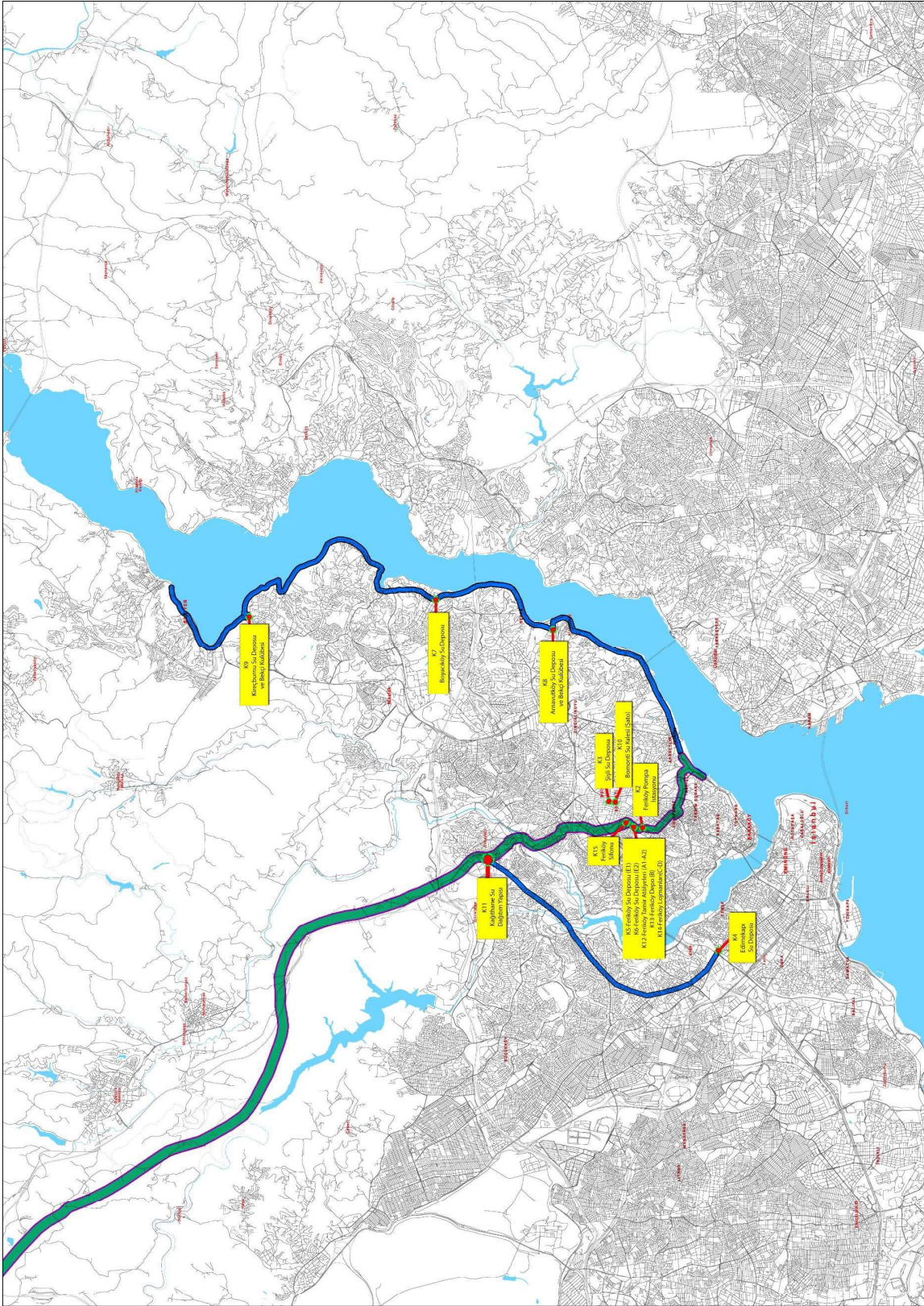
Vakıf esasına dayanan tarihi bentler ve yer altı su şebekeleri 1850'lerden itibaren yerlerini resmi şebekelere bırakmıştır. Bunlar suyun Terkos gibi civar göllerden alınıp şehre barajlar yoluyla nakledilmesi şeklinde oluşturulmuştur: Terkos Su Şebekesi (1883), Elmalı I Barajı (1893), Elmalı II Barajı (1950), Alibeyköy Barajı (1972), Ömerli Barajı (1968-1973), Darlık Barajı (1985-1989), Büyükçekmece Barajı (1982-1988), Yeşilvadi çevirme tesisi (1992), Istranca dereleri (1995-2000), Şile keson kuyuları (1996), Sazlıdere barajı (1998) İstanbul'un su ihtiyacını karşılamaktadır [21].

Terkos gölünden alınan su tünel, sifon, galeriler ile şehre taşınmış olup su yoluna ait güzergah Terkos Gölü kenarında bulunan Terkos Pompa İstasyonu'ndan başlayarak Kağıthane'ye ulaşmış ve buradan ayrılan kollar ile Feriköy'e ve Edirnekapı'ya dağılır. Bu hat üzerinde bulunan ve tez kapsamında incelenen yapılar aşağıda belirtilmiş olup mevcut konumları bu harita üzerinde gösterilmiştir.

1. Terkos Pompa İstasyonu
2. Feriköy Pompa İstasyonu
3. Şişli Su Deposu
4. Edirnekapı Su depose
5. Feriköy Su Deposu (E1)
6. Feriköy Su Deposu (E2)
7. Boyacıköy Su Deposu
8. Arnavutköy Su Deposu ve Bekçi Kulübesi
9. Kireçburnu Su Deposu ve Bekçi Kulübesi
10. Bomonti Su Kulesi (Şato)
11. Kağıthane Su Dağıtım Yapısı
12. Feriköy Tamir Atölyeleri (A1-A2)
13. Feriköy Depo (B)
14. Feriköy Lojmanları (C-D)
15. Feriköy Sifonu

Şekil 3.14 Terkos Su Yolu Güzergahı ve Yapıları Haritası - 1

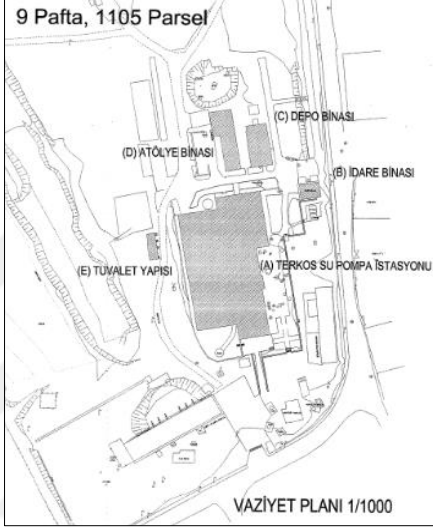
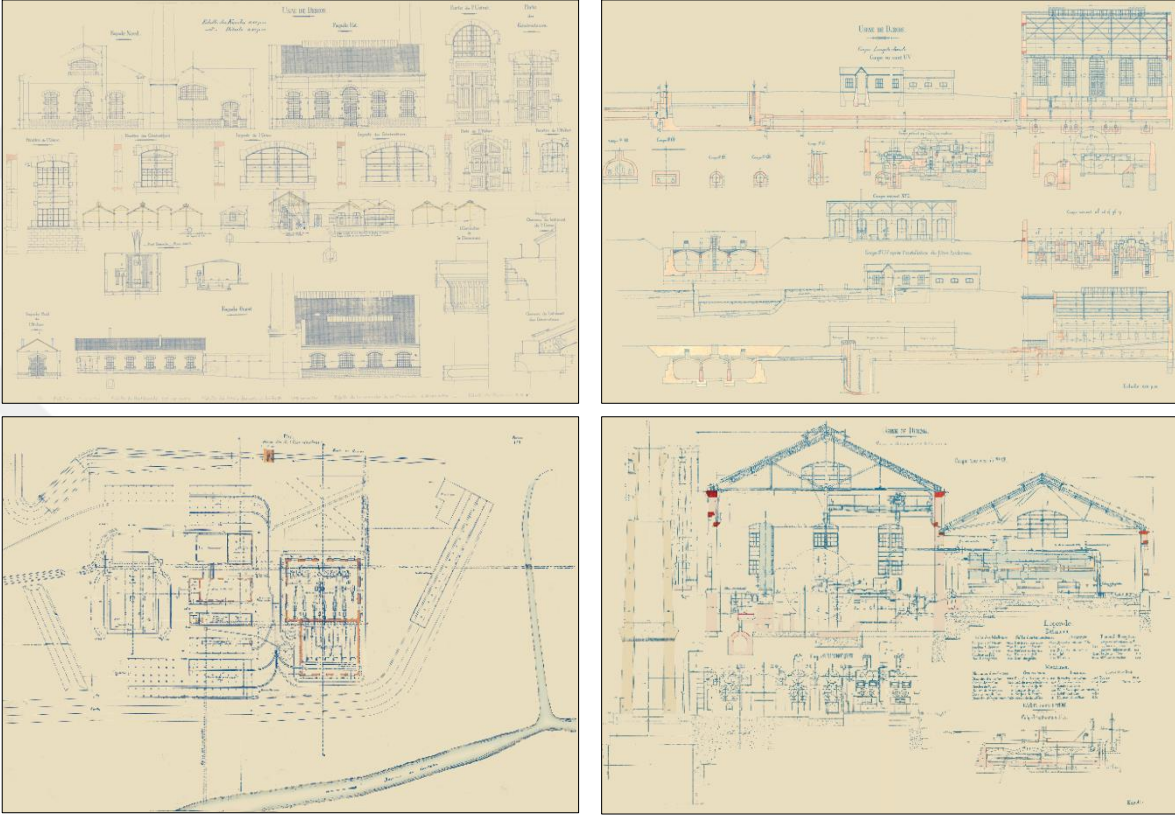
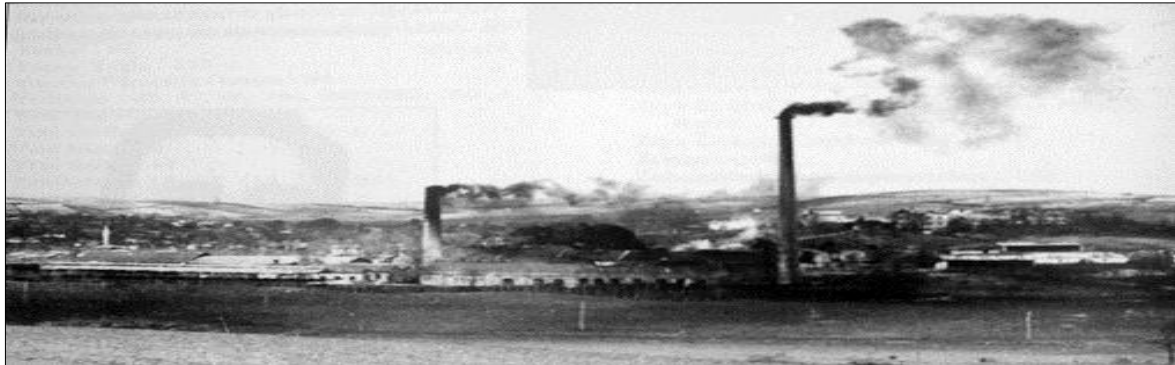
Şekil 3.15 Terkos Su Yolu Güzergahı ve Yapıları Haritası - 2

3.2 Terkos Su Yoluna Ait Anıtsal Yapılar Kataloğu

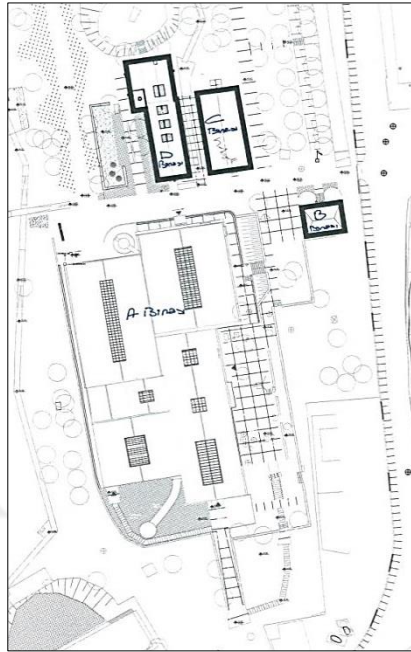
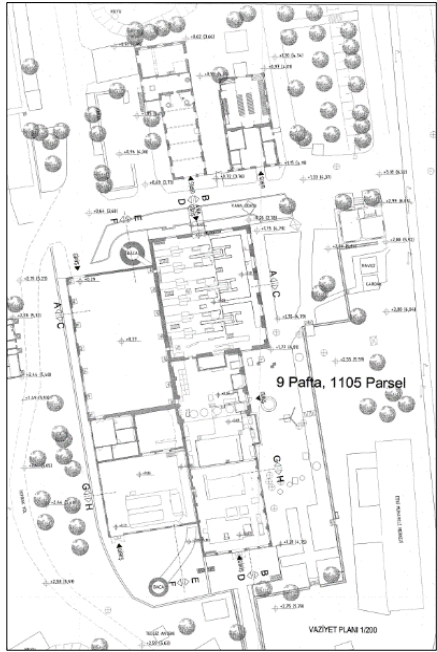
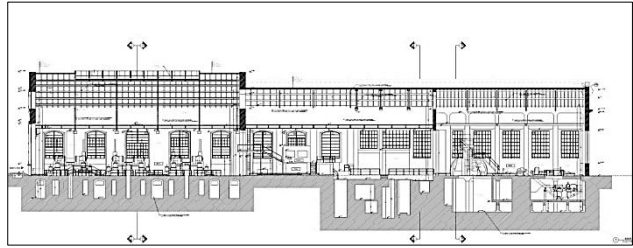
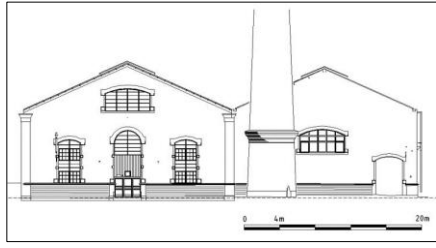
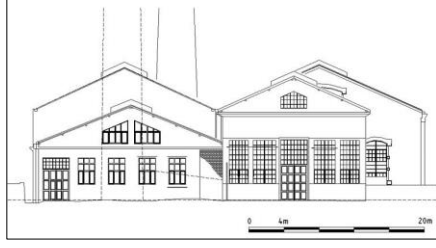
Terkos su yoluna ait 15 adet yapının tespitleri yapılarak güncel fotoğrafları çekilmiş, detaylı yapı tanımlamaları yapılarak katalog oluşturulmuştur. İSKİ Vakıf Sular Müdürlüğü tarafından basımı yapılan Terkos proje defterinde yer alan özgün çizimler, yapılara ilişkin Koruma Bölge Kurulu kararı ile onaylı rölöve çizimleri/tezlerde yer alan rölöve çizimleri kataloga eklenerek yapıların yapıldığı dönemdeki ve günümüzdeki durumları karşılaştırılmıştır.

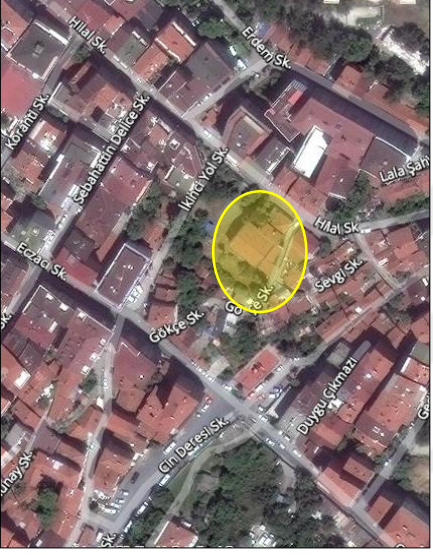
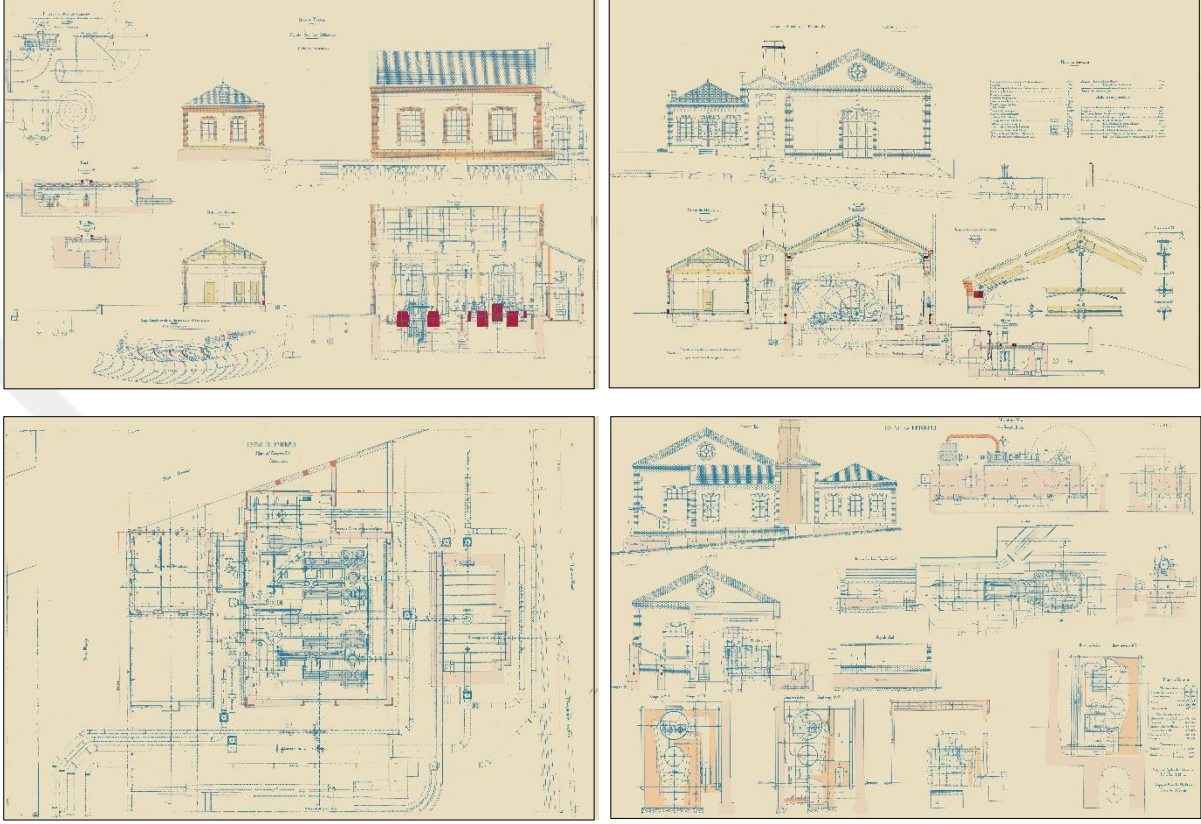
Tablo 3.1: Terkos Su Pompa İstasyonu – Katalog 1.1

TERKOS SU POMPA İSTASYONU									KATALOG 1.1
PAFTA	ADA	PARSEL	ADRES	MÜLKİYET	MİMARİ	YAPIM TARİHİ	TESCİL DURUMU	GÜNCEL İŞLEV	AÇIKLAMA
9	-	1105	Arnavutköy ilçesi, Durusu Mahallesi, Terkos Gölü yakınında yer almaktadır.	İSKİ	Fransız mimar ve mühendisler	1883	Tescilli	Müze	YAPIM SİSTEMİ: Karma (taş duvarlı, betonarme kolon-kiriş sistemine sahip yapının betonarme döşemeleri bulunmakta olup çatısı ahşap ve çelik strüktürlüdür.) İlk bina kagir yapım tekniğiyle, eklenti bina ise betonarme kolon-kiriş sistemiyle yapılmıştır. MİMARİ ÖZELLİKLERİ: Ana bina (1883) tek katlı ve beşik çatılı, basık kemerli dikdörtgen pencereli olup bitişğinde 1937 yılında yapılan ek yapı yer almaktadır. Tek katlı ve dikdörtgen planlı pompa istasyonu yapısı (A Blok), idare binası (B Blok), depo (C Blok) ve atölye (D Blok) mekanlarından oluşan ve ilk modern su tesisi olan kompleks yapı grubu Terkos gölü kıyısında yer almaktadır. Terkos Gölü'nden alınan suyun şehre pompalanarak ulaşmasını sağlayan Terkos Pompa İstasyonu yapısı 1883 yılında yapılmıştır. İstanbul'un içme suyunun sağlanması amacıyla kurulan ilk pompa istasyonu olan yapı, pompa ve jeneratör bölümü olarak iki kısma ayrılır. A Blok yapısı 1883 yılında yapılan ana bloka 1937 yılında yapılan ekle birlikte oluşmuştur. Zemin katı volta döşemeli olan mekanın altında pompa makinaları için kullanılan bodrum kat yer almaktadır. Bodrum katın duvarları kesme taş olup açıklıklar kemerler ile geçilmiştir. Su pompaları, elektrik pompaları ve jeneratörlerin yer aldığı binanın çatısı çift yöne eğimli çelik konstrüksiyonlu çatı ile kaplıdır. Giriş cephesi olan kuzey cephesi kendi içinde simetrik bir düzene sahip olmakla birlikte ilk yapılan 35 m yüksekliğindeki tuğla baca bu cephede yer almaktadır. Tuğla bacanın üst kısımlarında çember şeklinde güçlendirme elemanları bulunmaktadır.
VAZİYET PLANI Hava fotoğrafı, 2019[22] Vaziyet Planı Rölöve, 2006[27]				TERKOS DEFTERİ ÇİZİMİ Terkos Defteri'nde yer alan özgün çizimler[13] Terkos Pompa İstasyonu yapılarının görünümü, 1942[27]					
FOTOĞRAF Terkos Pompa İstasyonu yapılarının görünümü, 2019									

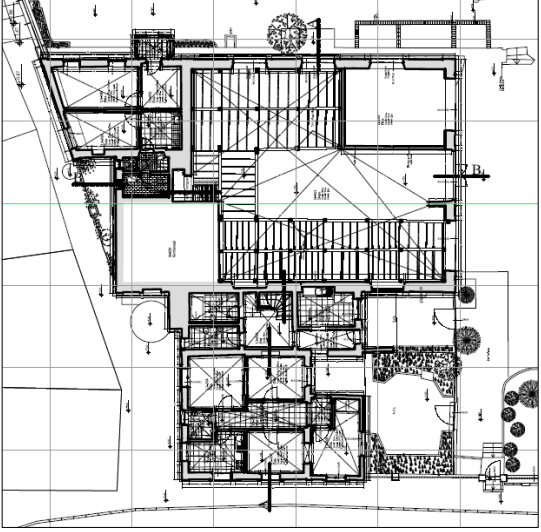
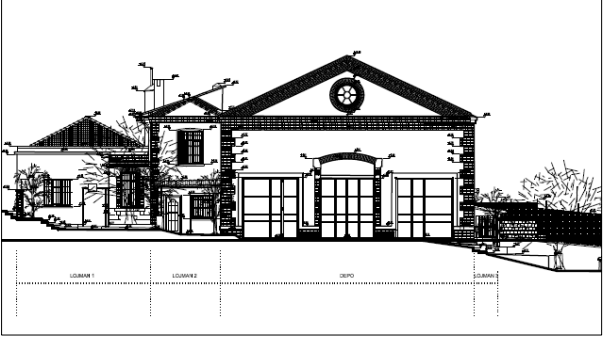
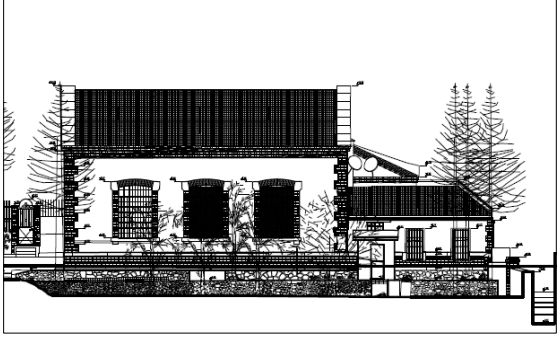
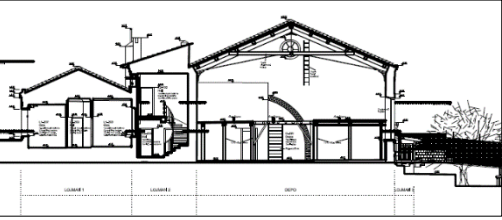
Tablo 3.2: Terkos Su Pompa İstasyonu – Katalog 1.2

TERKOS SU POMPA İSTASYONU									KATALOG 1.2
PAFTA	ADA	PARSEL	ADRES	MÜLKİYET	MİMARİ	YAPIM TARİHİ	TESCİL DURUMU	GÜNCEL İŞLEV	AÇIKLAMA
9	-	1105	Arnavutköy ilçesi, Durusu Mahallesi, Terkos Gölü yakınında yer almaktadır.	İSKİ	Fransız mimar ve mühendisler	1883	Tescilli	Müze	Baca üzerinde saçak hizasındaki kaide kornişle sonlanmaktadır Kemerli giriş kapısı, taş söveli kemerli pencereleri vardır. Giriş kapısı üzerinde yüksek mekanın aydınlatılması için kemerli pencere açıklığı yer almaktadır. Cephedeki üçgen alınlık silme ile sonlanmakta, cephenin iki yanında ise iki plaster bulunmaktadır. Doğu cephesinde pompa istasyonu kısmında simetrik cephe düzeni devam etmekte, doğrama boşluk ve boyutları kuzey cephesi ile benzerlik göstermekte olup eklenti yapının olduğu kısımda cephe düzeni farklılaşmıştır. Güney cephesinde pompa bölümünün olduğu kısımda üçgen alınlık silme ile ayrılmıştır ve üst kotta bir pencere açıklığı yer almaktadır. Bu cephede 1937 yılında yapılan 50m yüksekliğindeki betonarme baca yer almaktadır. Dikdörtgen pencereler ve üçgen alınlıklarda sivri uçlu pencereler vardır. Batı cephesinde (jeneratör kısmında) ise kuzey cephesindeki mimari düzen özgün söveli pencereler ile devam etmekte olup farklı yüksekliklere sahip iki kütleinin cephe düzenleri de farklılaşmıştır.
FOTOĞRAF				PROJE (RÖLÖVE)					
 				 					
Giriş (Kuzey) Cephesi, 2019				Vaziyet Planı Rölöve, 2006[27]					
				 					
Eski Muhavele Merkezi (Enerji Besleme Merkezi)				Kuzey Cephesi Rölöve, 2003[27]					
				 					
				Doğu Cephesi Rölöve, 2003 [29]					
				Güney Cephesi Rölöve, 2003[27]					

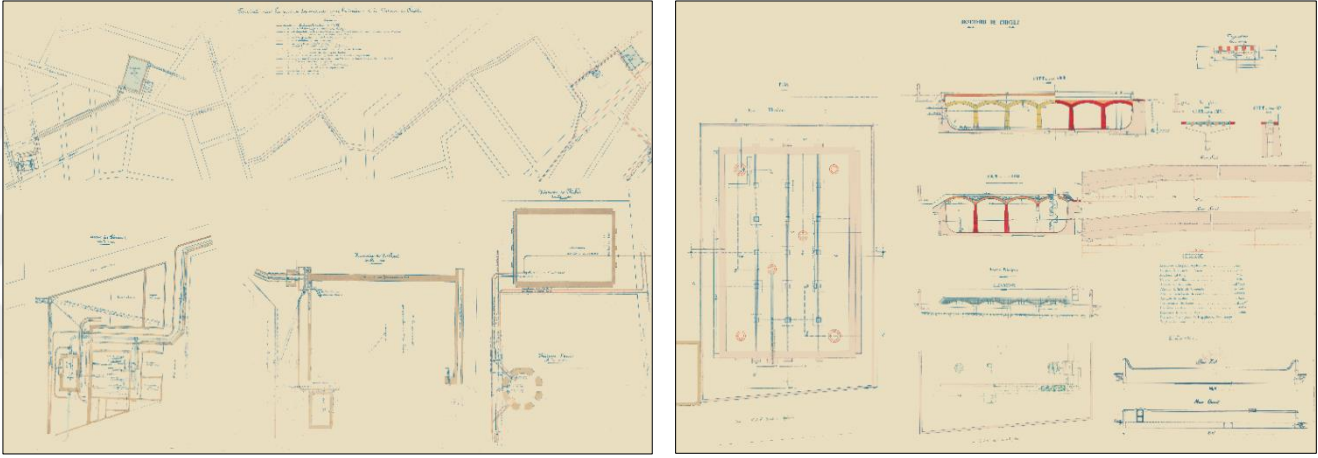
Tablo 3.3: Feriköy Su Pompa İstasyonu – Katalog 2.1

FERİKÖY SU POMPA İSTASYONU									KATALOG 2.1
PAFTA	ADA	PARSEL	ADRES	MÜLKİYET	MİMARİ	YAPIM TARİHİ	TESCİL DURUMU	GÜNCEL İŞLEV	AÇIKLAMA
225	1279	1	Şişli ilçesi, Paşa Mahallesi, Feriköy Sementi, Hilal Sokak ve Gökçe Sokak üzerindedir.	İSKİ	Fransız mimar ve mühendisler	19.yy sonu	Tescilli	Lojman ve Depo	YAPIM SİSTEMİ: Duvarları tuğla duvar örgülü ve sıvalı yığma yapı MİMARİ ÖZELLİKLERİ: Feriköy’de inşa edilen yapı özgün durumunda pompa istasyonu ve makinistler için lojman yapıları olmak üzere iki ana bölümden oluşurken zaman içinde geçirdiği tadilatlar sonucunda makinelerin yer aldığı pompa istasyonu ikiye bölünerek iki lojman yapısı oluşturulmuş, pompa istasyonu da depo olarak kullanılmış ve toplamda üç lojman ve depo olarak kullanılmıştır. Tuğla ile yığma yapım tekniği ile inşa edilmiş olan yapının tüm duvarları üzeri sıvalı tuğla duvardır. Yapının tüm cephelerinde köşe plasterlerde, giriş kapısı ve pencere etrafındaki sövelerde, kat silmelerinde, alınlık bitişinde ve dairesel pencere etrafında tuğla, süsleme elemanı olarak kullanılmıştır. Cephelerde yer alan kapı ve pencerelerin bazıları demir, bazıları ise ahşap konstrüksiyonludur. Çatı strüktürü metal ve ahşap malzemeden yapılmış, çatı makası demir profiller ile kurulmuş olup çatısı ahşap kaplama üzeri Marsilya tipi kiremitle kaplı beşik çatıdır.
VAZİYET PLANI Hava fotoğrafı, 2019[22]				TERKOS DEFTERİ ÇİZİMİ Terkos Defteri’nde yer alan özgün çizimler[13]					
FOTOĞRAF Kuzeybatı Cephesi (Depo), 2019				 Kuzeybatı Cephesi Genel Görünümü, 2019					

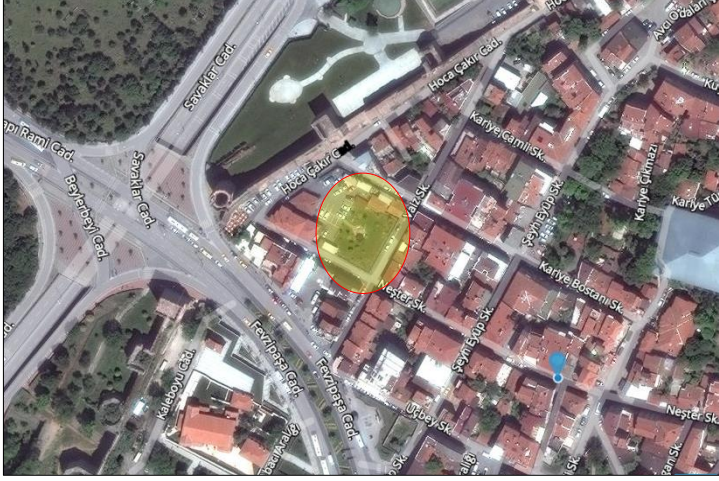
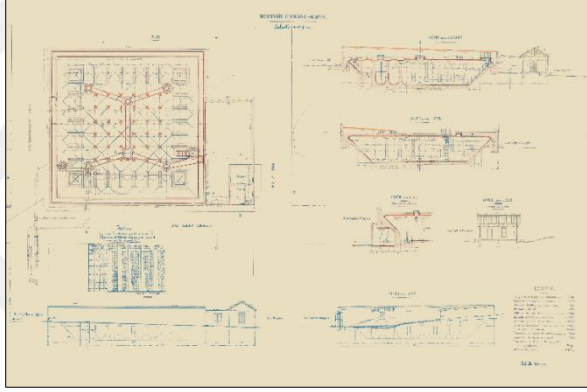
Tablo 3.4: Feriköy Su Pompa İstasyonu – Katalog 2.2

FERİKÖY SU POMPA İSTASYONU									KATALOG 2.2
PAFTA	ADA	PARSEL	ADRES	MÜLKİYET	MİMARİ	YAPIM TARİHİ	TESCİL DURUMU	GÜNCEL İŞLEV	AÇIKLAMA
225	1279	1	Şişli ilçesi, Paşa Mahallesi, Feriköy Semti, Hilal Sokak ve Gökçe Sokak üzerindedir.	İSKİ	Fransız mimar ve mühendisler	19.yy sonu	Tescilli	Lojman ve Depo	Cephelerde basık kemerli giriş kapısı, dikdörtgen formlu pencereleri ve basık kemerli pencereleri bulunmaktadır. Kuzeybatı cephesi giriş cephesi olup bu cephede üç kapı ve üçgen alınlıkta özgün metal doğramaları bulunan dairesel penceresi bulunmaktadır. Orta aksta yer alan basık kemerli kapı ile dairesel pencerenin etrafı tuğla söve ile çevrilmiştir. Güneybatı cephesinde üç adet basık kemerli, metal doğramalı, tuğla söveli pencere vardır. Simetrik düzene sahiptir ve yanında sonradan eklenen lojmanın giriş kapısı yer almaktadır. Yapının köşeleri tuğladan yapılan köşe plaster ile sonlanmaktadır. Güneydoğu cephesinde tuğla silme yapının etrafını çevrelemekte, tuğla söveli basık kemerli pencereleri olan bu cephede tuğla kaplı baca bulunmaktadır. Orta aksta özgünlüğü bozulmuş küçük pencere hariç diğerleri metal kepenk ile kapatılmıştır. Kuzeydoğu cephesinde tuğla söveli basık kemerli kapatılmış bir adet pencere bulunmaktadır. Lojman yapısının metal kepenk ile kapatılmış basık kemerli tuğla söveli pencereleri bulunmaktadır.
FOTOĞRAF Güneybatı Cephesi (Lojman), 2008[29] Güneydoğu ve Kuzeydoğu Cephesi (Lojman), 2016[29]				PROJE (RÖLÖVE) Zemin Kat Planı Rölöve, 2008[28] Kuzeybatı Cephesi Rölöve, 2008[28] Güneybatı Cephesi Rölöve, 2008[28] AA Kesiti Rölöve, 2008[28]					

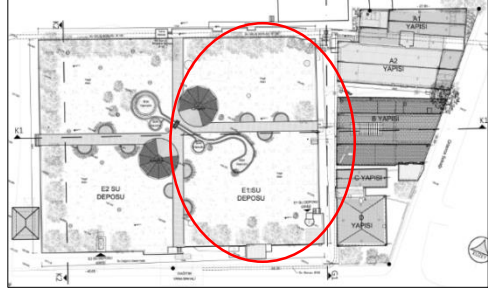
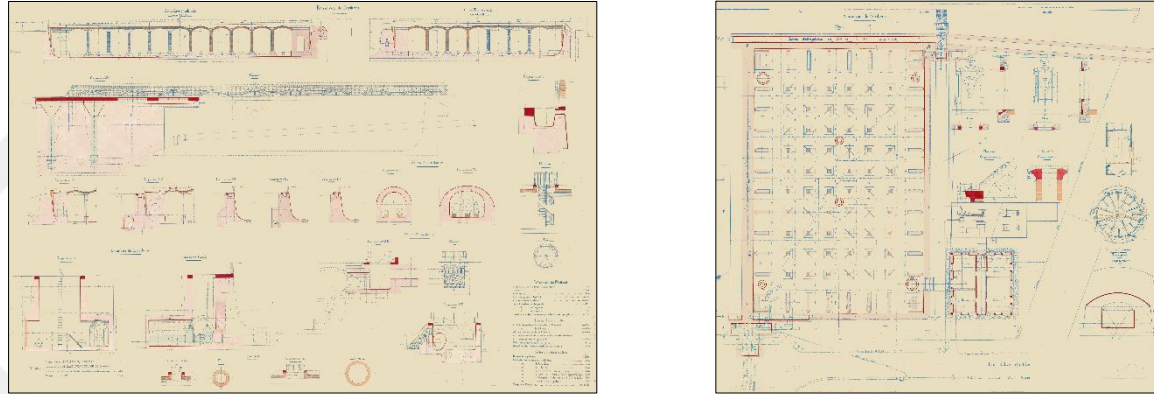
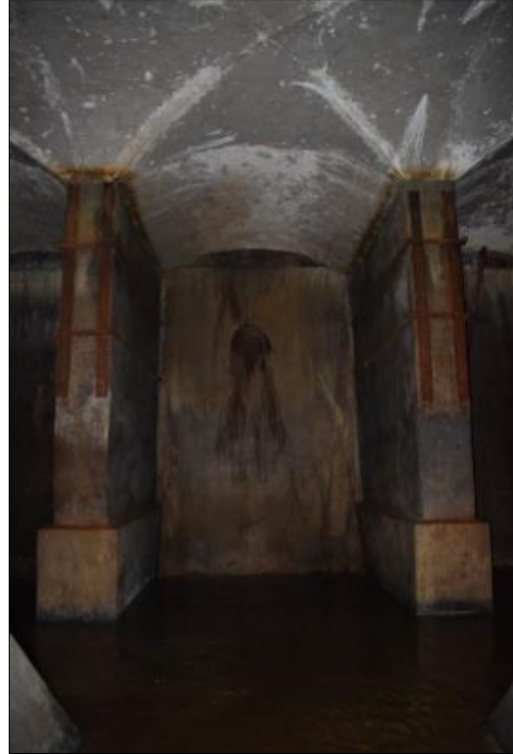
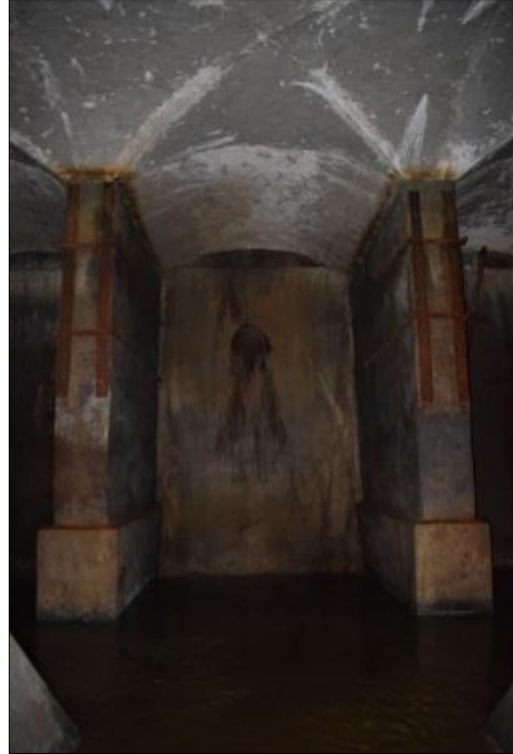
Tablo 3.5: Şişli Su Deposu – Katalog 3.1

ŞİŞLİ SU DEPOSU (ŞİŞLİ REZERVUARİ)									KATALOG 3.1
PAFTA	ADA	PARSEL	ADRES	MÜLKİYET	MİMARİ	YAPIM TARİHİ	TESCİL DURUMU	GÜNCEL İŞLEV	AÇIKLAMA
151	1012	13	Şişli ilçesi, Merkez Mahallesi, Oktay Cebeci Sk. No:13	İBB	Fransız mimar ve mühendisler	19.yy sonu	Tescilli	Sarnıcın içi boş, üzeri otopark	YAPIM SİSTEMİ: Doğu cephesinde tuğla kemerleri açığa çıkmış, diğer kısımları toprak altında kalan, tonoz çatısı betonarme kolonlarla taşınan su deposu. MİMARİ ÖZELLİKLERİ: Kısa kenarda 3 sıra, uzun kenarda 5 sıra kolonla taşınan yapı dikdörtgen planlı olup üst örtüsü betonarme tonozdur. Parsel üzerinde yalnızca tek cephesi açığa çıkan ve bu cephede tuğla duvar ve tuğla kemerleri bulunan sarnıç yapısının içine girilememiş olup dışarıdan çekilen fotoğraflardan ve Terkos defterinde yer alan eski çizimlerden kısa kenarda 3, uzun kenarda 5 toplamda (3x5) 15 kolonla taşındığı anlaşılmıştır. Kare kesitli betonarme kolonların yukarıya doğru incelindiği ve bu kısma kemerlerin oturduğu anlaşılmış olup üst örtüsü tuğla örgülü tonoz ile kapatılmıştır. Günümüzde boş olan su deposunun üzeri uzun süre otopark olarak kullanılmıştır.
VAZİYET PLANI				TERKOS DEFTERİ ÇİZİMİ					
 Hava fotoğrafı, 2019[22]				 Terkos Defteri'nde yer alan özgün çizimler[13]					
FOTOĞRAF				 Sarnıcın genel görünümü, 2009[29] Baca görünümü, 2009[29] Sarnıcın içinden görünüm, 2019 Sarnıcın içinden görünüm, 2019 Sarnıcın genel görünümü, 2009[29]					

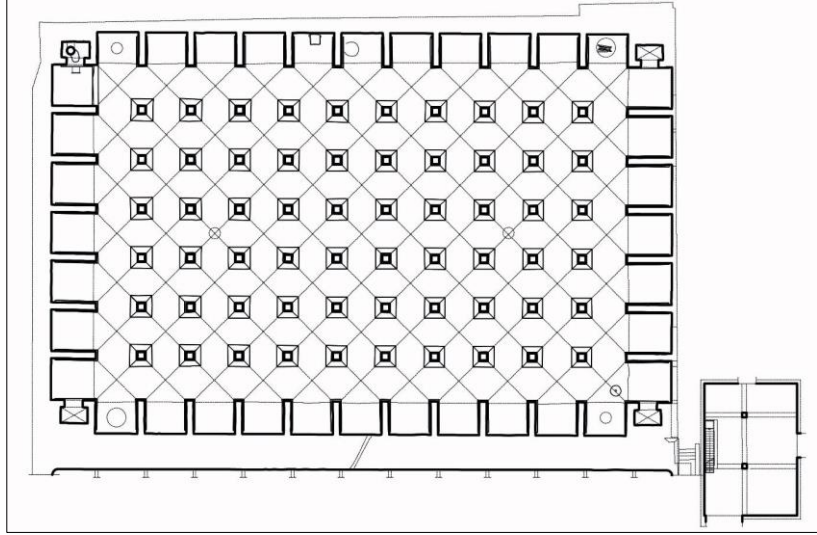
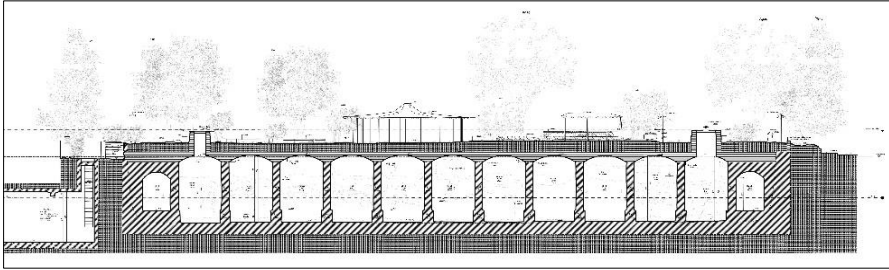
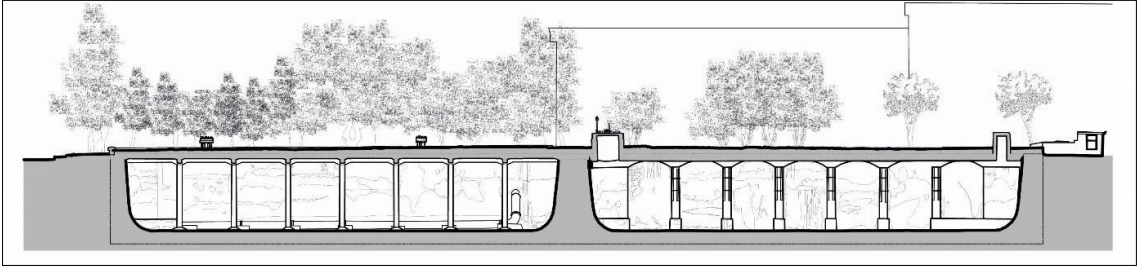
Tablo 3.6: Edirnekapi Su Deposu – Katalog 4.1

EDİRNEKAPI SU DEPOSU									KATALOG 4.1
PAFTA	ADA	PARSEL	ADRES	MÜLKİYET	MİMARİ	YAPIM TARİHİ	TESCİL DURUMU	GÜNCEL İŞLEV	AÇIKLAMA
472	2603	1	Fatih ilçesi, Derviş Ali Mahallesi, Neşter Sokağı ve Kariye Bostanı Sokağı arasında kalan yapı adasında yer almaktadır.	İSKİ	Fransız mimar ve mühendisler	19.yy sonu	Tescilli	Sarnıcın içi boş	YAPIM SİSTEMİ: Tuğla ayaklı, tuğla çapraz tonozlu sarnıç MİMARİ ÖZELLİKLERİ: Kare planlı yapının üstü çapraz tonozla örtülüdür. 30mx30m boyutlarında kare planlı sarnıç yapısı, yaklaşık 5 metre yüksekliğindeki kare kesitli tuğla ayaklar ile taşınmakta olup ayaklar arası çapraz tonoz tuğla örgülüdür. Beden duvarları kaba yonu taş duvardır. Sarnıcın köşelerinde kare planlı dolu savaklar, dolu savakların arasında taş duvarlar yer almaktadır. Yapının içine girilememiş olup Terkos defterindeki eski çizimlerden ortada (6x6) 36 adet kare kesitli tuğla ayak ile taşındığı anlaşılmıştır. Bahçesinde sarnıcın 3 adet bacası bulunmaktadır.
VAZİYET PLANI				TERKOS DEFTERİ ÇİZİMİ - FOTOĞRAF					
 Hava fotoğrafı, 2019[22]				 Terkos Defteri'nde yer alan özgün çizimler[13]					
FOTOĞRAF				 Baca görünümü, 1985[30] Baca görünümü, 2019 Sarnıcın yer aldığı bahçenin genel görünümü, 1985[30] Sarnıcın yer aldığı bahçenin genel görünümü, 2019					
 Sarnıcın içinden görünüm, 2016[13]				 Sarnıcın içinden görünüm, 2016[13]					

Tablo 3.7: Feriköy Su Deposu (E1 Sarnıcı) – Katalog 5.1

FERİKÖY SU DEPOSU (E1 SARNICI)									KATALOG 5.1
PAFTA	ADA	PARSEL	ADRES	MÜLKİYET	MİMARİ	YAPIM TARİHİ	TESCİL DURUMU	GÜNCEL İŞLEV	AÇIKLAMA
236	1662	33	Şişli ilçesi, Paşa Mahallesi, Yay Meydanı Caddesi	İSKİ	Fransız mimar ve mühendisler	19.yy sonu	Tescilli	Sarnıcın içi boş üzeri bahçe	YAPIM SİSTEMİ: Duvar ve tavanları tuğla üzeri sıvalı sarnıç. MİMARİ ÖZELLİKLERİ: 60x60 cm ebatlarında 60 adet kare ayak ile taşınan sarnıç dikdörtgen planlı olup basık çapraz tonozla örtülüdür. İSKİ Beyoğlu Şube Müdürlüğü sınırları içindeki günümüzde bahçe olarak kullanılan alanın altında kuzeydoğu-güneybatı yönünde yerleştirilmiş dört adet su deposu bulunmaktadır. Feriköy’de inşa edilen yapı grubunun içindeki en eski su deposu olan E1 yapısı, 50,80mx 32,86m ölçülerinde, 5,43m yüksekliğindeki dikdörtgen planlı sarnıç yapısı 7600 m³ su depolama kapasitesine sahiptir. Uzun yönde 10 adet tuğla ayak, kısa yönde 6 adet tuğla ayak olmak üzere 60 adet 60x60 cm ölçüsünde kare kesitli ayaklar ile taşınmaktadır. Yapının tüm iç duvarlarını çevreleyen duvarlarına yapışık olarak yaklaşık 2,70m boyunda ve 0,60m eninde olan üzeri sıvalı taş duvarlar yer almaktadır. Sarnıç zemininden 1 metre yükselen eğik yüzeyli ayak kaideleri üzerine tuğla ayaklar oturmaktadır. Yapının üzeri tuğla ile oluşturulan basık çapraz tonozlar ile kapatılmıştır. İç yüzeylerin tamamı hidrolik sıva ile sıvalıdır. Tavan ve duvarları tuğla olup üzeri sıvalıdır.
VAZİYET PLANI Hava fotoğrafı, 2019[22] Vaziyet Planı Rölöve, 2019[29]				TERKOS DEFTERİ ÇİZİMİ Terkos Defteri’nde yer alan özgün çizimler [13] E1 Sarnıcının içten görünümü,2019					
FOTOĞRAF E1 Sarnıcının içten görünümü,2019				 E1 Sarnıcının içten görünümü,2019					

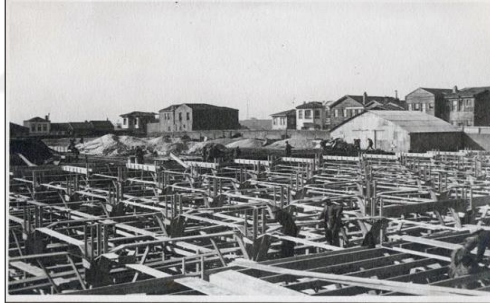
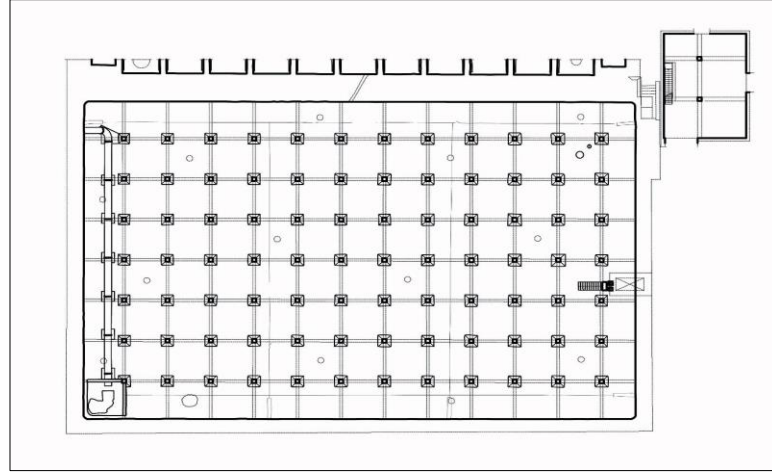
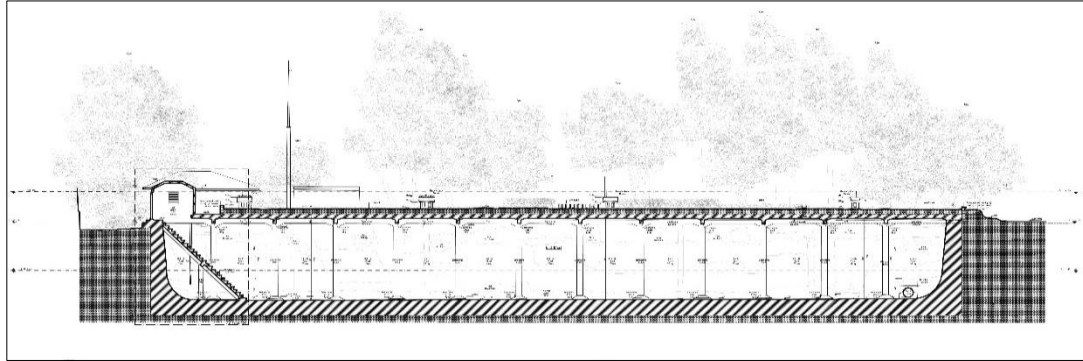
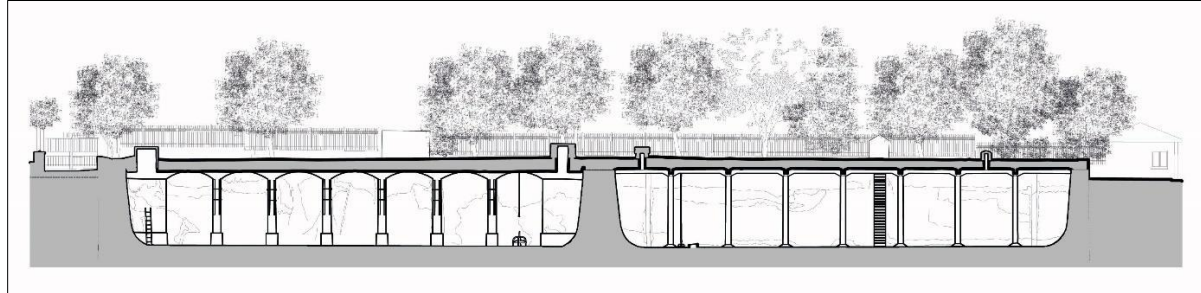
Tablo 3.8: Feriköy Su Deposu (E1 Sarnıcı) – Katalog 5.2

FERİKÖY SU DEPOSU (E1 SARNICI)									KATALOG 5.2
PAFTA	ADA	PARSEL	ADRES	MÜLKİYET	MİMARİ	YAPIM TARİHİ	TESCİL DURUMU	GÜNCEL İŞLEV	AÇIKLAMA
236	1662	33	Şişli ilçesi, Paşa Mahallesi, Yay Meydanı Caddesi	İSKİ	Fransız mimar ve mühendisler	19.yy sonu	Tescilli	Sarnıcın içi boş üzeri bahçe	Yapının içinde sıvanın söküldüğü yerlerde ve dışarıda duvarın toprak üstünde kaldığı kısımlarda tuğla örgü görülmektedir.
FOTOĞRAF <i>Feriköy: Havuzları için galeri inşaatı.</i> E1 Su Deposu ve güney yönündeki Vana mahali inşaatı, B,C ve D blokları[29]				PROJE (RÖLÖVE) E1 Su Deposu Planı Rölöve, 2019[29]					Tavanda 6 adet havalandırma bacası yer almaktadır. Yapıya, merdiven kulesindeki 20 basamaklı metal bir gemici merdiveniyle inilmektedir. Özgün merdivenin kalıntısı sarnıç zemininde halen durmaktadır. Kuzeybatı-kuzeydoğu köşesindeki dolu savağın önünde özgün bir havuz bulunmaktadır. Bu havuzda bulunan pompalar günümüzde kaldırılmış durumdadır. Yapının kuzeydoğu duvarında su geliş borusu ve 3 adet demir boru bulunmaktadır. E1 sarnıcının kuzey köşesinde, parseldeki sarnıçlara suyun gelmesini sağlayan isale hattı bulunmaktadır. Bu hattan sarnıca demir boru ile suyun bağlantısı sağlanmıştır. Bu isale hattı ile alandaki dört sarnıca da su bağlantısı yapılmaktadır.
 <i>Feriköy:Orta ve Alçak servis borularına ait yeni tesisat</i> E1 ve E2 Su Depoları ve güney yönündeki Vana mahali inşaatı, A ve B blokları[29]				 E1 Su Deposu Kesiti Rölöve, 2019[29]					
				 E1 ve E2 Su Depoları Kesiti Rölöve, 2019[29]					

Tablo 3.9: Feriköy Su Deposu (E2 Sarnıcı) – Katalog 6.1

FERİKÖY SU DEPOSU (E2 SARNICI)									KATALOG 6.1
PAFTA	ADA	PARSEL	ADRES	MÜLKİYET	MİMARİ	YAPIM TARİHİ	TESCİL DURUMU	GÜNCEL İŞLEV	AÇIKLAMA
236	1662	33	Şişli ilçesi, Paşa Mahallesi, Yay Meydanı Caddesi	İSKİ	Fransız mimar ve mühendisler	19.yy sonu	Tescilli	Sarnıcın içi boş üzeri bahçe	YAPIM SİSTEMİ: Betonarme yapım tekniği ile yapılmış sarnıç.
VAZİYET PLANI Hava fotoğrafı, 2019[22] Vaziyet Planı Rölöve, 2019 [29]				FOTOĞRAF 					MİMARİ ÖZELLİKLERİ: Betonarme kolonların üzerinde betonarme guseli kirişler ile betonarme döşeme tarafından taşınan sarnıç dikdörtgen planlıdır. E1 sarnıcının yetersiz kalması nedeniyle alana ikinci sarnıç (E2) eklenmiştir. Bu ikinci sarnıcın inşası sırasında çekilen fotoğraflardan anlaşılacağı üzere betonarme olarak yapılan bu sarnıç 8030 m ³ su depolama kapasitesiyle alandaki en büyük sarnıç olma özelliğine sahiptir. Sarnıcın güneydoğu duvarı üzerindeki giriş yapısının içinden 27 basamaklı korkuluksuz betonarme merdiven ile sarnıcın içine girilmektedir. E1 sarnıcındaki gibi eğimli dış duvarların ortasında uzun kenar yönünde 12 sıra kısa kenarda 7 sıra olmak üzere toplam 84 betonarme kolon ile üst döşeme taşınmaktadır. 38cm x 38cm ölçülerinde kare kesitli kolonların üzerinde betonarme guseli kirişler ile betonarme döşeme taşınmaktadır. Kolonlar zeminde yaklaşık 30 cm yüksekliğinde eğimli pabuçlar ile zemine oturmaktadır.
FOTOĞRAF 									
E2 Sarnıcının içten görünümü, 2019									

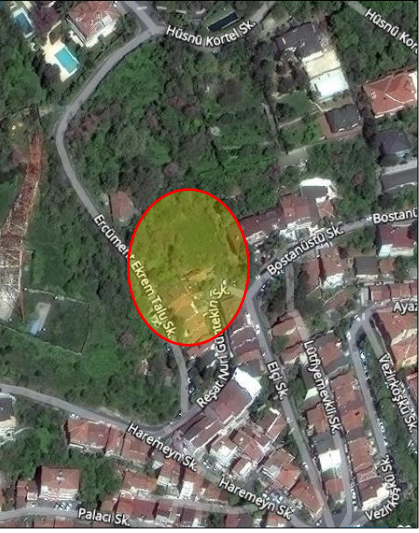
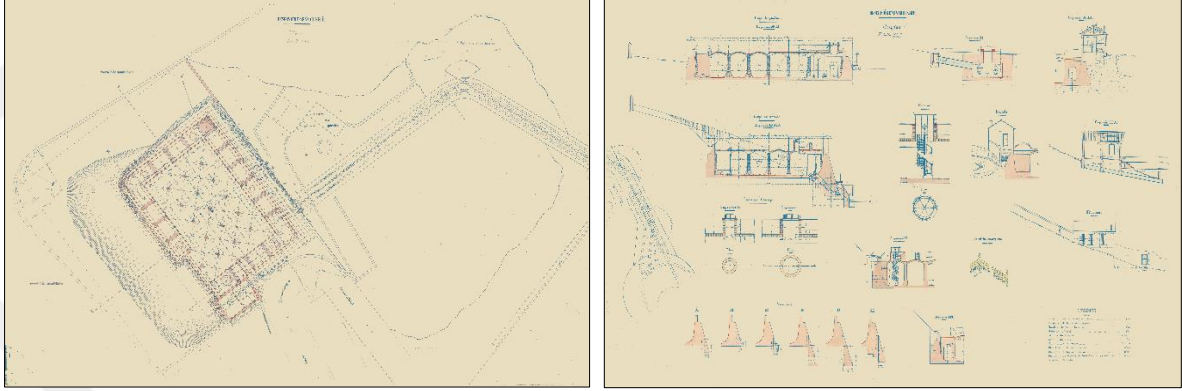
Tablo 3.10: Feriköy Su Deposu (E2 Sarnıcı) – Katalog 6.2

FERİKÖY SU DEPOSU (E2 SARNICI)									KATALOG 6.2
PAFTA	ADA	PARSEL	ADRES	MÜLKİYET	MİMARİ	YAPIM TARİHİ	TESCİL DURUMU	GÜNCEL İŞLEV	AÇIKLAMA
236	1662	33	Şişli ilçesi, Paşa Mahallesi, Yay Meydanı Caddesi	İSKİ	Fransız mimar ve mühendisler	19.yy sonu	Tescilli	Sarnıcın içi boş üzeri bahçe	Sarniç iç yüksekliği ortalama 5.80 m'dir. Sarniç zemini toprak kotundan yaklaşık 5 m daha aşağıdadır.
FOTOĞRAF <i>Feriköyde yapılan havuz inşaatı Toprak kazılırken</i> E2 su deposu inşaatı[29] <i>Feriköyde yapılan havuz inşaatı Kalıplar hazırlanırken</i> E2 su deposu inşaatı[29] <i>Feriköyde yapılan havuz inşaatı Kirişlerin demirleri konurken</i> E2 su deposu inşaatı, arka planda E1 su deposu, cami, A,B,C ve D blokları[29]				PROJE (RÖLÖVE) E2 Su Deposu Planı Rölöve, 2019[29] E2 Su Deposu Kesiti Rölöve, 2019[29] E1 ve E2 Su Depoları Kesiti Rölöve, 2019[29]				Sarnıçların üst döşemeleri üzerine toprak dolgu yapılarak yeşil alan olarak kullanılması sağlanmıştır. Bu toprak dolgu zemin kotunun yaklaşık 1 m yukarisındadır. Bu kotta çeşitli rekreasyon öğeleri (süs havuzları, kameriyeler, yürüme yolları, oturma sıraları) yerleştirilmiştir. Sarnıçların havalandırma bacaları toprak seviyesinden yaklaşık 1 m daha yukarı çıkarılmıştır.	

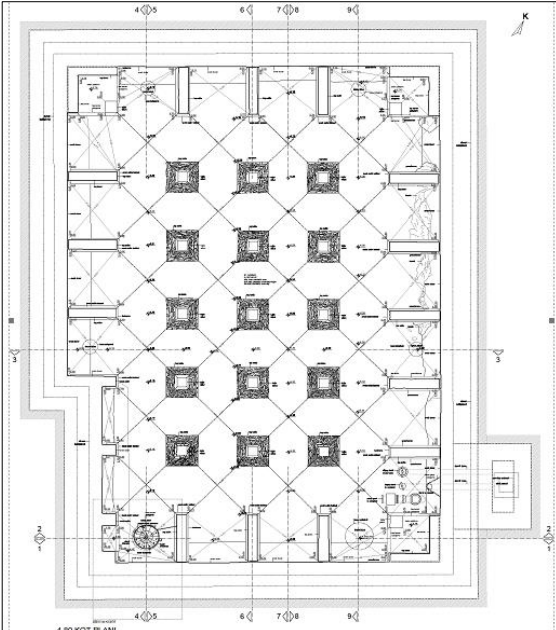
Tablo 3.11: Boyacıköy Su Deposu – Katalog 7.1

BOYACIKÖY SU DEPOSU									KATALOG 7.1
PAFTA	ADA	PARSEL	ADRES	MÜLKİYET	MİMARİ	YAPIM TARİHİ	TESCİL DURUMU	GÜNCEL İŞLEV	AÇIKLAMA
33	156	1	Sarıyer ilçesi, Şirin Sokak, Marangozhane Sokak ve Tan Sokak'ı çevreleyen yapı adasında yer almaktadır.	İSKİ	Fransız mimar ve mühendisler	19.yy sonu	Tescilli	Sarnıcın içi boş	YAPIM SİSTEMİ: Duvarları moloz taş duvarlı, ayakları ve tonozu tuğladan oluşan sarniç. MİMARİ ÖZELLİKLERİ: 9 tuğla ayak ile taşınan su deposu çeper duvarları ve buna dik konumdaki duvarlar moloz taş duvar olarak yapılmıştır olup basık tuğla çapraz tonoz ile örtülmüştür. Boğaz sırtlarında, eğimli arazide deniz seviyesinin yaklaşık 50 metre üzerinde konumlanarak yerleşimin yoğun olduğu yamaçlara ve daha aşağı kotlarda yer alan yerleşimlere su verilebilmesini sağlayan Boyacıköy su deposunun çeper duvarları ve buna dik konumdaki su deposu duvarlarına yakın fakat kopuk vaziyette yapılan duvarlar moloz taş duvarlar olarak yapılmıştır. Ortada yer alan ayaklar ve bunların taşıdığı tonozlar tuğladan yapılmıştır. Kare planlı yapı, 21,20x21,20m boyutlarındaki, iç yükseklikleri 3,86m olan yapının 1500 m³ su depolama kapasitesine sahiptir. Her iki yöne de üç sıra olmak üzere (3x3) 9 adet 55x55 cm ölçülerindeki tuğla ayak ile taşınan basık tuğla çapraz beşik tonoz ile örtülmektedir. İç yüzeylerdeki taş duvarlar ve tuğla ayakların kaidesi üst kotu seviyesine kadar hidrolik sıva ile sıvalıdır. Üst kısımlar sıvasızdır. Tavanda üç adet havalandırma bacası ve bir merdiven bacası bulunmaktadır. Yapının kuzeydoğu yönünde su gelişini sağlayan boru ile su çıkışını sağlayan iki adet dip savağı yer almaktadır.
VAZİYET PLANI Hava fotoğrafı, 2019[22] Vaziyet Planı Rölöve, 2019[31]				TERKOS DEFTERİ ÇİZİMİ Terkos Defteri'nde yer alan özgün çizimler[13] Boyacıköy Su Deposunun içten görünümü, 2019 Su Deposu Planı Rölöve, 2019 [31] Su Deposu Kesiti Rölöve, 2019[31] Havalandırma Bacası, 2019					
FOTOĞRAF Boyacıköy Su Deposunun içten görünümü, 2019									

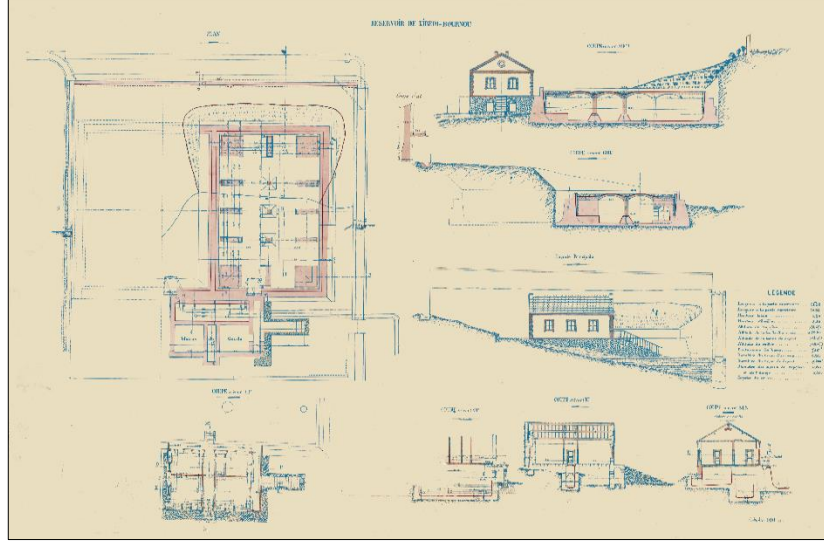
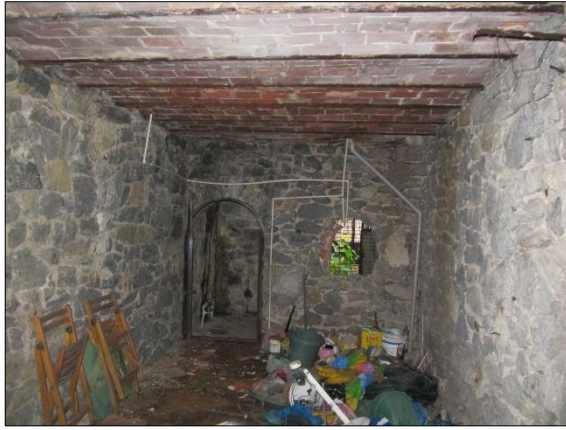
Tablo 3.12: Arnavutköy Su Deposu ve Bekçi Evi – Katalog 8.1

ARNAVUTKÖY SU DEPOSU VE BEKÇİ EVİ									KATALOG 8.1
PAFTA	ADA	PARSEL	ADRES	MÜLKİYET	MİMARİ	YAPIM TARİHİ	TESCİL DURUMU	GÜNCEL İŞLEV	AÇIKLAMA
67	1264	8	Beşiktaş ilçesi, Bebek Mahallesi, Reşat Nuri Güntekin ve Ercüment Ekrem Talu Sokağı kesişiminde yer almaktadır.	İSKİ	Fransız mimar ve mühendisler	19.yy sonu	Tescilli	Sarnıcın ve bekçi evinin içi boş	YAPIM SİSTEMİ: Döşemesi perdahlı sıva, tavan ve duvar kaplaması taş, tuğla ve sıvalı olan sarnıç ve kagir yapım sistemli bekçi evi. MİMARİ ÖZELLİKLERİ: 29mx 21m iç ölçülerindeki dikdörtgen planlı sarnıcın üzeri bekçi evinin bahçe kotundadır. Bekçi Evi olarak isimlendirilen kâgir yapı iki bölümden oluşmaktadır. Giriş, hol ve odadan oluşan bölümün ilk dönemde; mutfak, wc ve holün ise sonraki dönemde yapıldığı düşünülmektedir. Yapının dış cephesi sıvalı ve boyalıdır. Taş örgünün açığa çıktığı kagir yapım sistemi okunabilmektedir. Kuzey cephesinde sıvaların döküldüğü bölümlerde pencere üstlerindeki tuğla kemer görülebilmektedir. Yapının doğu cephesinde özgün ahşap alın tahtası korunmuştur. Ana binanın çatısı marsilya kiremit kaplamadır. Sarnıç yapısına bekçi evinin kuzey cephesinde yer alan sıvalı platformdan 31 basamaklı dairesel planlı demir merdivenle inilmektedir. Yaklaşık olarak 29mx21m iç ölçülerindeki dikdörtgen planlı sarnıcın alanı 587.6 m² 'dir. Sarnıç'ın kesiti bir çanak şeklindedir. Sarnıcın döşeme kaplaması perdahlı sıva, tavan ve duvar kaplaması taş, tuğla ve perdahlı sıvadır.
VAZİYET PLANI Hava fotoğrafı, 2019				TERKOS DEFTERİ ÇİZİMİ Terkos Defteri'nde yer alan özgün çizimler					
FOTOĞRAF Arnavutköy Su deposunun içten görünümü, 2016				 Arnavutköy Su deposunun içten görünümü, 2016		 Bekçi evi giriş (Doğu) cephesi, 2016			

Tablo 3.13: Arnavutköy Su Deposu ve Bekçi Evi – Katalog 8.2

ARNAVUTKÖY SU DEPOSU VE BEKÇİ EVİ									KATALOG
8.2									
PAFTA	ADA	PARSEL	ADRES	MÜLKİYET	MİMARİ	YAPIM TARİHİ	TESCİL DURUMU	GÜNCEL İŞLEV	AÇIKLAMA
67	1264	8	Beşiktaş ilçesi, Bebek Mahallesi, Reşat Nuri Güntekin ve Ercüment Ekrem Talu Sokağı kesişiminde yer almaktadır.	İSKİ	Fransız mimar ve mühendisler	19.yy sonu	Tescilli	Sarnıcın ve bekçi evinin içi boş	Yan duvarların basıncını karşılayabilmesi için rezervuarın içinde duvarlara dayalı payandalar ve köşelerde iki yana kemerli zeminden yaklaşık 90 cm yüksek ayaklar yer alır. Yan duvarları destekleyen bu payanda ve kemerli köşe ayakları harçlı yığma taşlar ile örülmüş yerden de belli bir yüksekliğe kadar yüzeyleri sıva ile kaplanmıştır. Bu taşıyıcı sistem, sütunlarla neflere ayrılmış orta mekanın etrafında bir galeri oluşturur. Sarnıcın beden duvarları perdah sıvalı, üstü ise moloz taş örgülüdür. Tarihi sarnıcın orta kısmında 15 adet harman tuğla ile örülmüş sütun bulunmaktadır. Sütunlarda herhangi bir başlık bulunmamaktadır. Tuğla sütunlar enine kesitte üç sıra, boyuna kesitte beş sıra olup kareye yakın formdadır. Tonoz örtüyü taşıyan harçlı tuğla ile örülü sütunlar, harçlı yığma taştan eğimli kaidelere oturmuştur. Kaideler kare planlı olup genişleyerek zemine oturmaktadır. Sarnıcın üst örtüsünde geçişler sıvalı çapraz tonozlarla sağlanmaktadır. Sarnıç yapısında 6 adet havalandırma bacası bulunmakta olup bunlardan iki tanesi sac kapak ile örtülü, diğer bacaların tepeleri kapatılarak sıvanmıştır.
FOTOĞRAF Havalandırma bacası ve bekçi evi, 2016 Arnavutköy Su deposunun içten görünümü, 2016				PROJE (RÖLÖVE) Su Deposu Planı Rölöve, 2016 Su Deposu Kesiti Rölöve, 2016 Su Deposu Kesiti Rölöve, 2016					

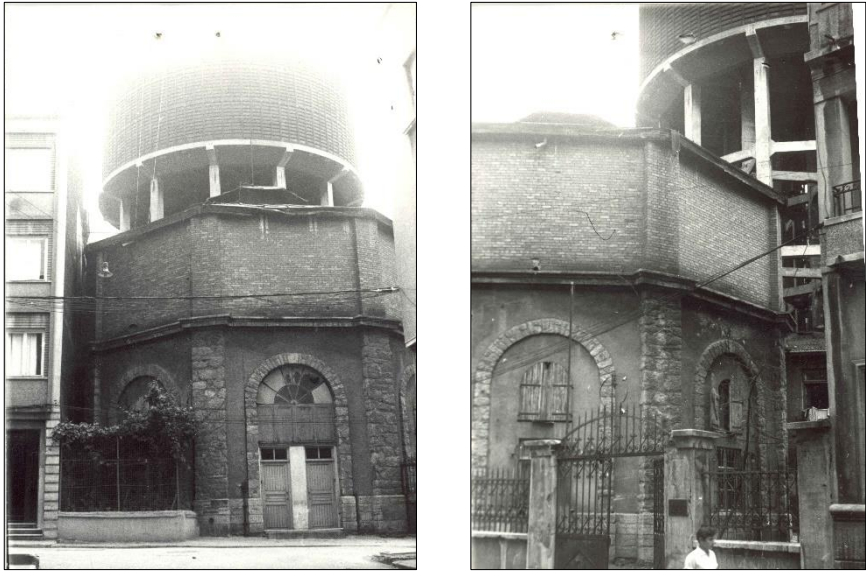
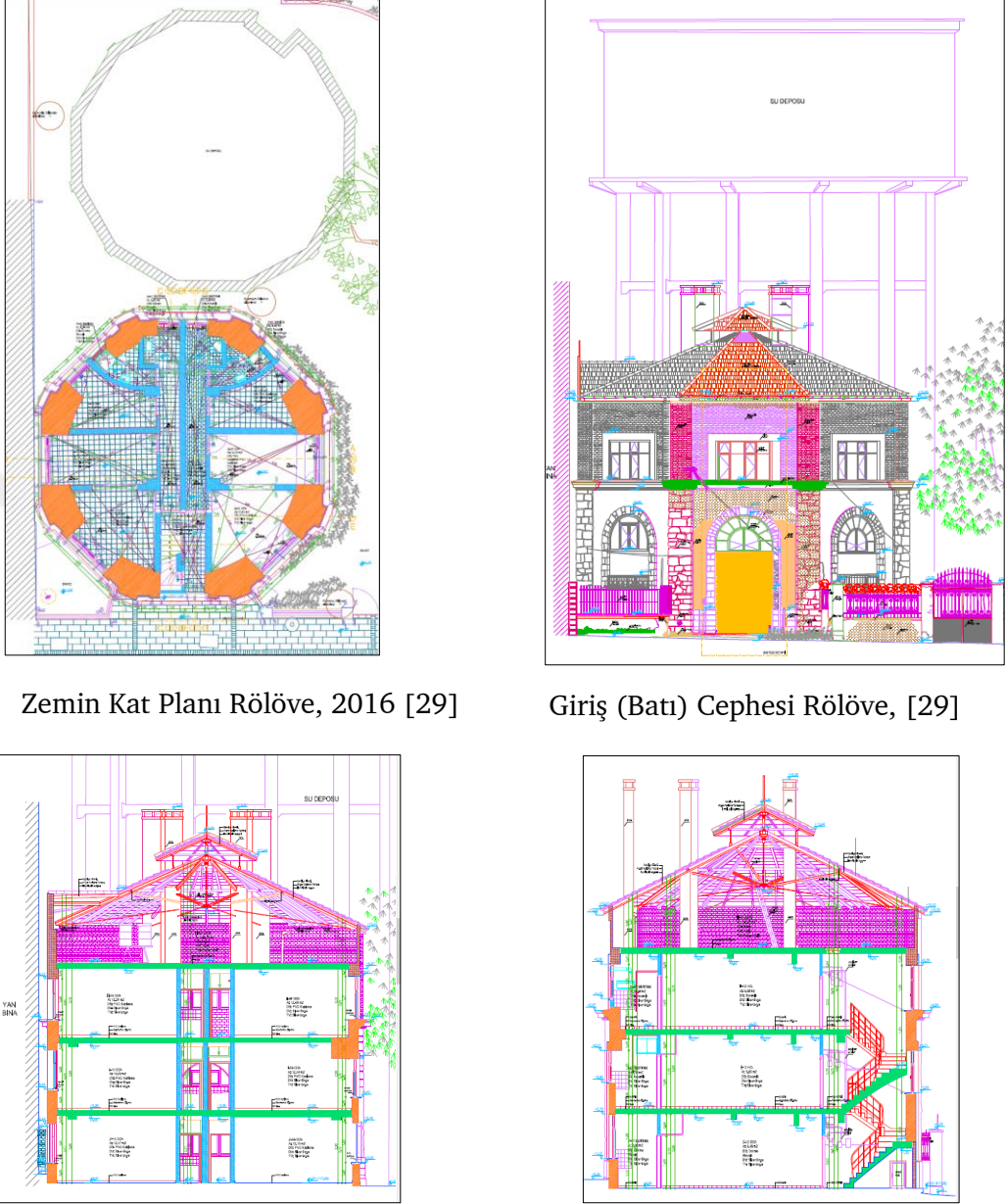
Tablo 3.14: Kireçburnu Lojman ve Su Deposu – Katalog 9.1

KİREÇBURNU LOJMAN VE SU DEPOSU									KATALOG 9.1
PAFTA	ADA	PARSEL	ADRES	MÜLKİYET	MİMARİ	YAPIM TARİHİ	TESCİL DURUMU	GÜNCEL İŞLEV	AÇIKLAMA
79	484	5	Sarıyer ilçesi, Kireçburnu Mahallesi, Mühendis Hüseyin Sokak ve Hekim Sokak arasındaki yapı adasında yer almaktadır.	İSKİ	Fransız mimar ve mühendisler	19.yy sonu	Tescilli	Bekçi kulübesi lojman olarak kullanılmış olup sarnıcın içi boştur.	YAPIM SİSTEMİ: Kagir yapım sistemli, zemin ve bodrum kattan oluşan yapı ve sarnıç. MİMARİ ÖZELLİKLERİ: Bodrum katı moloz taş duvarlı ve volta döşemeli olup sarnıcın üstü tonoz ile örtülüdür. Zemin kotundan 15 basamakla çıkılarak ulaşılan bekçi evi (lojman) ve zemin kattan kemerli iki kapıyla geçilerek ulaşılan depo ve su deposu yapılarından sarnıç kısmına girilememiştir. Yapı zemin kat hizası boyunca moloz taş duvarla çevrilidir. Zemin katta kemerli demir kapılı iki adet giriş ile tonozlu hol kısmına oradan da kemerli kapı ile depoya ulaşılmaktadır. Zemin katta tonozlu holden ayrılan kemerli kapılarla giriş sağlanan volta döşemeli, taş duvarlı depo mekanına ulaşılmaktadır. Üst katta lojman olarak kullanılan ve bekçi evi olarak tasarlandığı düşünülen yapıda kullanıma yönelik duvar, döşeme ve tavan kaplamaları değişikleri olmuştur. Cephesi sıva+boyalı, doğramaları basık kemerli pencereleri tuğla söveli olup kagir silmeli yapının köşeleri tuğla sıra ile oluşturulmuş plaster ile çevrilmiştir. Beşik çatılı, marsilya kiremit kaplı çatısı vardır. Tuğla silme ile üçgen alınlık kısmında ahşap alın tahtası görülmektedir. Yapının iki cephesinde üçgen alınlık üzerinde dairesel pencereler yer almaktadır. Bahçede sarnıcın 4 adet bacası bulunmaktadır. Sarnıcın içine girilememiş olup sarnıcın Terkos defterindeki özgün çizimlerine bakıldığında ortasında yer alan 3 ayak ile taşındığı, dış duvarlarına yakın fakat kopuk vaziyetteki dikdörtgen taş duvarlar ve köşelerde yer alan duvarlar yapının tüm iç duvarlarını çevrelemektedir. Sarnıç yapısının üstü toprak zemin ile örtülüdür.
VAZİYET PLANI				TERKOS DEFTERİ ÇİZİMİ					
 Hava fotoğrafı, 2019[22]				 Terkos Defteri'nde yer alan özgün çizimler [13]					
FOTOĞRAF				FOTOĞRAF					
 Depo ve lojman yapısı görünümü, 2019				 Deponun içten görünümü, 2019 Bahçede yer alan havalandırma bacaları ve lojman görünümü, 2019					

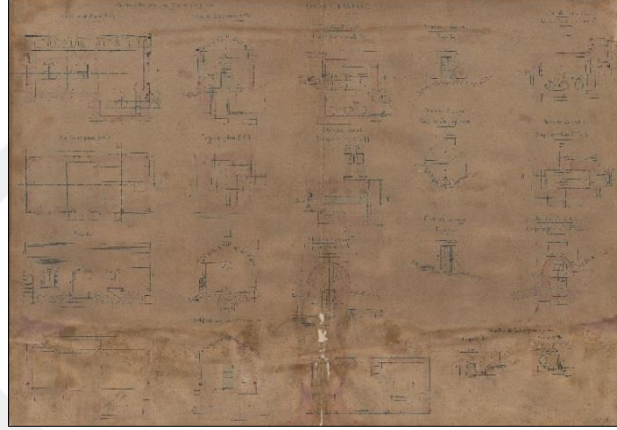
Tablo 3.15: Bomonti Su Kulesi (ŞATO) – Katalog 10.1

BOMONTI SU KULESİ (ŞATO)									KATALOG 10.1
PAFTA	ADA	PARSEL	ADRES	MÜLKİYET	MİMARİ	YAPIM TARİHİ	TESCİL DURUMU	GÜNCEL İŞLEV	AÇIKLAMA
151	1012	7	Şişli ilçesi, Merkez Mahallesi, Oktay Cebeci Sokak üzerindedir.	İSKİ	Fransız mimar ve mühendisler	19.yy sonu	Tescilli	Lojman	YAPIM SİSTEMİ: Kagir (taş ve tuğla) yapım sistemli su deposu. MİMARİ ÖZELLİKLERİ: Sekizgen planlı kagir yapının çelik konstrüksiyonlu çatı kaplaması marsilya kiremitlidir, arkasında betonarme bir su deposu yer almaktadır. Yapı, her bir kenarının uzunluğu 4.30 m - 4.40 m. arasında değişen sekizgen bir alan üzerine oturmaktadır. Zemin oturum alanı 146.23 m² dir. Yapının girişi batı cephesinde Oktay Cebeci Sokak üzerindedir. Parsel üzerinde, yapının arka tarafında kalan ve yapım yılı tam olarak bilinmeyen betonarme bir su deposu daha yer almaktadır. Zemin kat, 1. kat, 2. kat ve çatı katı olmak üzere 4 ayrı kattan oluşmaktadır. Yapı su deposu özelliğinde inşa edilip sonradan lojman fonksiyonlu olarak kullanıldığından tüm katlar sonradan yapıya eklenen muhdes betonarme döşemeler ile oluşturulmuştur. Her bir katta iki ayrı daire olmak üzere 3 katta toplam 6 adet daire bulunmaktadır. Çatı katı boştur. Daireleri oluşturan muhdes bölücü duvarlar tuğla kagir duvardır. Zemin kat ve 1. Katı moloz taş kagir duvar, 2. kat ve çatı katı ise tuğla kagir duvar olarak inşa edilmiştir. Sekizgenin her bir kenarı, zemin kat ve 1. katta moloz taş örgülü kolonlarla, 2. kat ve çatı katında ise tuğla örgü kolonlarla birleşmektedir. Yapının çatı yüksekliği 0.00 kotundan +14.36 m. dir. Çatının özgün çelik konstrüksiyonu çok iyi şekilde korunmuş olup günümüzde marsilya kiremiti çatı kaplaması yapılmıştır. 8 ayrı cephesi bulunan sekizgen yapının giriş cephesi olan batı cephesindeki ana giriş kapısı özgün demir halinden farklı olup ahşap olarak yeniden yapılmıştır.
VAZİYET PLANI Hava fotoğrafı, 2019[22] Vaziyet Planı Rölöve, 2016[29]				TERKOS DEFTERİ ÇİZİMİ Terkos Defteri'nde yer alan özgün çizimler[13]					
FOTOĞRAF Bomonti Su Kulesi giriş cephesi (Batı), 2019				Su Kulesi cephesi ve arkada betonarme Su Kulesi yapısı, 2019		Su Kulesi çatı strüktürü, 2016[29]			

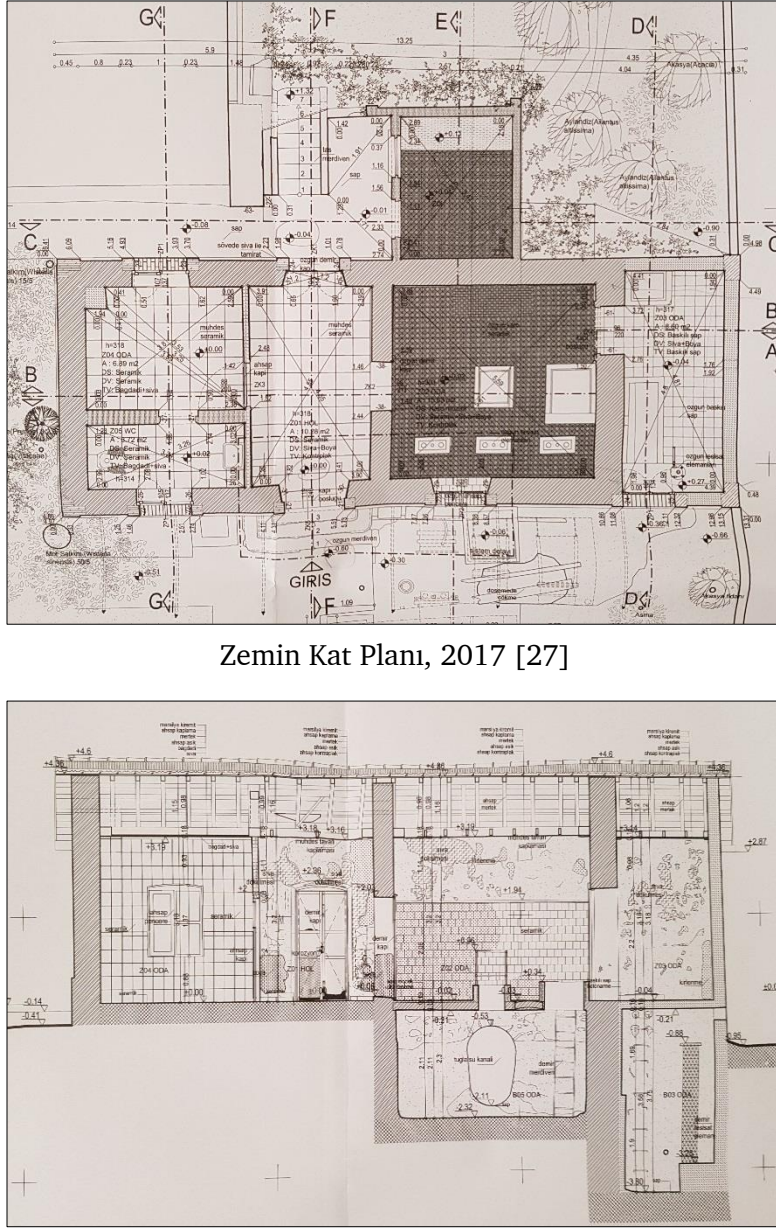
Tablo 3.16: Bomonti Su Kulesi (ŞATO) – Katalog 10.2

BOMONTİ SU KULESİ (ŞATO)									KATALOG 10.2
PAFTA	ADA	PARSEL	ADRES	MÜLKİYET	MİMARİ	YAPIM TARİHİ	TESCİL DURUMU	GÜNCEL İŞLEV	AÇIKLAMA
151	1012	7	Şişli ilçesi, Merkez Mahallesi, Oktay Cebeci Sokak üzerindedir.	İSKİ	Fransız mimar ve mühendisler	19.yy sonu	Tescilli	Lojman	Çatı katında yer alan duvarlar özgün tuğla duvar özelliğini günümüzde de korumuştur. Çatının en üst kısmında yine sekizgen şekilli bir fener bulunmaktadır ve ahşap bir merdivenle ulaşılmaktadır. Bu katta dış duvarlar tuğla örgüdür, iç ve dış yüzeyler sıvalıdır. Tüm cephelerde zemin ve 1. katlarda özgün taş kemer açıklıkları korunmuş olup, kapı ve pencere açıklıkları ve özellikleri değiştirilmiştir. Sağ ve sol yanlardaki taş örgü kolonların üzerinde, 3 parçadan oluşan taş silmeler mevcuttur. Doğu Cephesi arka bahçede bulunan, sonradan yapılan betonarme su deposuna bakmaktadır. Kemer açıklığı muhdes tuğla duvarla ikiye bölünmüş olup, bu bölüntülere ahşap doğramalı mutfak pencereleri yapılmıştır. Ana duvarlar sıvalıdır. Kuzeydoğu Cephesi yan bahçeye bakan cephe olup Kemer açıklığı muhdes tuğla duvarla ikiye bölünmüş olup, bu bölüntülere ahşap doğramalı oda ve banyo pencereleri yapılmıştır. Ana duvarlar sıvalıdır. Kuzey Cephesinde komşu parsel çok yakın olan cephede, diğer cephelerden farklı olarak taş kemer ve taş silme bulunmamaktadır. Duvarın tamamının moloz taş olduğu görülmekte olup pencere kenarlarında bir kısmının sıvalı yüzey olduğu tespit edilmiştir. Çatıda diğer cephelerden farklı olarak, bir kalkan duvarı bulunmaktadır.
FOTOĞRAF Bomonti Su Kulesi (Şişli Su Şatosu), 1886 [29] Bomonti Su Kulesi ve arkada betonarme su kulesi yapıları, 1973 [29]				PROJE (RÖLÖVE) Zemin Kat Planı Rölöve, 2016 [29] Giriş (Batı) Cephesi Rölöve, [29] Bomonti Su Kulesi Kesitleri Rölöve, 2016 [29]					

Tablo 3.17: Kağıthane Su Dağıtım Yapısı – Katalog 11.1

KAĞITHANE SU DAĞITIM YAPISI									KATALOG 11.1
PAFTA	ADA	PARSEL	ADRES	MÜLKİYET	MİMARİ	YAPIM TARİHİ	TESCİL DURUMU	GÜNCEL İŞLEV	AÇIKLAMA
2	859	18	Eyüp ilçesi, Güzeltepe Mahallesi, Kemberburgaz Caddesi üzerindedir	İSKİ	Fransız mimar ve mühendisler	19.yy sonu	Tescilli	Boş	YAPIM SİSTEMİ: Kagir yapım sistemli (kagir moloz taş duvarlı, tuğla bölme duvarlı), kırma çatılı, çatı örtüsü marsilya kiremitli su dağıtım yapısı. MİMARİ ÖZELLİKLERİ: Dikdörtgen planlı, bodrum ve zemin kattan oluşan yapıya farklı dönemlerde ilave edilen mekanlar bulunmaktadır. Cephesinde gül pencere izleri bulunmaktadır. Tek katlı yapının bazı mekanlarının altında kapak ile inilen bodrum katları vardır. Yapının ilk aşama duvarları taş kagir duvar ve tuğla bölme duvar ile inşa edilmiş, kapı ve pencerelerde tuğla söveler yer almaktadır. İkinci aşamada tuğla duvarla örülmüş mekan eklenmiştir. Bu mekanda da köşelerde ve pencere sövelerinde tuğla kullanılmıştır. Yapının kuzeyine üçüncü aşamada inşa edilen mekan tuğla kagir duvar olarak örülmüş, tavanı betonarmedir ayrıca yapıdan tamamen ayrı ve aykırı durmaktadır. Zaman içindeki kullanıma bağlı olarak ilave edilen mekanının batıya bakan duvarında gül pencere izi yer almaktadır. Bodrum katı beş bağımsız bölümden oluşmakta olup bodrum katın tavanı, duvarı ve döşemesi betonarmedir. Zeminini şap, tavanı volta döşemeli mekanlar bulunmaktadır. Zemin katta moloz taş ile örülmüş özgün kagir duvarlar yer alırken tavanı muhdes ahşap kontrplak ile kaplıdır.
VAZİYET PLANI Hava fotoğrafı, 2019 [22]				TERKOS DEFTERİ ÇİZİMİ Terkos Defteri'nde yer alan özgün çizimler [13] Kuzey Cephesi, 2015 [27] Güney Cephesi, 2019 Güney Cephesi, 2019 Kuzey Cephesi, 2015 [27] Batı ve Güney Cephesi, 2019					

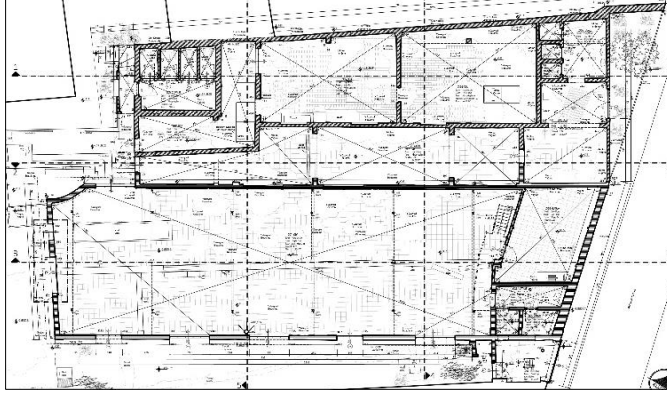
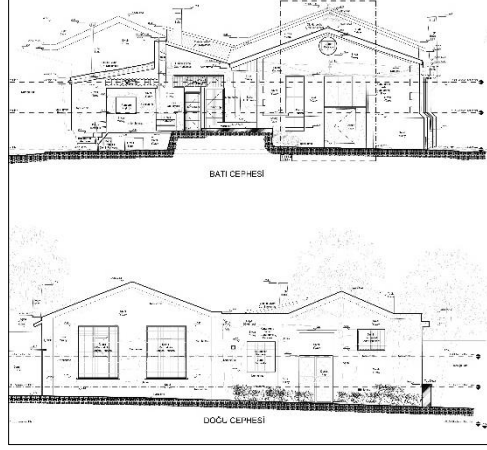
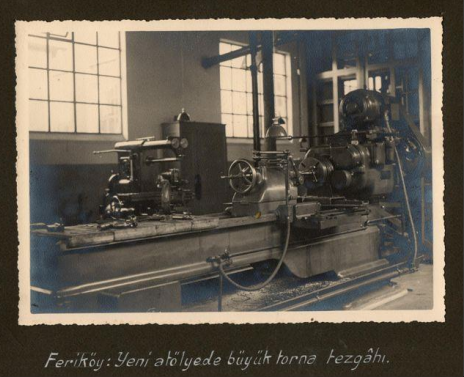
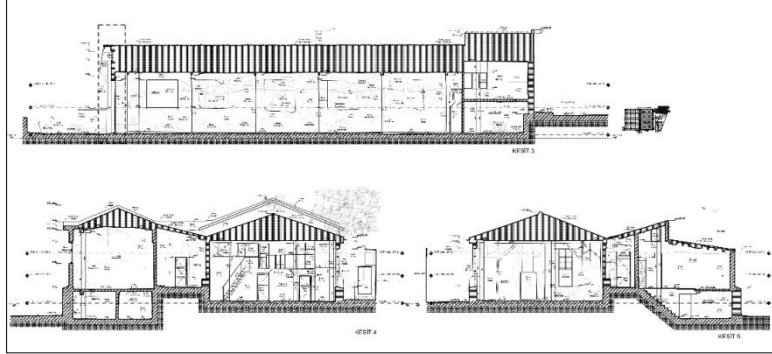
Tablo 3.18: Kağıthane Su Dağıtım Yapısı – Katalog 11.2

KAĞITHANE SU DAĞITIM YAPISI									KATALOG 11.2
PAFTA	ADA	PARSEL	ADRES	MÜLKİYET	MİMARİ	YAPIM TARİHİ	TESCİL DURUMU	GÜNCEL İŞLEV	AÇIKLAMA
2	859	18	Eyüp ilçesi, Güzeltepe Mahallesi, Kemerburgaz Caddesi üzerindedir	İSKİ	Fransız mimar ve mühendisler	19.yy sonu	Tescilli	Boş	Yapının giriş kapısı özgün basık kemerli ve tuğla sövelidir. Pencereleeri ahşaptır, tuğla söveler üzerinde demir kepenk montaj yerleri mevcut olup demir kepenkler mevcut değildir. Arka bahçeye açılan kapının söveleri çimento harçlı sıva ile yapılmış imitasyondur ve bu imitasyon tuğlaların altında pencere hizasına kadar özgün tuğlalar yer almaktadır. Yapıya dönem eki olarak eklenmiş bir baca yer almaktadır.
FOTOĞRAF				PROJE (RÖLÖVE)					
									
Yapının ön bahçesinde bulunan tesisat elemanları, 2019				Zemin Kat Planı, 2017 [27] BB Kesiti Rölöve, 2017 [27]					
Güney cephesi yapının giriş cephesidir. Orta aksta giriş kapısı yer alırken sağ tarafta 2, sol tarafta 1 pencerenin yer aldığı cephe düzeni vardır. Cephede kaba yonu siyah taş ile örülmüş bir su basman ile sıvalı duvarı ayıran kesme taş düz bir silme bulunmaktadır. Çatı örtüsü marsilya kiremitlidir. Çatı ahşap alın ile sonlanmakta olup ahşap alın altında bir sıra tuğla korniş devam etmektedir. Batı cephesi su basman kotuna kadar taş örgü üzeri çimento sıva ile kapatılmış olup bu kısımda taş taklidi oluşturulmuştur. Üst tarafı tamamen sıvalıdır. Sıva tuğla plasterler her iki köşede de yarım sıra tuğla görülecek şekilde kapatılmıştır. Kuzey cephesi yapının arka cephesidir. Bu cephede ana yapıya dayanmış geç dönem eki mekanın beton yan duvarı ve arka cephedeki kapı ve penceresi yer almaktadır. Cephenin iki köşesinde tuğla söveler görülmektedir. Kapı ve pencerelerin söveleri sıva ile yapılmış imitasyondur. Doğu cephesinde her iki köşedeki tuğla söveler devam etmekte olup cephe sıvalıdır.									

Tablo 3.19: Feriköy Tamir Atölyeleri (A1-A2) – Katalog 12.1

FERİKÖY TAMİR ATÖLYELERİ (A1-A2)									KATALOG 12.1
PAFTA	ADA	PARSEL	ADRES	MÜLKİYET	MİMARİ	YAPIM TARİHİ	TESCİL DURUMU	GÜNCEL İŞLEV	AÇIKLAMA
236	1662	33	Şişli ilçesi, Paşa Mahallesi, Yay Meydanı Caddesi üzerinde yer almaktadır.	İSKİ	Fransız mimar ve mühendisler	19.yy sonu	Tescilli	Depo	YAPIM SİSTEMİ: İki atölye yapısından A1 betonarme taşıyıcılı, A2 ise tuğla ile yapılan yığma sistemlidir. Çatılarında marsilya kiremit ve oluklu levha çatı kaplaması kullanılmıştır. MİMARİ ÖZELLİKLERİ: Dikdörtgen planlı yapılardan A1 bodrum ve zemin kattan, A2 ise zemin ve asma kattan ibarettir. Farklı zamanlarda yapılan ve ayrı olarak inşa edilen yapılar zaman içerisinde yapılan ekler ile birleştirilmiştir. A1 yapısı A2 yapısına göre daha geç dönemde inşa edilmiştir. A1 yapısı saat ayarlama istasyonu binası olarak kullanılmış olup yapının ön kısmındaki tuvaletler ile ayrı iki bina iken sonradan birleştirilmişlerdir. A2 yapısı ilk yapılan atölye yapısıdır. Mekânsal olarak çok fazla değişiklik yapılmamış olan yapıya sonradan asma kat eklenerek içinde idari bir birim yaratılmıştır. Sade bir cephe düzeni bulunan yapının güneybatı cephesi üzerinde ana giriş kapısı, kapının kuzeybatısında bir pencere açıklığı, üzerinde de dairesel bir pencere bulunmaktadır. Bu cephe köşeleri bir tam, bir yarım sıra kagir plaster ile sonlanmaktadır. Güney cephesi üzerinde beş adet pencere açıklığı yer almaktadır. Ortanca Sokak üzerindeki kuzeydoğu cephesi üzerinde iki pencere vardır.
VAZİYET PLANI Hava fotoğrafı, 2019 [22] Vaziyet Planı Rölöve, 2019 [29]				FOTOĞRAF A2 yapısı giriş (batı) cephesi, 2019 A2 yapısının içten görünümü, 2019 A2 yapısı güney cephesi, 2019					
FOTOĞRAF A1 ve A2 yapıları batı cephesi, 2019									

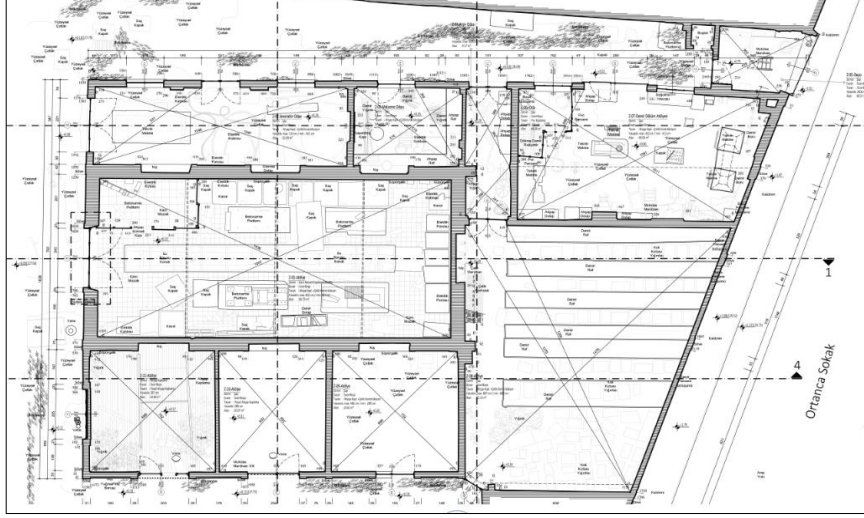
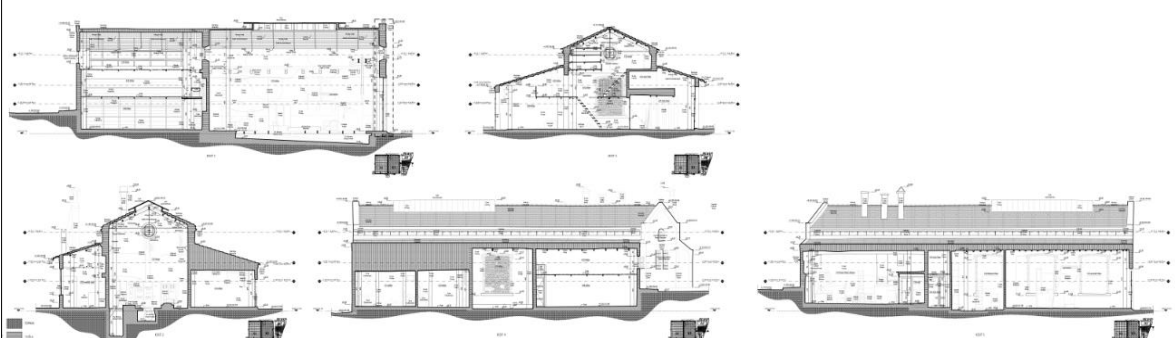
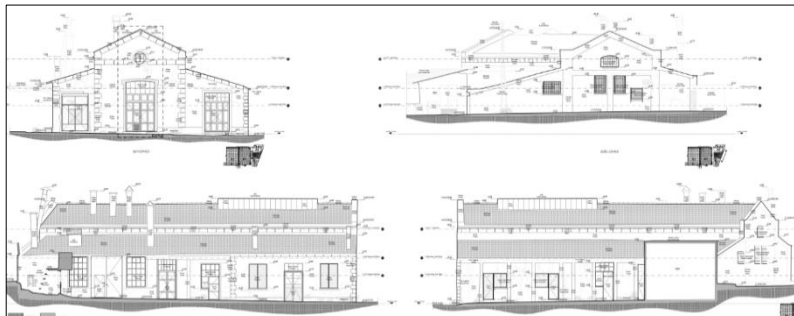
Tablo 3.20: Feriköy Tamir Atölyeleri (A1-A2) – Katalog 12.2

FERİKÖY TAMİR ATÖLYELERİ (A1-A2)									KATALOG 12.2
PAFTA	ADA	PARSEL	ADRES	MÜLKİYET	MİMARİ	YAPIM TARİHİ	TESCİL DURUMU	GÜNCEL İŞLEV	AÇIKLAMA
236	1662	33	Şişli ilçesi, Paşa Mahallesi, Yay Meydanı Caddesi üzerinde yer almaktadır.	İSKİ	Fransız mimar ve mühendisler	19.yy sonu	Tescilli	Depo	A1 yapısı ile A2 yapısının yapım teknikleri arasındaki farklılıktan farklı dönemlerde yapıldığı düşünülmektedir. İlk önce yapılan A2 yapısı yığma tuğla ile yapılmış üst örtüsü ise çelik makaslar ile taşınan çatıdan yapılmıştır. A1 yapısı betonarme taşıyıcılıdır fakat üst örtüsü A2'deki gibi çelik makaslarla taşınan çatıdan oluşmaktadır. A1 yapısının bodrum katı dikdörtgen plan özelliğine sahiptir. Pencere ve kapılar demir doğramadır. Tavan yüksekliği yaklaşık 200 cm'dir. Tavan betonarme olup sıvalıdır. Çatıda Marsilya kiremit ve oluklu levha çatı kaplaması kullanılmıştır. Üç adet sıvalı tuğla baca ve bir adet saç baca vardır. A2 yapısının çatısında marsilya kiremit ve oluklu levha çatı kaplaması kullanılmıştır. İki adet sıvalı tuğla bacası mevcuttur. Batı cephesi A1 yapısının giriş cephesidir. Cephenin ortasında demir giriş kapıları yer almaktadır. Kapıların üzerinde ahşap pencereler mevcuttur. Girişte sundurma çatı bulunmaktadır. Çatının altında kalan dairesel demir penceresi bulunmaktadır. Kuzey cephesi A1 yapısının cephesidir. Pencere demir penceredir ve demir parmaklık ile çevrilidir. Feriköy Behram Çavuş Camii'nin lojmanı cephelye bitişik nizamlıdır. Çatı kalkan duvarlarının arasına gizlenmiştir. A1 yapısına doğu cephesinden de giriş mevcuttur. Demir kapı ve iki tane demir pencere mevcuttur. Güney cephesi A2 yapısının cephesidir. Cephede beş tane demir pencere mevcuttur. Bu cephede depo olarak kullanılan yapı ile bitişik nizamlıdır.
ESKİ FOTOĞRAF			PROJE (RÖLÖVE)						
 Feriköy: Saat ayar istasyonu inşaatı. A1 yapısı inşaatı [29]			 Feriköy: Atölye ve ayar istasyonu ile asri helanın yandan görünüşü. A1 ve A2 yapılarının batı cephesi[29]			 Zemin Kat Planı Rölöve, 2019 [29]			
 Feriköy: Yeni ayarlama istasyonu ile atölyenin cepheden görünüşü. A1 ve A2 yapılarının doğu cephesi [29]			 Feriköy: Saat ayarlama istasyonunun içten görünüşü. A1 yapısının içten görünümü[29]			 Batı(Üst) ve Doğu(Alt) Cephe Rölöveleri, 2019 [29]			
 Feriköy: Eski atölye ve ayarlama tertibatı. A2 yapısının içten görünümü [29]			 Feriköy: Yeni atölyede büyük torna tezgâhı. A2 yapısının içten görünümü [29]			 Kesitler Rölöve, 2019 [29]			

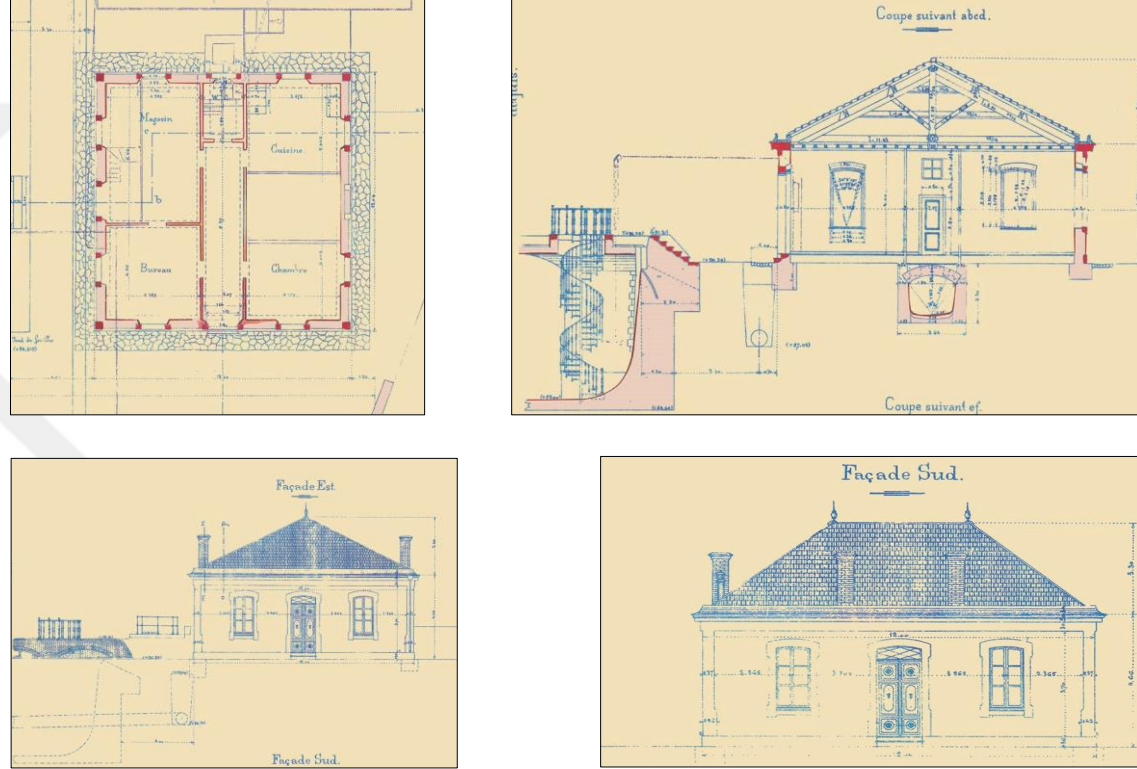
Tablo 3.21: Feriköy Depo (B Yapısı) – Katalog 13.1

FERİKÖY DEPO (B YAPISI)									KATALOG 13.1
PAFTA	ADA	PARSEL	ADRES	MÜLKİYET	MİMARİ	YAPIM TARİHİ	TESCİL DURUMU	GÜNCEL İŞLEV	AÇIKLAMA
236	1662	33	Şişli ilçesi, Paşa Mahallesi, Yay Meydanı Caddesi üzerinde yer almaktadır.	İSKİ	Fransız mimar ve mühendisler	19.yy sonu	Tescilli	Depo	YAPIM SİSTEMİ: Yığma sistemli (tuğla duvarlı) atölyelerin ana yapısı beşik çatılı, marsilya kiremit kaplıdır. MİMARİ ÖZELLİKLERİ: Zemin, asma ve 1. kattan oluşan yapının giriş cephesinde demir kapı ve alınlıkta yer alan dairesel pencerenin etrafı tuğla sövelidir. B yapısı zemin, asma ve birinci katı tuğla olmak üzere üç kattan meydana gelmektedir. B yapısının, Terkos Su Şirketi'ne ait sarnıç suyunun ve şehre su dağıtım şebekelerinin kontrol edildiği sistemlerin korunduğu depo görevi üstlendiği öngörülebilmektedir. Yapı, 19. yüzyılın son yıllarında orta ana mekânı meydana getiren iki birimden oluşan yalın bir bina olarak inşa edilmiştir. 20. yy başlarında, ihtiyaca yönelik olarak, ana mekândan daha düşük kotta olan iki yan birim eklenmiştir. Sadece atölyelerinin tavanları pasalı ahşap kaplama olup, diğer mekanların tavanları ahşap kaplama + çelik konstrüksiyondur. Atölyenin döşemesi ahşap kaplamadır ve diğer mekanların döşemesi şaptır. Orta ana mekânın çatısı beşik çatı olmakla beraber iki yan binanın sundurma tipi çatısı olup çatının tamamı Marsilya tipi kiremit ile kaplıdır. Orta ana mekânın kuzey cephesi tarafında üç adet sıvalı tuğla baca bulunmaktadır. Yine kuzey cephesinde alt kotta kalan sundurma tipi çatıda ise beş adet sıvalı tuğla baca ile bir adet metal baca mevcuttur.
VAZİYET PLANI Hava fotoğrafı, 2019 [22] Vaziyet Planı Rölöve, 2019 [29]				FOTOĞRAF B yapısının içten görünümü, 2019 B yapısı batı cephesi, 2019 B yapısının içten görünümü, 2019 B yapısı girişi (batı) cephesi, 2019 B yapısı doğu cephesi, 2019					
FOTOĞRAF B yapısı girişi (batı) cephesi, 2019									

Tablo 3.22: Feriköy Depo (B Yapısı) – Katalog 13.2

FERİKÖY DEPO (B YAPISI)									KATALOG 13.2
PAFTA	ADA	PARSEL	ADRES	MÜLKİYET	MİMARİ	YAPIM TARİHİ	TESCİL DURUMU	GÜNCEL İŞLEV	AÇIKLAMA
236	1662	33	Şişli ilçesi, Paşa Mahallesi, Yay Meydanı Caddesi üzerinde yer almaktadır.	İSKİ	Fransız mimar ve mühendisler	19.yy sonu	Tescilli	Depo	Batı cephesinde binanın ana mekâna girişini sağlayan kapı tuğla söveli demir kapıdır. Üstünde yine tuğla söveli dairesel demir pencere mevcuttur.
ESKİ FOTOĞRAF			PROJE (RÖLÖVE)						
 Feriköyde yapılan havuz inşaatı. Kirişlerin demirleri konurken. B yapısının batı cephesi [29]			 Zemin Kat Planı Rölöve, 2019 [29]			Yüksek kotta bulunan orta ana mekânın kalkan duvarı mevcut olduğundan çatı saçağı bulunmamaktadır. Kalkan duvarının hemen altında kagir silmesi sadece kuzey ve güney olmak üzere iki cephede kendini gösterir. Düşük kotta kalan yan binaların saçak mesafeleri aynı değildir. Kuzey cephesinde pencere ve kapı farklılıkları mevcuttur. Beşik çatının altında yatay olarak uzanan kagir silme vardır. Ön (batı) cephe sınır duvarında ve ikinci demir kepengin yanında kagir söve mevcuttur.			
 Feriköy: Anbar ve ahölgenin cepheden görünüşü. B yapısı ve A2 yapısının doğu cephesi [29]			 Kesitler Rölöve, 2019 [29]			Doğu cephesinde bulunan beş adet pencerenin iki tanesi dikdörtgen ve aynı ebatlarda iken üst kotta basık kemerli pencere ile farklı ebatlarda ve yerlerde iki penceresi daha vardır. Bütün pencerelerin demir parmaklıkları vardır.			
 Feriköy: Yeni anbar inşaatı. B yapısı batı cephesi inşaatı [29]			 Görünüşler Rölöve, 2019 [29]			Güney cephesinde kuzey cephesi ile önemli ölçüde benzerlik olmasına rağmen beşik ve sundurma tipi çatıda baca bulunmaması farklılıklardan bazılarıdır.			

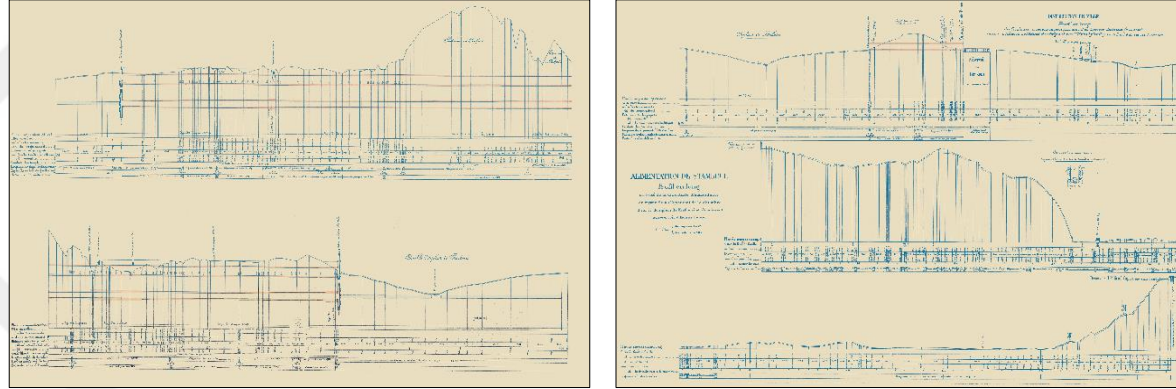
Tablo 3.23: Feriköy Lojmanları (C-D Yapıları) – Katalog 14.1

FERİKÖY LOJMANLARI (C-D YAPILARI)									KATALOG 14.1
PAFTA	ADA	PARSEL	ADRES	MÜLKİYET	MİMARİ	YAPIM TARİHİ	TESCİL DURUMU	GÜNCEL İŞLEV	AÇIKLAMA
236	1662	33	Şişli ilçesi, Paşa Mahallesi, Yay Meydanı Caddesi üzerinde yer almaktadır.	İSKİ	Fransız mimar ve mühendisler	19.yy sonu	Tescilli	Lojman	YAPIM SİSTEMİ: C yapısı karma betonarme karkas sistemli, tuğla duvarlı iken D yapısı kagir-yığma ve tek katlıdır. C yapısında özgün kütle beşik çatılı, marsilya kiremit kaplıdır. D yapısı dört yöne eğimli oturtma çatılı marsilya kiremit kaplıdır. MİMARİ ÖZELLİKLERİ: C yapısı betonarme-yığma taşıyıcılı ve iki kattan, D yapısı kagir-yığma ve tek kattan meydana gelmektedir. Lojman olarak inşa edilen D yapısının inşa edildiği dönemde ofis olarak kullanılan bölümüne ayrı bir girişi bulunmaktayken günümüzde bu giriş pencere boşluğuna dönüştürülmüştür. Tavanlar alçıpan silme ile çevrili alçı sıva+boya ile kaplıdır. Banyo mekanı hariç tüm mekanlar laminant parke kaplamadır. C yapısının çatısı 2 farklı bölümden oluşur. Birinci katta çatı bölümü batı yönüne tek eğimli, oluklu çatı kaplaması ile kaplıdır. Diğer bölüm tek yöne eğimli kırma, saçaklı çatıdan oluşmaktadır ve Marsilya tipi kiremit ile kaplıdır. D yapısının çatısı dört yöne eğimli kırmadır. Marsilya tipi kiremit ile kaplı olan bu çatının yerinde dökme saçak altı silmesi bulunmaktadır. Çatının güney cephesine yakın bölümünde sıvalı tuğla bacası bulunmaktadır.
VAZİYET PLANI				TERKOS DEFTERİ ÇİZİMİ					
									
Hava fotoğrafı, 2019 [22] Vaziyet Planı Rölöve, 2019 [29]				Terkos Defteri'nde yer alan özgün çizimler [13]					
FOTOĞRAF									
				  					
C-D yapıları batı cephesi, 2019				C yapısı doğu cephesi, 2019 C-D yapıları batı cephesi, 2019 D yapısı batı cephesi, 2019					

Tablo 3.24: Feriköy Lojmanları (C-D Yapıları) – Katalog 14.2

FERİKÖY LOJMANLARI (C-D YAPILARI)									KATALOG 14.2
PAFTA	ADA	PARSEL	ADRES	MÜLKİYET	MİMARİ	YAPIM TARİHİ	TESCİL DURUMU	GÜNCEL İŞLEV	AÇIKLAMA
236	1662	33	Şişli ilçesi, Paşa Mahallesi, Yay Meydanı Caddesi üzerinde yer almaktadır.	İSKİ	Fransız mimar ve mühendisler	19.yy sonu	Tescilli	Lojman	Bahçe içinden ulaşımı sağlanan doğu cephesi, aynı zamanda C yapısının giriş cephesidir. Yapısının giriş cephesine göre sağ tarafında kalan doğu cephesi karakteristik olarak Fransız mimarisinin özelliklerini taşıdığı için tek kat olmasına rağmen çatı yüksekliği 2 katlı olan C yapısıyla aynıdır. D yapısı cephesinin en önemli ögesi yüksek çatısıdır. C ve D yapılarının pencerelerinin hepsi pvc doğramadır. D yapısının ortasında kapı boşluğundan pencereye dönüştürülmüş bir pencere boşluğu bulunmaktadır. Bu pencerenin sağında ve solundan birer adet aynı tipte pvc doğrama pencere bulunmaktadır. D yapısının tüm pencerelerinde ferforje korkuluk bulunmaktadır. D yapısının tüm doğrama boşluklarının çevresinde sıvadan yapılan söveler bulunmaktadır. C yapısı cephesinin alt bölümü seramik, üstü plastik esaslı malzeme kaplıdır. Bahçe içinden ulaşımı sağlanan kuzey cephesi aynı zamanda D yapısının giriş cephesidir. Ortada ferforje kapının bulunduğu giriş mekanının sağında ve solunda tek kanadı açılan ferforje korkuluklu pvc pencere bulunmaktadır. Kapı ve pencere boşluklarının etrafında sıvadan yapılan söve bulunmaktadır.
ESKİ FOTOĞRAF <i>Feriköy: Havuzları için galeri inşaatı.</i> C-D yapılarının batı cephesi [29] <i>Feriköyde yapılan havuz inşaatı Kirişlerin demirleri konurken</i> C-D yapılarının doğu cephesi [29]				PROJE (RÖLÖVE) Zemin Kat Planı Rölöve, 2019 [29] Kesitler Rölöve, 2019 [29] Cepheler Rölöve, 2019 [29]					

Tablo 3.25: Feriköy Sifonu – Katalog 15.1

FERİKÖY SİFONU									KATALOG 15.1
PAFTA	ADA	PARSEL	ADRES	MÜLKİYET	MİMARİ	YAPIM TARİHİ	TESCİL DURUMU	GÜNCEL İŞLEV	AÇIKLAMA
-	1255	15	Şişli ilçesi, Duatepe Mahallesi, Barutçular Sokak ile Ortanca Sokak arasındaki yapı adasında yer almaktadır.	İSKİ	Fransız mimar ve mühendisler	19.yy sonu	Tescilli	Boş	YAPIM SİSTEMİ: Kagir, tonoz formlu sifon yapısı. MİMARİ ÖZELLİKLERİ: Cephesi çimento sıva ve boya yüzeyli, metal giriş kapılı, arka cephede penceresi olan tonoz yapı. Kagir, tonoz formlu, çimento sıva+boya yüzeyli, iki basamakla çıkılan girişe sahip, kemerli kapı boşluğunda dikdörtgen formlu metal giriş kapısı bulunan, arka cephede penceresi olan, döşeme kotu yol kotundan aşağıda bulunan ve bu kottan kemerli bir geçişi bulunan sifon yapısıdır. Terkos defteri çizimlerinde ve eski haritalarda Feriköy Sifonu olarak tanımlanan yapı, 1925 tarihli Pervititch Harita’sında “Terkos Suları” güzergahında yer aldığı, sifon yapısının bulunduğu adanın ortasında olan yapının iki sokak tarafından girişi olan su hattı üzerinde yer aldığı ifade edilmiştir. Su basıncını dengelemek amacıyla yapıldığı düşünülmektedir.
VAZİYET PLANI 				TERKOS DEFTERİ ÇİZİMİ 					
Hava fotoğrafı, 2019 [22]				Terkos Defteri’nde yer alan özgün çizimler [13]					
FOTOĞRAF 				FOTOĞRAF 					
Sifon yapısının dıştan görünümü, 2019				Sifon yapısının dıştan görünümü, 2019					
				Sifon yapısı giriş kapısı, 2019					
				Sifon yapısının içten görünümü, 2019					
				Sifon yapısının içinde yer alan kemerli geçiş, 2019					

3.3 Terkos Su Yoluna Ait Yapıların Özellikleri

Tez kapsamında 2 adet pompa istasyonu yapısı, 7 adet su deposu, 1 adet su kulesi, 1 adet su dağıtım yapısı, 2 adet tamir atölyesi, 1 adet depo, 2 adet lojman yapısı ve 1 adet sifon yapısı incelenmiştir.

Aynı dönemde (19. yüzyıl sonlarında) farklı bölgelerde inşa edilmelerine rağmen dönem tipolojisi özelliklerini gösteren benzer cephe düzenindeki yer üstündeki yapılar, benzer malzemeler ve strüktürlerle oluşturulan yer altındaki su deposu (sarnıç) yapıları tablo oluşturularak ortak özellikleri yansıtılmaya çalışılmıştır.

Tablo 3.26: Terkos Su Yapıları Karşılaştırmalı Tablosu – 1

TERKOS SU YOLU YAPILARI																
	K01	K02	K03	K04	K05	K06	K07	K08	K09	K10	K11	K12	K13	K14	K15	
	Terkos Pompa İstasyonu	Feriköy Pompa İstasyonu	Şişli Su Deposu	Edirnekapı Su Deposu	Feriköy Su Deposu (E1)	Feriköy Su Deposu (E2)	Boyacıköy Su Deposu	Anavutköy Su Deposu ve Bekçi Kulübesi	Kireçburnu Su Deposu ve Bekçi Kulübesi	Bomonti Su Kulesi (Şato)	Kağıthane Su Dağıtım Yapısı	Feriköy Tamir Atöyeleri (A1-A2)	Feriköy Depo (B)	Feriköy Lojmanları (C-D)	Feriköy Sifonu	
Yapı Türü	Pompa İstasyonu	•	•													
	Su Deposu			•	•	•	•	•	•							
	Su Kulesi									•						
	Dağıtım Yapısı										•					
	Lojman/Bekçi Kulübesi							•	•					•		
Yapım Sistemi	Atölye		•									•	•			
	Sifon															
	Yığma (Kargir)		•	•			•	•	•		•	•	•	•	•	
	Karkas			•		•						•		•		
	Karma	•								•				•		
Yapı Malzemesi	Taş	•					•	•	•	•	•				•	
	Tuğla		•		•		•	•		•		•	•	•		
	Ahşap						•			•						
	Betonarme	•		•		•				•		•				
	Tek Eğimli											•				
Çatı Örtüsü	Beşik Çatı	•	•					•	•		•	•	•	•		
	Kırma Çatı									•				•		
	Tonoz			•	•	•	•	•	•						•	
	1	•	•	•	•	•	•	•						•	•	
	2								•		•		•	•		
Kat Sayısı	3												•	•		
	4									•						
	Var		•							•						
	Yok	•		•	•	•	•	•	•		•		•	•	•	

Tablo 3.27: Terkos Su Yapıları Karşılaştırmalı Tablosu – 2

		TERKOS SU YOLU YAPILARI														
		K01	K02	K03	K04	K05	K06	K07	K08	K09	K10	K11	K12	K13	K14	K15
Eklenti	Var	•	•						•		•				•	
	Yok			•	•	•	•	•		•		•	•	•		•
Eklenti Varsa Niteliği	Mühdes		•						•						•	
	Özgün	•	•								•					
Cephede Kapı Biçimi	Dikdörtgen								•				•	•		•
	Basık Kemere	•	•							•	•	•				
Cephede Pencere Biçimi	Kare														•	
	Dikdörtgen		•								•		•	•	•	•
	Basık Kemere	•	•						•		•	•			•	
	Dairesel		•							•	•	•	•	•		
Söve Malzemesi	Tuğla		•													
	Sıra															
	Taş	•									•				•	
	Söve Yok								•					•		•
Köşe Plaster	Taş	•											•	•		
	Tuğla		•							•	•	•				
	Yok								•			•			•	•
	Pompa İstasyonu					•	•						•	•	•	•
Yakında Yer Alan Yapı Türleri	Su Deposu					•	•				•		•	•	•	
	Su Kulesi			•												
	Dağıtım Yapısı															
	Lojman, Bekçi Kulübesi	•	•			•	•		•	•			•	•		
	Atölye	•				•	•								•	
	Sifon											•				
Depo	•	•			•	•		•	•				•	•		

İncelenen yapılardan 10 tanesinin yığma (kâgir) sistemle yapıldığı, diğerlerine göre daha geç dönemde yapıldığı tahmin edilen ve zaman içerisinde müdahalelere maruz kalmış olanlarda karkas ve karma yapım sistemlerinin kullanıldığı, yapıların büyük çoğunluğunda taş ve tuğla malzemenin kullanıldığı, Terkos Pompa İstasyonu, Şişli Su Deposu, Feriköy Su Depoları, Bomonti Su Kulesi, Feriköy Tamir Atölyeleri (A1-A2) yapılarında betonarme elemanların yer aldığı görülmüştür.

Su depolarında üst örtü olarak tonoz çatı uygulanırken, diğer yapılarda genel olarak beşik çatı (iki yöne eğimli) örtüsünün bulunduğu anlaşılmıştır.

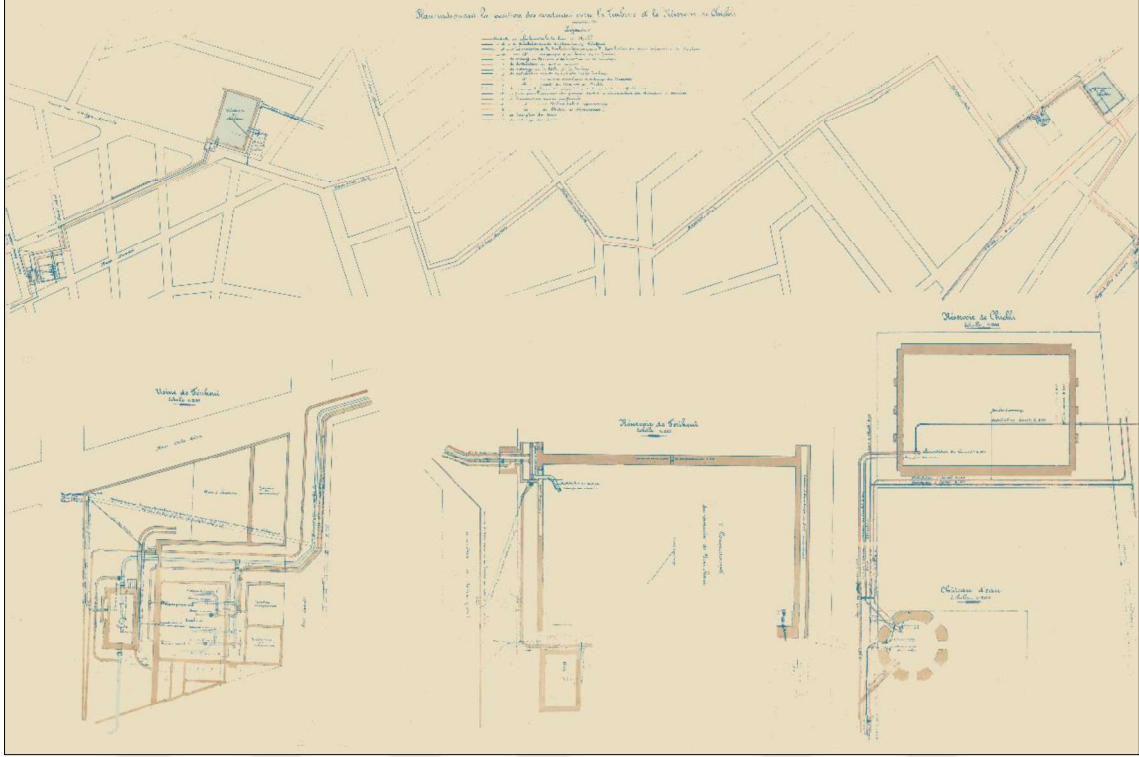
Cephelerde yer alan kapı ve pencerelerin genel olarak basık kemerli ve dikdörtgen olarak şekillendiği, ayrıca üst katların ışık almasını sağlayan ve cephe biçimlenişinde önemli rol oynayan, gül pencere benzeri dairesel pencerelerin Feriköy Pompa İstasyonu, Kireçburnu Bekçi Kulübesi, Kâğıthane Su Dağıtım Yapısı, Feriköy Tamir Atölyesi (A2) ve Feriköy Depo (B) yapılarında kullanıldığı, pencere ve kapı etrafında yer alan sövelerin ise tuğla ve taş malzemedan yapıldığı anlaşılmıştır.

Yapı cephelerinde sınırları tanımlayan ve genel olarak taş/tuğla malzemenin yarım ve bir tam sıra ile oluşturulan köşe plasterlerin yer aldığı tespit edilmiştir.

Pompa istasyonları ve lojman yapılarının cephe tipolojilerinin benzerlik (beşik çatılı, üçgen alınlıklı, basık kemerli dikdörtgen pencereli, tek katlı vb.) gösterdiği, su güzergahı üzerinde birçok bekçi kulübesinin yer aldığı bunlardan tez kapsamında incelenen Arnavutköy ve Kireçburnu bekçi kulübelerinin su depolarının üzerinde konumlandığı (su depolarının bakımı ve su yolunun güvenliğinin sağlanması amacıyla bu şekilde konumlandığı düşünülmektedir) ve Arnavutköy, Boyacıköy, Feriköy ve Kireçburnu su depolarının ise lojman yapıları ile birlikte aynı bahçede yer aldığı gözlenmiştir.

Pompa istasyonu yapılarının yakınında lojman yapılarının yer aldığı, (bu lojmanların istasyonlarda çalışan işçiler/mühendisler için tasarlandığı düşünülmektedir) ayrıca işlevlerinden dolayı alet ve makinelerin muhafaza ve tamir edilmesi açısından depo ve tamir atölyeleri ile yakın konumlandığı, Şişli Su

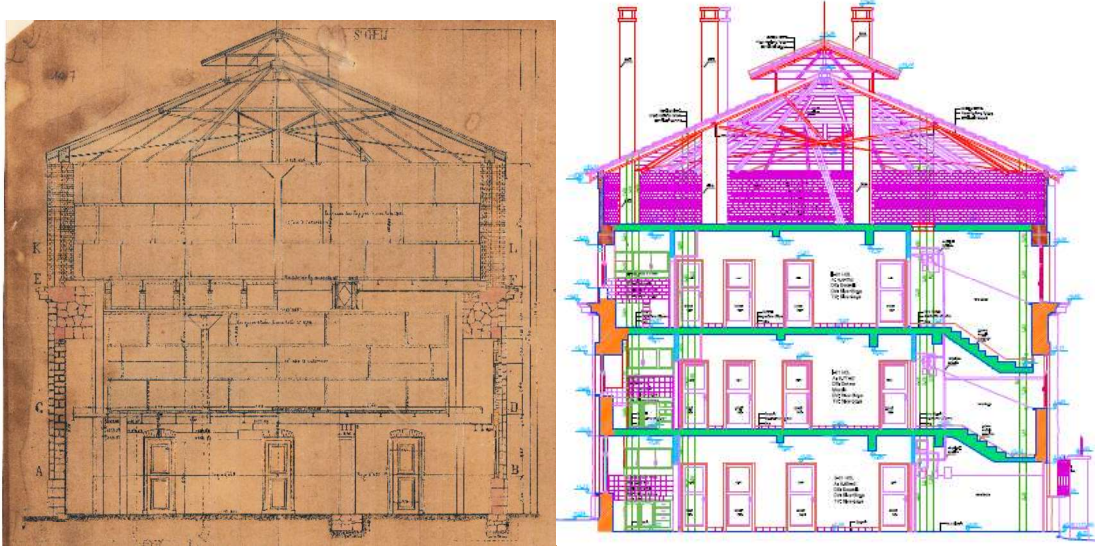
Deposu ve Bomonti Su Kulesi (Şato) arasında su iletiminin sağlandığı Terkos defterinde yer alan özgün çizimlerden anlaşıldığından iki yapının birbirine yakın konumlandığı (Şekil 3.16) anlaşılmıştır.

Şekil 3.16 Şişli Su Deposu ve Bomonti Su Kulesi arasında su iletimini gösteren çizim [13]

Yapıldığı dönemden günümüze dek yapıların geçirdiği müdahaleler sonucunda yapılara bazı eklentilerin yapıldığı, bunların muhdes/özgün olarak ayrımının yapıldığı,

Yapıların çoğunun tek katlı olduğu, bodrum ve asma kat ilaveleriyle bazılarının 2 kata eriştiği, eklenen betonarme döşemelerle birlikte Bomonti Su Kulesi yapısının 4 katlı olduğu tespit edilmiştir (Şekil 3.17).

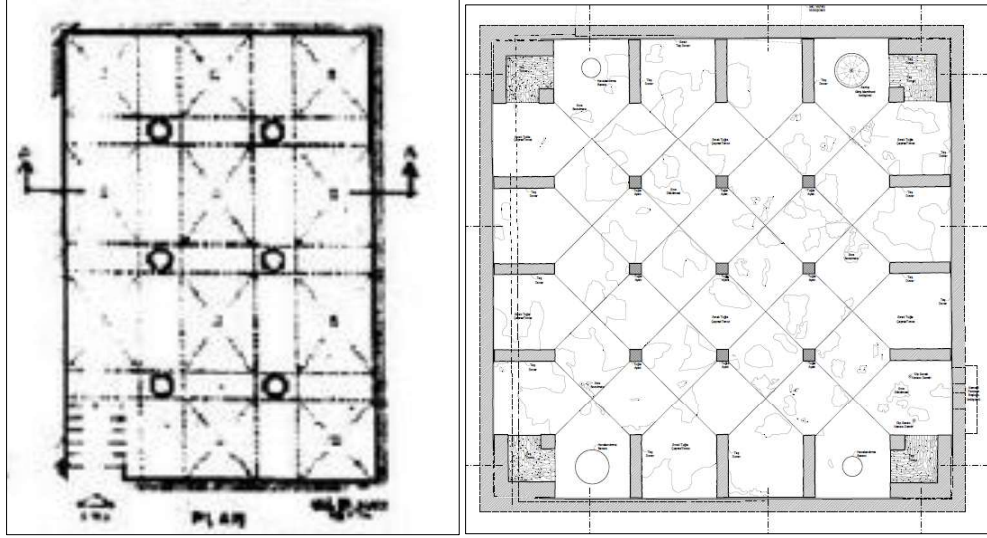

Şekil 3.17 Bomonti su kulesi özgün çizimi ve onaylı rölöve çizimi [29]

Su ihtiyacının giderilmesi için Roma ve Bizans döneminde İstanbul'da çok sayıda açık ve kapalı sarnıç inşa edilmiş, Osmanlı döneminde ise eski isale hatları onarılarak su iletim hatları geliştirilmiş ve kullanımlarına devam edilmiştir. Terkos suyolundan önce inşa edilen su sistemlerinde bentler, su kemerleri, maksemeler, su terazileri ve galeriler suyun isale edilmesi için kullanılan mimari öğelerden olup tez kapsamında incelenen Terkos suyoluna ait anıtsal yapılardan su deposu olarak işlev gören yapıların Bizans dönemi su sarnıcı yapım tipolojisi ile benzerlik gösterdikleri anlaşılmıştır.

Bizans dönemi sarnıç yapıları ile tez kapsamında incelenen su depoları yapıları karşılaştırıldığında;

Kapalı sarnıçların büyük kısmının kare ya da dikdörtgen planlı olduğu, tez kapsamında incelenen 7 adet su deposundan Edirnekapı ve Boyacıköy su depolarının kare planlı olduğu, diğerlerinin dikdörtgen planlı olduğu,

Şekil 3.18 Tahsin Bey Sokağı Sarnıcı Planı (Sol) [32] - Boyacıköy Su Deposu Planı (Sağ) [31]

Kapalı sarnıçlarda, suyun oluşturacağı basınca karşı direnç oluşturmak üzere köşelerin geniş açılılı olarak, beden duvarlarının iç köşelerinin ise pahlı olarak inşa edildiği [32], tez kapsamında incelenen su depolarının tamamında beden duvarlarının iç yüzlerinin eğrisel şekilde uygulandığı ve sıvalı olduğu,

Şekil 3.19 Mokios (Altımermer) Sarnıcı köşe pahı (Sol) [32] - E2 su deposu eğimli iç yüzey (Sağ) [29]

Kapalı sarnıçların taşıyıcı sistemini sütunlar, yığma duvarlar, kemerler ve tonozlar oluştururken tez kapsamında incelenen su depolarının E2 Feriköy su deposu haricinde aynı taşıyıcı sistem özelliklerine sahip olduğu, E2 su deposunun betonarme kolonların üzerinde betonarme guseli kirişler ile betonarme döşeme tarafından taşındığı,

Şekil 3.20 Binbirdirek Sarnıcı (Sol) [33] - Edirnekapı Su Deposu (Sağ) [13]

Şekil 3.21 Feriköy Su Deposu (Sol) [29] - Boyacıköy Su Deposu (Sağ) [31]

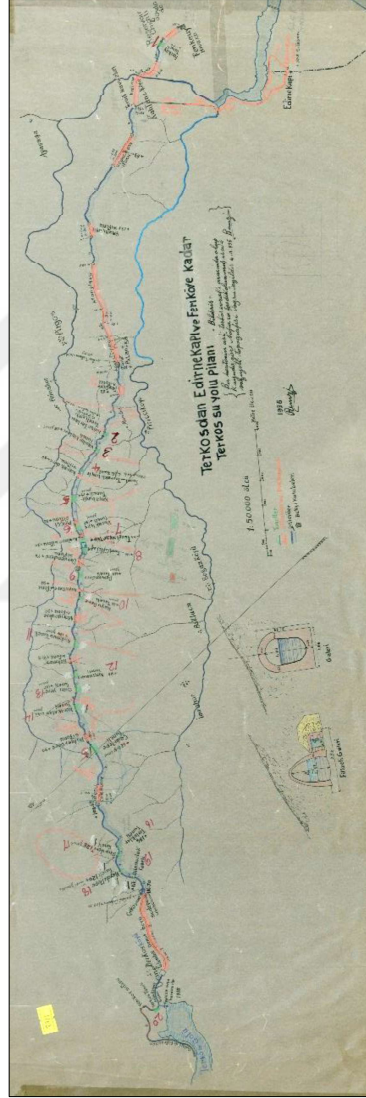

Şekil 3.22 Sultan Sarnıcı (Sol) [33] – Arnavutköy Su Deposu (Sağ) [31]

Kapalı sarnıçlarda çoğunlukla tuğla malzenin kullanıldığı, tez kapsamında incelenen su depolarında tuğla malzemenin Şişli su deposu ve E2 Feriköy su

deposu hariç tüm su depolarda yoğun olarak kullanıldığı, ayrıca tez kapsamında incelenen su depolarının tuğla, kare kesitli ayaklarla taşındığı ve üst örtüsünün çapraz tonoz olduğu görülmüştür.

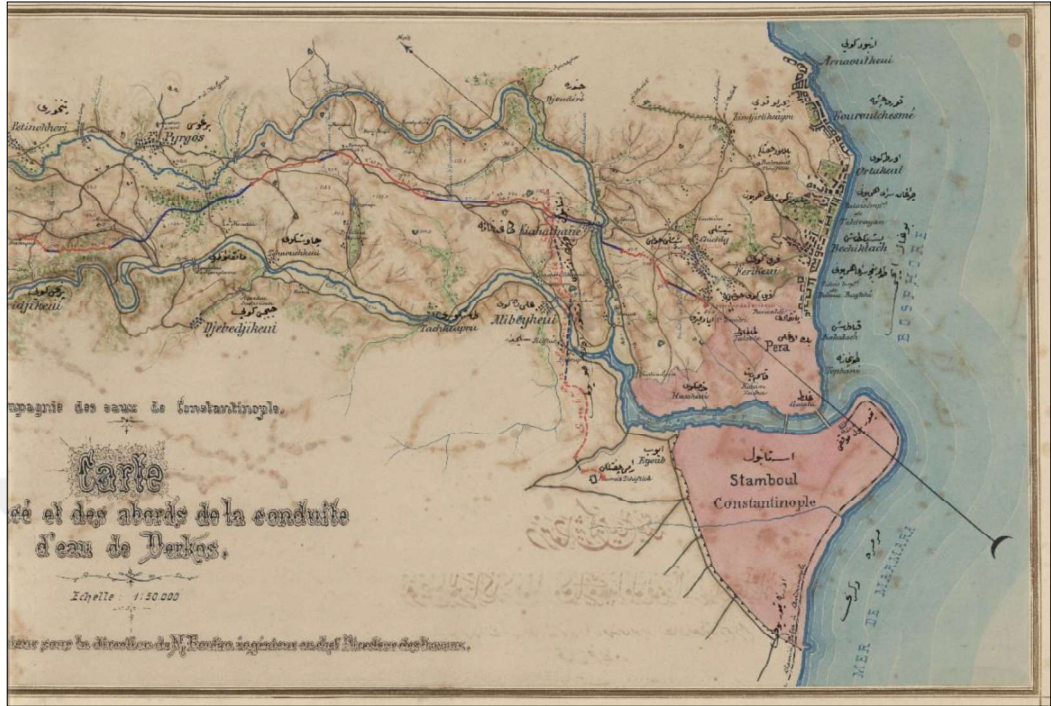
Araştırma kapsamında incelenen haritalarda Terkos Su yolunun Beyoğlu bölgesinde Feriköy'de, Suriçi bölgesinde ise Edirnekapı civarında sonlandığı görülmüştür.

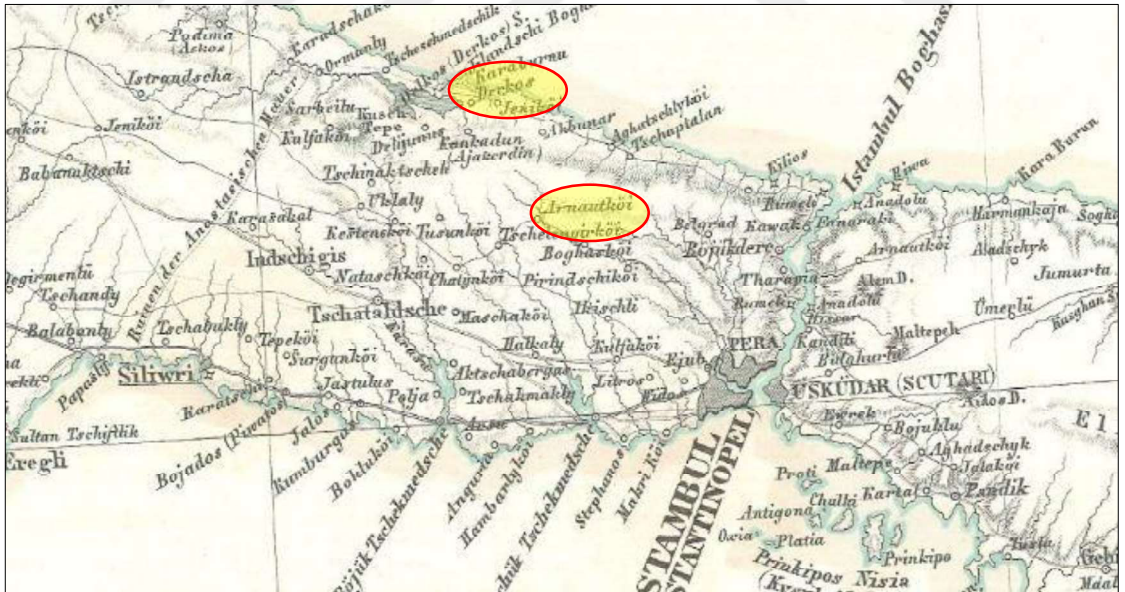
Şekil 3.23 Terkos su yolu haritası, 1935 [29]

Ancak Boğaz tarafında Arnavutköy, Boyacıköy ve Kireçburnu'nda yer alan ve tez kapsamında incelenen su depolarına suyun nasıl ulaştığına dair bilgiler bu haritalarda yer almadığından, bahsi geçen su depolarının Terkos Gölü'ne yakın

konumda bulunan Arnavutköy ilçesinde yer alıp almadığı konusunda tereddüt yaşanmıştır.

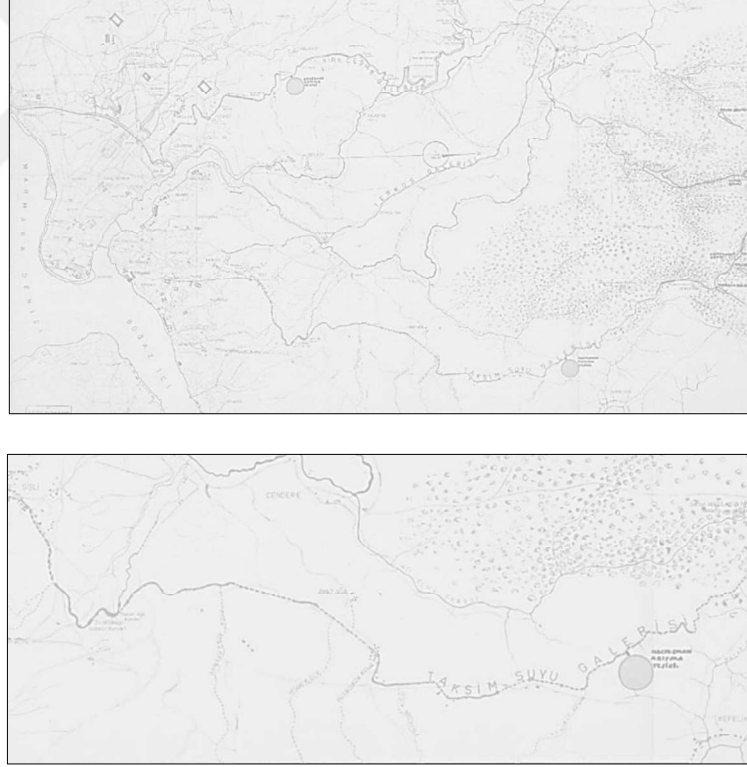

Şekil 3.24 Terkos su yolu haritası [29]

Şekil 3.25 Eski harita üzerinde Terkos ve Arnavutköy yeri [34]

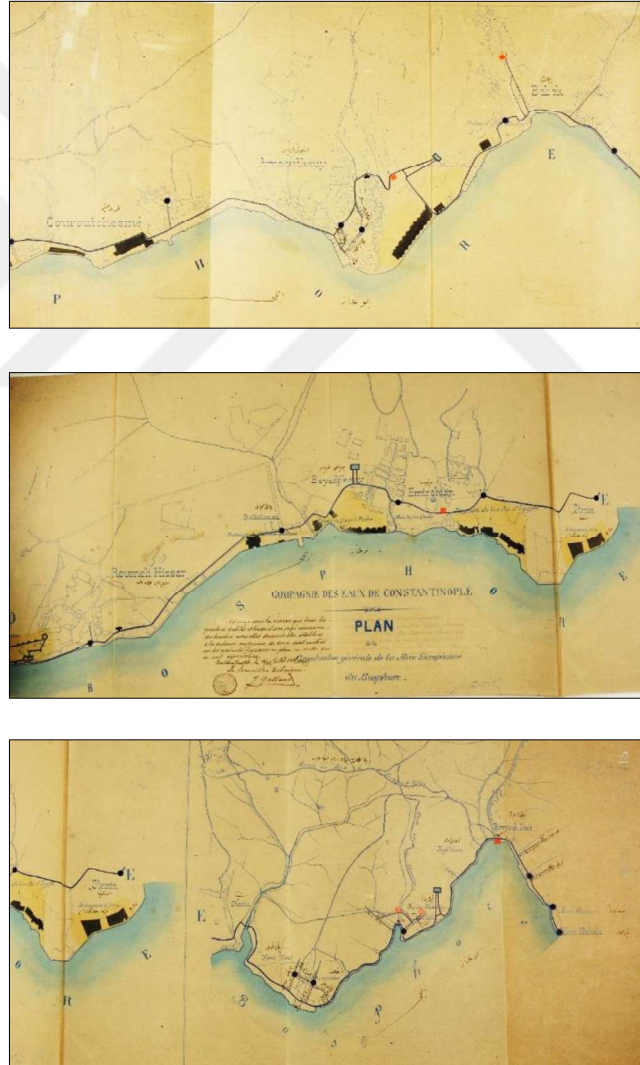
Arnavutköy su deposu ve bekçi kulübesine ilişkin İstanbul III numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü Kurul arşivinde yapılan araştırmalarda söz konusu yapıya ilişkin yazılmış 2016 tarihli sanat tarihi raporunda 18. yüzyıl ortalarına kadar Beşiktaş'a bağlı Ortaköy, Kuruçeşme, Arnavutköy, Bebek köylerinin bulunduğu bölgenin su şebekesi bakımından yoksun olduğu, su ihtiyacının 1731-1839 arasında tamamlanan Taksim Suyu tesisleriyle karşılandığı, Taksim Sularının Bebek-Arnavutköy Kolu'nun Taksim isale galerisinden ayrılan kâgir galeriler aracılığıyla Arnavutköy'e iletiildiği, bu bilgilerden yola çıkılarak araştırmaya konu Arnavutköy su deposunun, Taksim Suları'nın "Bebek-Arnavutköy Kolu"na ait olduğu belirtilmiştir. Kırkçeşme, Taksim ve Terkos su yollarını gösteren haritada bahsi geçen Boğaz bölgelerine (Arnavutköy, Boyacıköy) su iletiminin yalnızca Taksim Suları'ndan ayrılan ve bu bölgeye ulaşan kollar aracılığıyla sağlandığı gösterilmiştir.

Şekil 3.26 Eski haritada Taksim İsale hattından ayrılan “Arnavutköy ve Boyacıköy Kolu” [29]

Ancak İSKİ Vakıf Sular İdaresi Arşivi'nden edinilen Terkos defterinde özgün çizimleri bulunan bu yapıların mevcut konumları saptanarak İstanbul III

numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Mdrlg arşivinde yer alan dosyaları incelenmiş ve yerinde incelemeler yapılarak söz konusu yapıların özgün durumlarını büyük ölçüde koruduğu ve Boğaziçi'nin Avrupa yakasında yer aldıkları (Arnavutköy su deposu ve bekçi kulübesinin Arnavutköy ile sınırlarında değil Beşiktaş ile sınırlarında yer alan Arnavutköy mahallesinde bulunduğu) anlaşılmıştır (Bkz. Tablo 3.12). Ayrıca İSKİ Vakıf Sular İdaresi Arşivi'ndeki kapsamlı araştırmalar sonucu; Terkos Su şirketi (Compagnie Des Eaux de Constantinople) tarafından çizilen haritalarda Edirnekapı mahalinden surii bölgesine, Feriköy'den Galata ve Beyoğlu'na ve Boğaz'ın Rumeli yakasına suyun pik borular aracılığıyla iletimini gösteren haritalara ulaşılmıştır.

şekil 3.27 Boğaz'ın Avrupa kıyısının genel görünümü, 1887 [13]

Dünyanın en eski ve önemli şehirlerinin başında gelen İstanbul'un, su sorunu tüm dönemlerde devrin koşullarına uygun olarak çözülmeye çalışılmıştır. Bazı dönemlerde mevcut yapı elemanları korunmaya çalışılarak yenilenmiş, bazı dönemlerde ise tamamen yeni teknolojiye göre tesisler kurulmuştur.

Osmanlı döneminde büyük bir su uygarlığı kurulmuş ise de 19. yüzyıl sonlarına kadar konutlara su iletimi sağlanamamakta idi. 19. yüzyıl sonlarına doğru tüm alanlarda olduğu gibi su alanında da gelişen teknoloji ve sanayileşme karşısında şehre su ulaştırma ve suyun kullanımı konusunda eskiden yapılan su hatları, tesisler ve yapılar yetersiz kalmıştır [25]. 1885 yılından itibaren Galata'da, Beyoğlu'nda, Boğaziçi sahillerinde, 1890 yılından itibaren İstanbul sur içindeki konutlara Terkos suyu verilmeye başlanmıştır.

Tarihi su yollarını oluşturan sistemlerin tümü suyun kendi cazibesıyla (yerçekimiyle), doğal eğimlerden yararlanılarak yani yüksek kotlardan alçak kotlara doğru suyun doğal yollardan iletilmesi şeklinde oluşturulmuş isale hatlarıdır. 19. yüzyılda batı ülkelerinde geliştirilen buhar makineleri endüstrinin her alanında olduğu gibi su pompalama amacıyla da kullanılmıştır. Sanayi devrimi ve teknolojik gelişmelerle birlikte suyun doğal eğimle iletilmesine bağlı kalınmaktan kurtulunmuş, buhar, elektrik ve motor gücünün kullanılması sonucunda suyun alçak noktalardan yüksek noktalara pompalar aracılığıyla aktarılması sağlanmıştır. Ayrıca şehre daha yüksek miktarda su aktarılmıştır.

19. yüzyılın ikinci yarısında yeni su kaynakları bulmak ve bunu şehre en uygun biçimde ulaştırarak kullanılmasını sağlamak açısından yapılan değerlendirmeler ve analizler sonucu Terkos Su Hattı kurulmuştur.

Kırkçeşme ve Taksim sularının toplam kapasitesinden 30 kat daha fazla kapasiteye sahip olan Terkos isale hattının tüm kısımları yeni teknoloji ile kurulduğundan, eski su yollarında yaşanan sıkıntılar tekrar edilmemiştir [3].

Terkos'tan önce var olan tarihi su yolları bakıma ihtiyaç duyduğundan ve zamanla Terkos şehir ağlarının giderek artması nedeniyle eski su yolları ikinci planda kalmıştır.

Terkos Su Şirketi faaliyetlerinin yaygınlaşmasıyla birlikte Belgrad ormanlarından gelen ve yalnız İstanbul'a akan Kırkçeşme suları 1940'lı yıllarda devre dışı bırakılmıştır. Bentlerden gelen ve Beyoğlu yakasına su ileten Taksim ve Halkalı suları kullanılmaya devam edilse de İstanbul'un su ihtiyacını gideren asıl kaynak Terkos suyu haline gelmiştir [21].

Terkos'un İstanbul'un en önemli su kaynağı olmasının en büyük sebepleri, 1883 yılından itibaren su ihtiyacını çoğunu karşılaması ve dünyadaki modern içme suyu tesislerinin ilklerinden olmasıdır. Ayrıca şebeke suyuna ismini veren ilk içme su kaynağı da yine Terkos Gölü'dür [23].

Terkos Gölü uzun bir dönem ülkemizde kullanılan en büyük şehir suyu şebekesidir. Lügatımızda ayrıca "Terkos" veya "Terkos Suyu" kelimeleri, musluk suyu anlamında da kullanılmaktadır. Günümüzde halen birçok yerde Terkos suyu denilince akla musluk suyu gelmektedir. Geçmişte Kırkçeşme suları, kuyular, memba suları vb. gibi çözümler kullanılsa da nüfusla birlikte yetmeyen su probleminde Terkos Gölü imdada yetişmiştir [23].

Terkos Su Şirketi diğer şirketlerden farklı bir özelliktedir. Sonradan kurulan su şirketlerine örnek olarak, tarihimizde ilk ulusallaştırılan şirket ünvanını taşımaktadır. İstanbul Su Şirketi, Üsküdar Su Şirketi, Kadıköy Su Şirketi, Selanik Su Şirketi, Beyrut Su Şirketi ve İzmir Su Şirketi gibi şirket hareketleri çağdaş tarihimiz açısından takdir edilmektedir [26].

Tez kapsamında incelenen 2 adet pompa istasyonu yapısı, 7 adet su deposu, 1 adet su kulesi, 1 adet su dağıtım yapısı, 2 adet tamir atölyesi, 1 adet depo, 2 adet lojman yapısı ve 1 adet sifon yapısının ortak özellikleri oluşturulan tablo

yardımla yansıtılmaya çalışılmıştır. Ayrıca yapılar ile ilgili kataloglar oluşturularak eski fotoğraflar, özgün çizimler, güncel rölemler ve fotoğraflar üzerinden yapı tanımlamaları yapılmıştır. (Bkz. Tablo 3.26 ve Tablo 3.27)

Bu bilgiler ışığında; incelenen yapılardan İstanbul'un farklı ve birbirinden uzak bölgelerinde inşa edilmelerine rağmen gelişmiş teknolojik imkanlardan faydalanılarak yapılan ve dönem özelliklerini taşıyan, benzer cephe tipolojisine sahip yapılar ile benzer plan düzenine sahip, aynı malzeme ve strüktürlerle oluşturulan su depolarının mimari özellikleri ele alınmıştır. Buna göre; yapıların büyük çoğunluğunun yığma (kagir) sistemle yapıldığı, yer üstünde bulunan yapıların beşik çatılı ve Marsilya kiremitli çatı tipi, yer altında bulunan su deposu yapılarının ise tonoz çatılar ile örtüldüğü, cephe tipolojilerini oluşturan yapı elemanlarında basık kemer ve dikdörtgen biçimlerinin sıklıkla uygulandığı, gül pencere benzeri dairesel pencerelerin ise ikinci kat hizasında üçgen alınlıkların ortasında yer aldığı, bu elemanların genel olarak taş veya tuğla söve ile çevrili oldukları, cephe sınırlarını tanımlayan köşe plasterlerin ve kat silmelerinin çoğu yapıda yer aldığı ve bunların da taş veya tuğla malzeme kullanılarak oluşturulduğu, yapıların yakınında yer alan yapı fonksiyonlarının kullanım gereklilikleri ve su hattı güzergahına bağlı olarak değiştiği, genel olarak pompa istasyonu yapılarının depo, atölye ve lojman yapılarına yakın şekilde, bekçi kulübelerinin ise su deposu yapılarının üzerinde konumlandığı, yapılara zaman içinde ilave edilen ek yapılar bulunduğu ve bazı yapıların kat sayılarında artış olduğu anlaşılmıştır. (Bkz. Bölüm 3. Terkos Su Yoluna Ait Yapıların Özellikleri)

Su yollarını gösteren harita çizimlerinde Terkos Su yoluna ait güzergahın Terkos Gölü'nden Kağıthane'ye ulaştığı, buradan da iki kola ayrılarak Feriköy ve Edirnekapı'da sonlandığı görüldüğünden Boğaziçi'nin Avrupa yakasında yer alan ve tez kapsamında incelemesi yapılan Arnavutköy, Boyacıköy ve Kireçburnu su depolarına suyun nasıl ulaştığı konusu araştırmanın ilk dönemlerinde tam olarak anlaşılamamıştır. Bahsi geçen su depolarından Arnavutköy su deposu ve bekçi kulübesinin Terkos Gölü'ne yakın konumda bulunan Arnavutköy ilçesinde yer alıp almadığı konusunda tereddüt yaşanmıştır. Ayrıca Taksim Su yolları'nı gösteren haritalar incelendiğinde bu bölgelere Taksim su yolu güzergahından

ayrılan Arnavutköy ve Boyacıköy Kolları aracılığıyla su iletiminin sağlandığı görüldüğünden bu yapıların Taksim Su Yollarına ait olup olmadığı düşünülmüştür. Daha sonra yapılan araştırmalar neticesinde Arnavutköy su deposu ve bekçi kulübesi, Boyacıköy su deposu ve Kireçburnu su deposu ve bekçi kulübesine ilişkin Terkos Su Şirketi (Compagnie Des Eaux de Constantinople) tarafından çizilen ve özgün çizimlerin yer aldığı Terkos defterine ve haritalara ulaşıldığından, ayrıca yapıların Beşiktaş ve Sarıyer ilçe sınırları içinde yer aldığı anlaşıldığından söz konusu yapıların Terkos su yoluna ait olduğu anlaşılmıştır. (Bkz. Bölüm 3. Terkos Su Yoluna Ait Yapıların Özellikleri)

İncelenen yapıların tümü yapıldığı dönemdeki işlevlerini yitirmiş olduğundan bazıları farklı bir işleve hizmet ederken, bazıları atıl durumdadır. Bomonti su kulesi yakın zamana kadar lojman olarak kullanılmış, Terkos Pompa İstasyonu “Su Medeniyetleri Müzesi” fonksiyonlu restorasyon projesi kapsamında işleve uygun mahallere ayrılmış ancak uygulama tam olarak hayata geçmemiş olduğundan boş durumdadır. Feriköy Pompa İstasyonu mahallere ayrılarak lojman ve depo olarak kullanılmaktadır.

İncelenen 15 yapıdan Şişli su deposu, Feriköy Tamir atölyeleri, Feriköy depo yapısı, Kağıthane su dağıtım yapısı, Arnavutköy su deposu ve bekçi kulübesi boş ve harap durumdadır.

Ocak, 2018 itibariyle 4 milyon nüfusa sahip Cape Town’da tamamen susuzluk yaşanmaması için yani “Sıfır Günü” nün gelmemesi için kişi başı en fazla 25 lt su tüketilebileği bildirilmiştir [35]. Su krizi, dünyanın en büyük metropollerini tehdit ederken İstanbul’da olası bir susuzluğun getireceği karanlık günleri ele alan “25 litre” belgeseli susuzluk konusunda 2019 yılında gösterime giren belgesellerden en çarpıcı olanıdır.

Geçmişten beri yaşanan su sıkıntısı ülkemiz ve Dünya genelinde günümüzde de devam ederken atalarımızın yaptığı su hatlarının korunması ve yaşatılması büyük önem arz etmektedir. Su yolları üzerinde bulunan yapıların kendi kaderlerine terk edilmesi, tahrip edilmesi ve yıkılması kültürel mirasımızın yok olmasının yanı sıra susuzluğa giden yolu hızlandırdığı aşikardır.

Sonuç olarak, İstanbul'un sürekli artan nüfusuna bağlı olarak daha fazla su kaynağına ulaşma gerekliliğinden, Terkos'tan sonra İstanbul'un su ihtiyacını gidermeye yönelik kurulan barajlar ve bendler nedeniyle tarihi birçok su yolu devre dışı kalmıştır. Su yollarının ve üzerinde yer alan fiziksel olarak varlığını sürdürerek günümüze kadar ulaşmış korunmaya değer anıtsal yapıların, evrensel ilkeler doğrultusunda, doğru restorasyon tekniklerinin uygulanması ve dönemin gereklerine göre yeni bir anlayışla ele alınarak korunmalı ve yeni bir işlev kazandırılarak gelecek nesillere aktarılması, kültür mirasımız olarak değer verilmesi gerektiği inancını taşımaktayız.

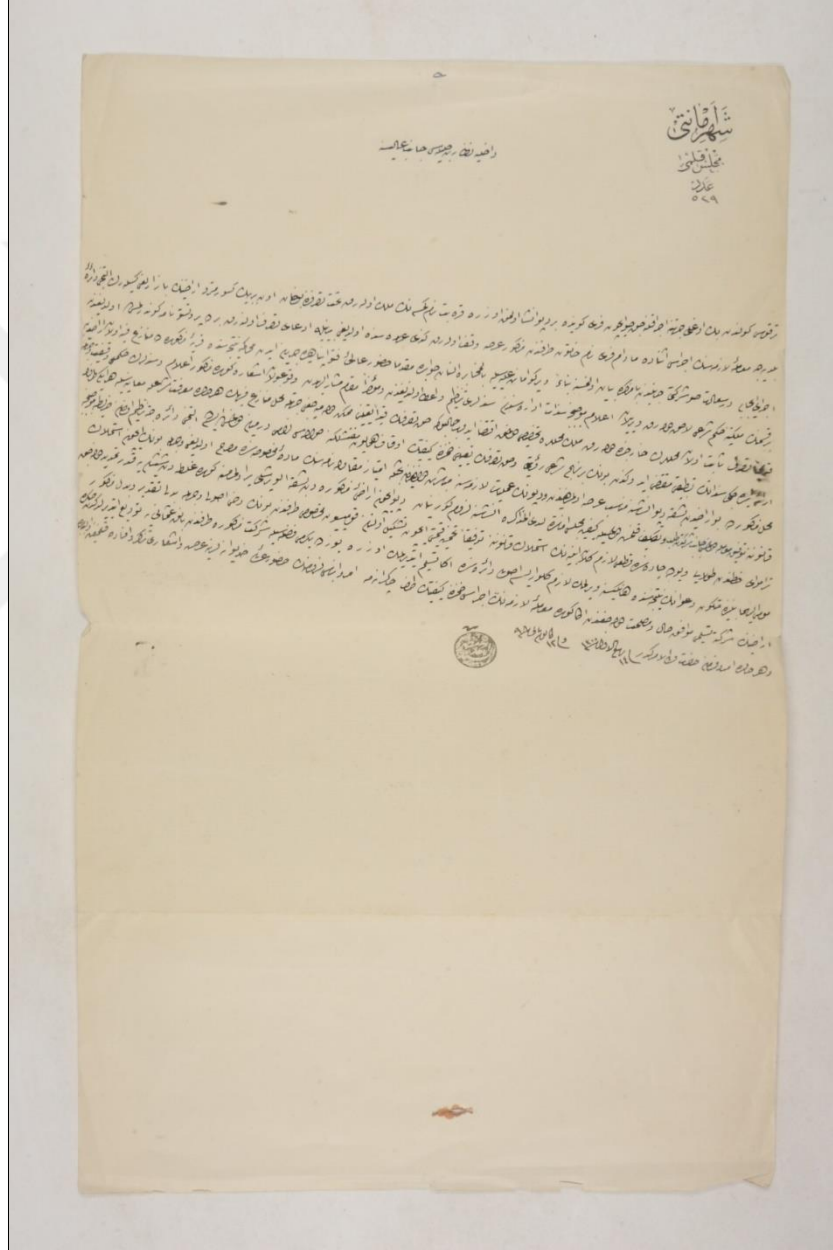
Teknik Terimler Sözlüğü

Bent	:Su biriktirmek için akan suyun önüne yapılan set.
Debi	:Bir akarsuyun herhangi bir kesiminden saniyede geçen suyun hacmi.
Galeri	:Bir yapının bölümlerini birbirine bağlayan örtülü geçit; uzun sofa, divanhane, dehliz.
İsale	:Akıtma, dökme.
İsale hattı	:Esas su şebekesini besleyen hat.
Künk	:Betondan ya da topraktan yapılan pis su ve akaçlama (drenaj) borusu, büz.
Maslak	:Bentlerden kente gelen suyollarının kollara ayrıldığı yerlerde bulunan baca, depo ya da savak.
Pik boru	:Dökme demir boru.
Pompa istasyonu	:Su sirkilasyon pompasının bulunduğu istasyon, tulumba
Rezervuar	:Temiz suyun aktarılmak üzere depolandığı özel düzenli hazne, depo.
Sarnıç	:Yağmur suyu biriktirmeye yarar kâgir yeraltı deposu.
Savak	:Bir suyun artanını akıtmak için yapılan düzen.
Sifon	:Şose, demiryolu gibi yapıların altından bir akarsuyu geçirmek için yapılan boru biçimde kanal.
Su deposu	:Şehir şebekesine su dağıtımının yapıldığı su biriktirim merkezi.
Şebeke	:Ağ gibi yapıpıp gerilmiş hat ve yolların topu.

EK-A

OSMANLICA BELGELER

EK.1 Terkos ve Feriköy su deposuna ilişkin Başbakanlık Osmanlı Devlet Arşivleri'nden edinilen bilgiler

عَدْلًا
٥٥٤

احمد رضا حیدر خان غالب

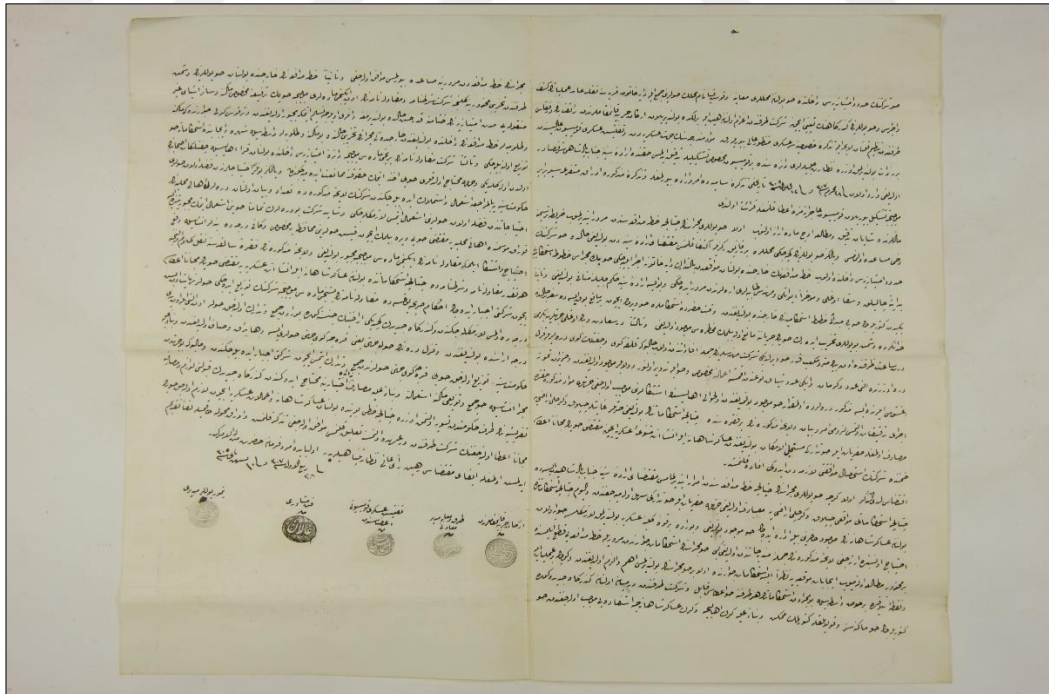
[illegible]

Ek.2 Terkos Su Şirketi Faaliyetleri

Kod: Y.A. Res. 50/12

Tarih: 6 Cemaziyel evvel 1307/29 Aralık 1889

Konu: Su şirketinin imtiyaz sınırları dâhilinde su bulunan mahallerin muayenesi, Kuşkaya adlı mahallin sularını toplayarak Daye Hatun Köyü'ne nakledilmesiyle ilgili iş ve işlemlerin keşfi ve suyolları güzergahının belirlenmesi için şirket tarafından gönderilen heyet ile birlikte bulundurulun Erkan-ı Harbiye Kaymakamlarından Rauf Bey ile ekibi tarafından tanzim edilerek Seraskeriye tarafından takdim olunan rapor üzerine; Nafia Nezareti Dairesi'nde oluşturulan komisyon tarafından gerçekleştirilmiş olan tetkik ve incelemeleri içeren mazbata'nın Meclis-i Vükela(Bakanlar Kurulu)'da mütealaa edilerek müzakerenin sonucunu bildiren mazbatanın takımı ile araz ve takdim kılınmasına dair Sadrazam Kamil Paşa'nın arzı.

१८
००

روشنای افق هفتی

[illegible]

۱۶

سابقہ شکلہ سازوں پر غور فرما کر اسے جو شکل دینا چاہیے

الحمد لله

ناصر عظمی

مکتوب

۸۱

ناصر عظمی علیه

دولت اتم حفظ
صورتک حدود امتیاز پس راهنده مو برسانه محلی معایر دخیسه قیام ملک صوری جم ایله رایه هاوند قریه نعله عامه عملیاتک کف و احکام
و صورتی که رکاهتک تعیین اجمیر شرکت طرشد اعزام اولسانه هکیت ایله برکنده برلین یارینه اسکانه صبه قاصفا مارش رالفک ایله یقته
ط فارسیه نظم اولسانه رایور ملک نصیر قلند و ضابطه خط استکامیرضا خنده که مرقعه بلذات رایه هاوند اجا ایله هک صورتی اسان
و خوش به سوره سده که کای جمله اوطاف اهلانیک بالاخره موثرلده استکای قلم ایله حکاری کی صورتی مدالی استکامیرضا خنده بلذات
سفر بک حالده بک تحب ایلی محدود موجود بولین حقده مذکور ایور ده دیبانه اولسانه معنلده سابعه وقت برلینده راز کوه
محدوری و کون و قون طوط اولان محاریر ساره سی نظردت الزمه بالاطراف معنلکیت اتم و حبه حکریه و قنطن عکریه قنطن
عالمیه دخی بر رایه بولن بلذات و نه نقد به جلیله رایه سده برلینیه نکللیه قنطنیک بک قنطن اوردیه ایجا به حبه و سینه
ایلی مابقیه بیه باسکایه جلیله رایه سده برلینیه نکللیه قنطنیک بک قنطن اوردیه ایجا به حبه و سینه
عکریه ده اسفار و مذکور کوه ملوف بوی ایله بایر طرف دولدره سینه و سینه بایر طرف ایجا به حبه و سینه
بولن ساقده مذکور سادری بقیه اولان اتم ایلیه

مصدق
کاکمر

موجوده جازده برلین
معارف و شعاریه حیات صابیه هکده و ملوف اولان موزاری معلوم عکری اولدره بقدرت موزر به قنطنیک بک قنطن اوردیه ایجا به حبه و سینه
ایلی مابقیه بیه باسکایه جلیله رایه سده برلینیه نکللیه قنطنیک بک قنطن اوردیه ایجا به حبه و سینه
عکریه ده اسفار و مذکور کوه ملوف بوی ایله بایر طرف دولدره سینه و سینه بایر طرف ایجا به حبه و سینه
بولن ساقده مذکور سادری بقیه اولان اتم ایلیه

۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

(12)

[illegible][illegible][illegible]

دره زک است بمقام حاور اوله تکرار حوراک مقامی بی بی جلاله

(2)

[illegible]

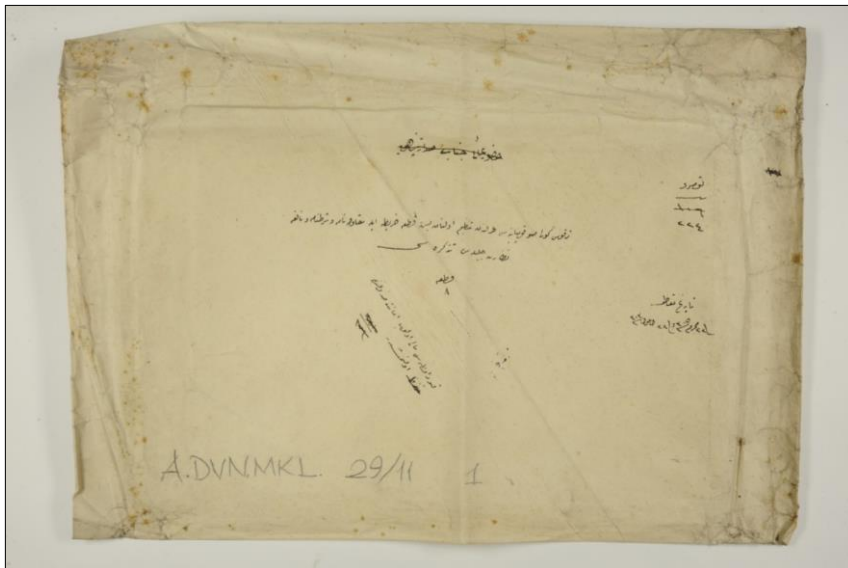
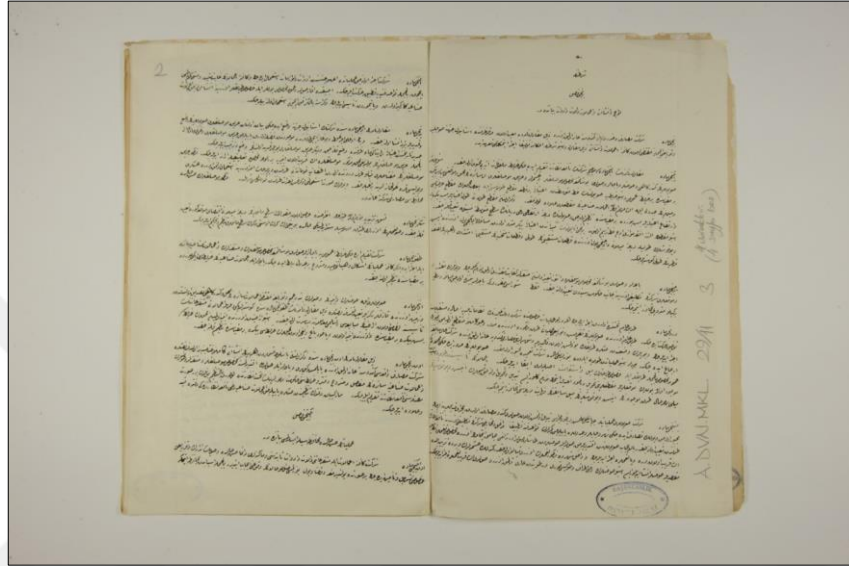
١٠
 ١١
 ١٢
 ١٣
 ١٤
 ١٥
 ١٦
 ١٧
 ١٨
 ١٩
 ٢٠
 ٢١
 ٢٢
 ٢٣
 ٢٤
 ٢٥
 ٢٦
 ٢٧
 ٢٨
 ٢٩
 ٣٠
 ٣١
 ٣٢
 ٣٣
 ٣٤
 ٣٥
 ٣٦
 ٣٧
 ٣٨
 ٣٩
 ٤٠
 ٤١
 ٤٢
 ٤٣
 ٤٤
 ٤٥
 ٤٦
 ٤٧
 ٤٨
 ٤٩
 ٥٠
 ٥١
 ٥٢
 ٥٣
 ٥٤
 ٥٥
 ٥٦
 ٥٧
 ٥٨
 ٥٩
 ٦٠
 ٦١
 ٦٢
 ٦٣
 ٦٤
 ٦٥
 ٦٦
 ٦٧
 ٦٨
 ٦٩
 ٧٠
 ٧١
 ٧٢
 ٧٣
 ٧٤
 ٧٥
 ٧٦
 ٧٧
 ٧٨
 ٧٩
 ٨٠
 ٨١
 ٨٢
 ٨٣
 ٨٤
 ٨٥
 ٨٦
 ٨٧
 ٨٨
 ٨٩
 ٩٠
 ٩١
 ٩٢
 ٩٣
 ٩٤
 ٩٥
 ٩٦
 ٩٧
 ٩٨
 ٩٩
 ١٠٠

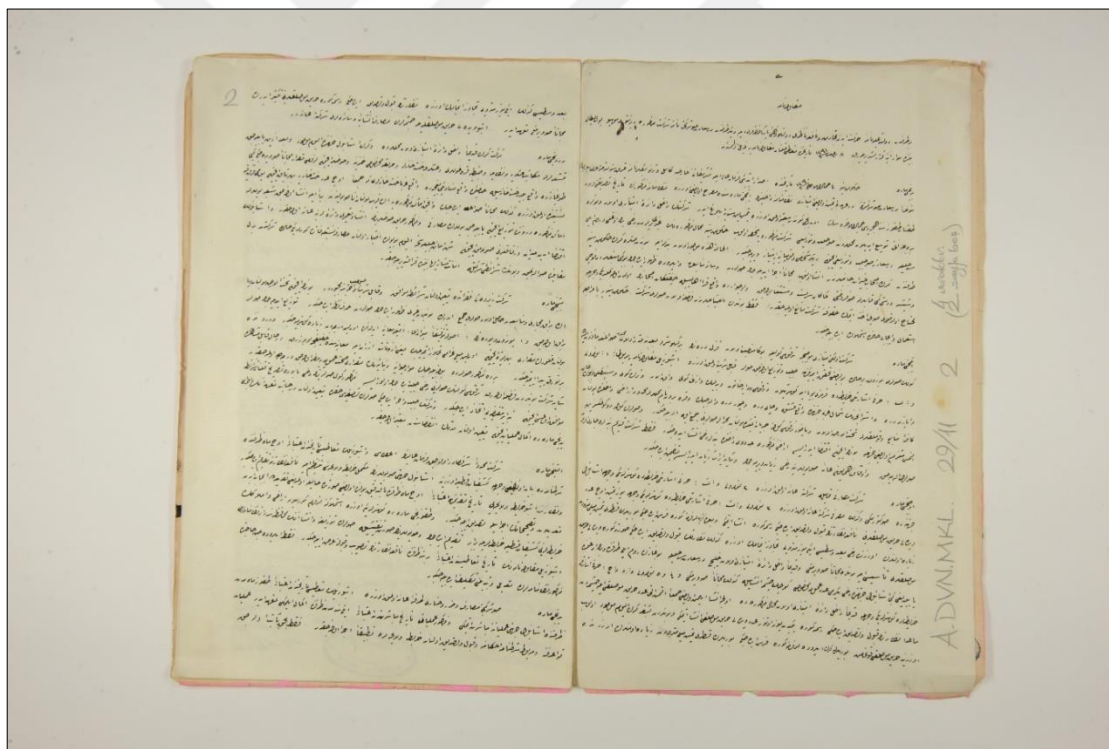
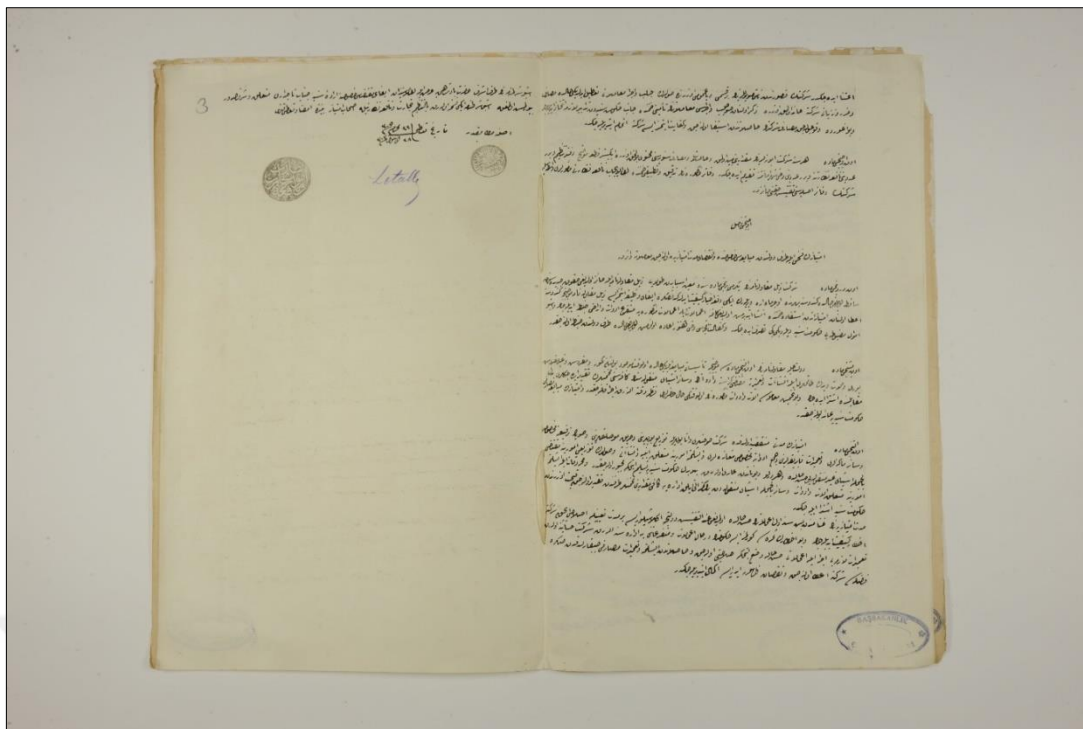
EK.3 terkos su şirketi tarafından düzenlenen mukavelename ve şartname ile beş adet harita, Şubat 1888

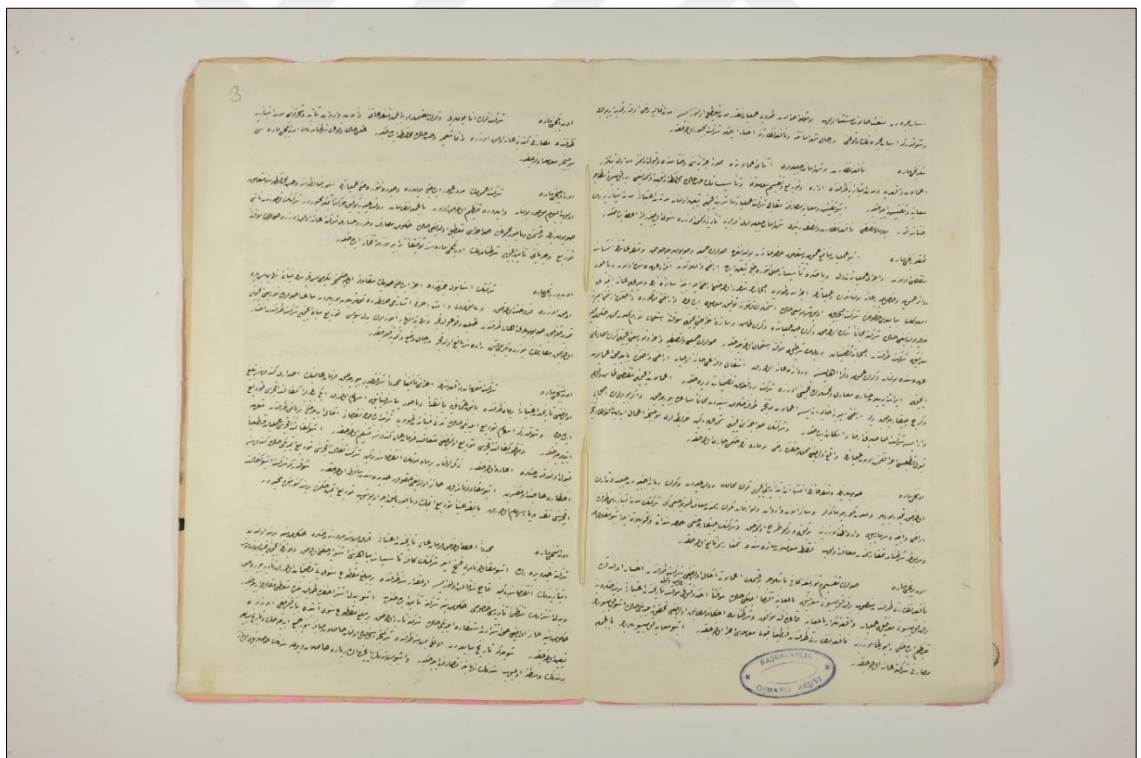
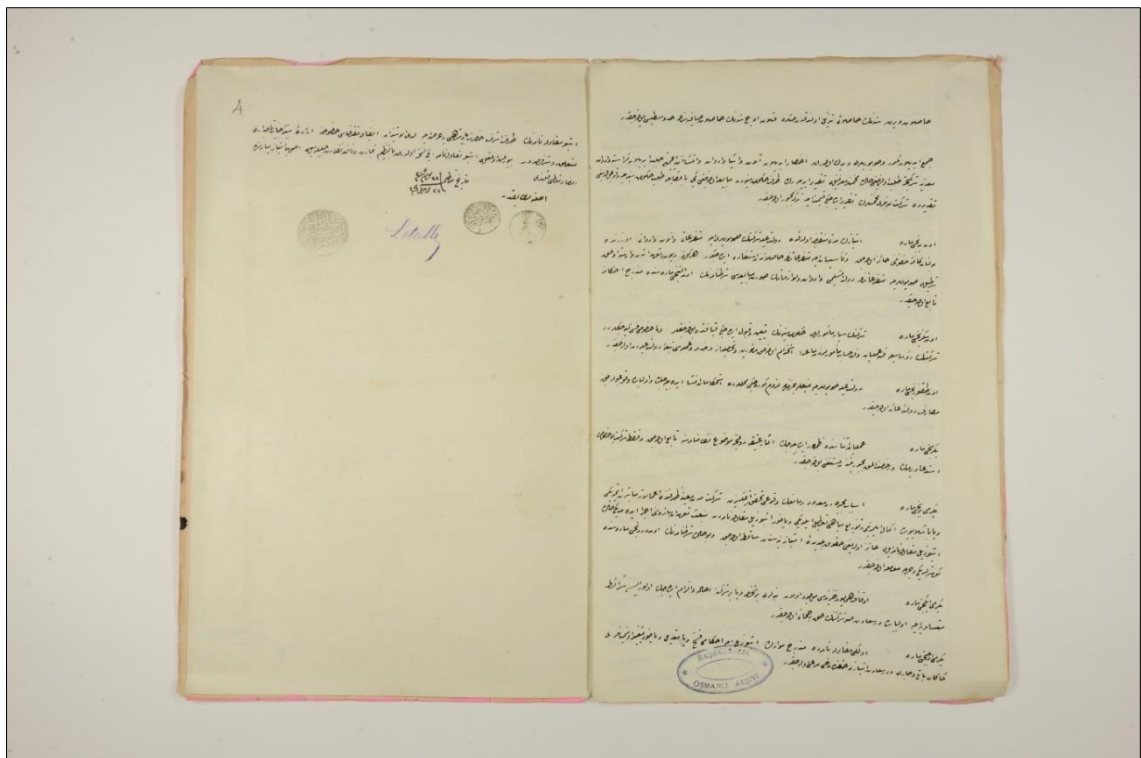
Kod: A.DVN. MKL. 29/ 11

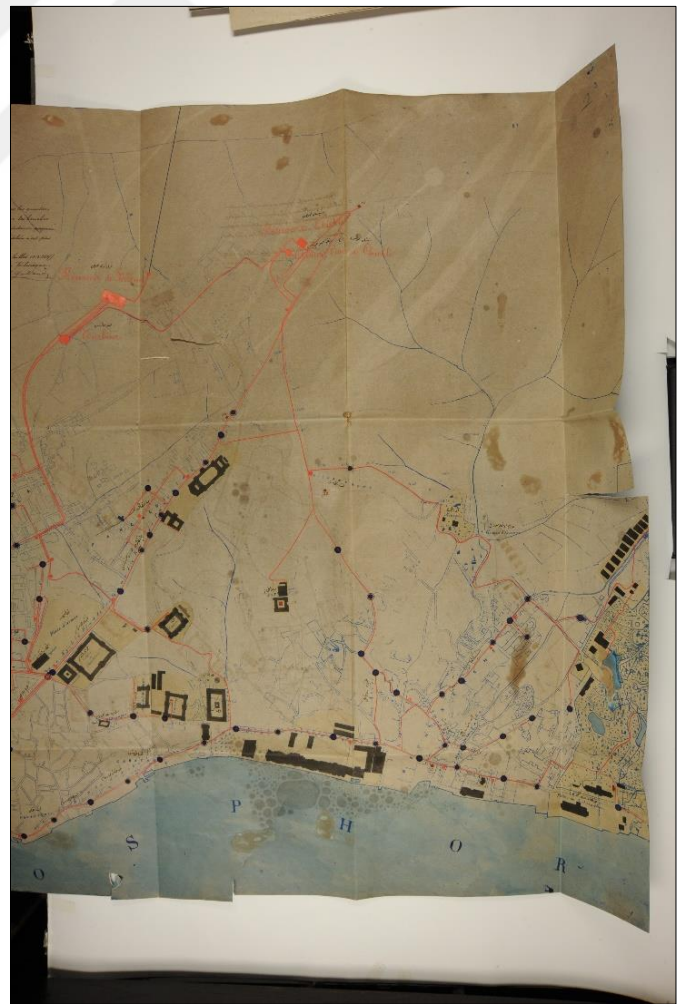
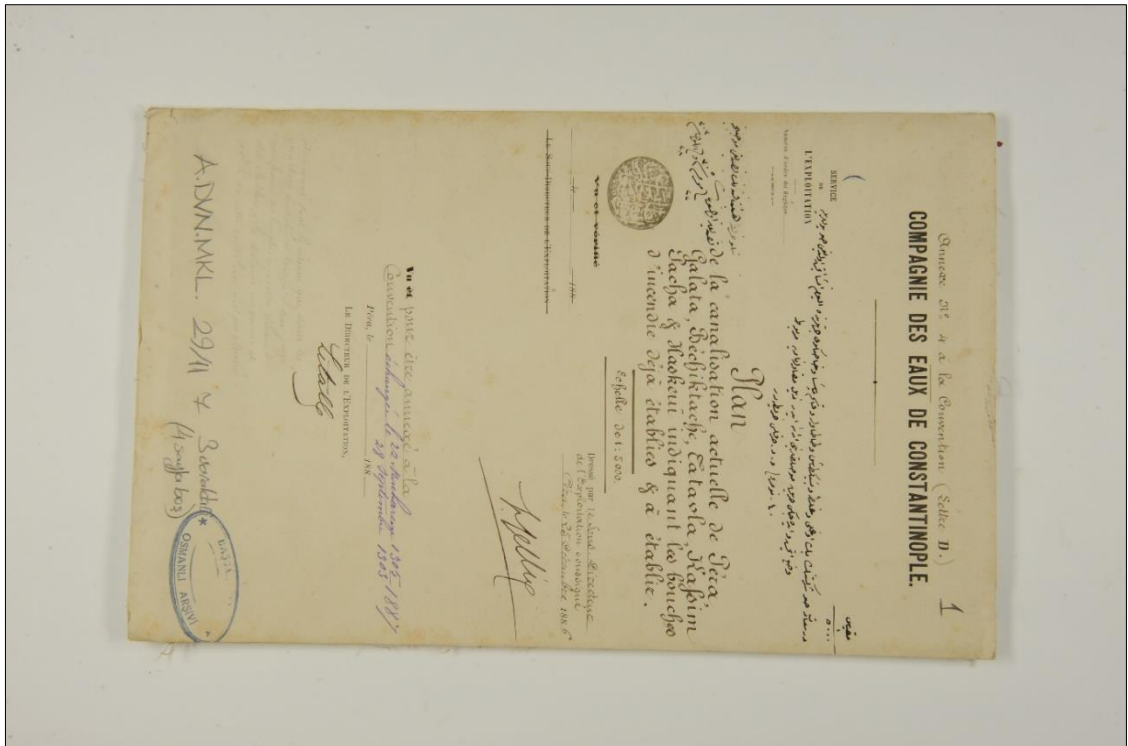
Tarih: 8 Cemaziyelahir 1305/19 Ocak 1891

Konu: Terkos gölü Su Kumpanyası tarafından yapılan Beş adet harita ile mukavelename, şartname ve Nafia (Bayındırlık) Nezareti tezkiresi.

1

Numéro d'ordre du Registre.....

Vu et vérifié

~~En Sous-Direction de l'Exploitation~~

Echelle 1 à 10.000

Dressé par le Sous-Directeur de
l'Exploitation soussigné.
Céza, le 25 Décembre 1886

Paris, le 25 Décembre 1886

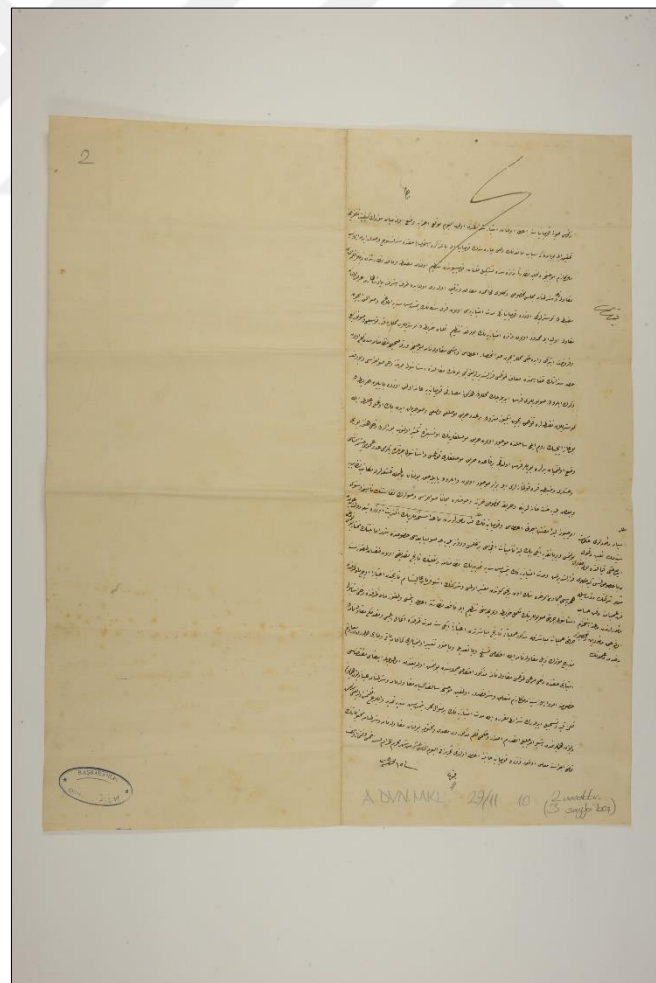
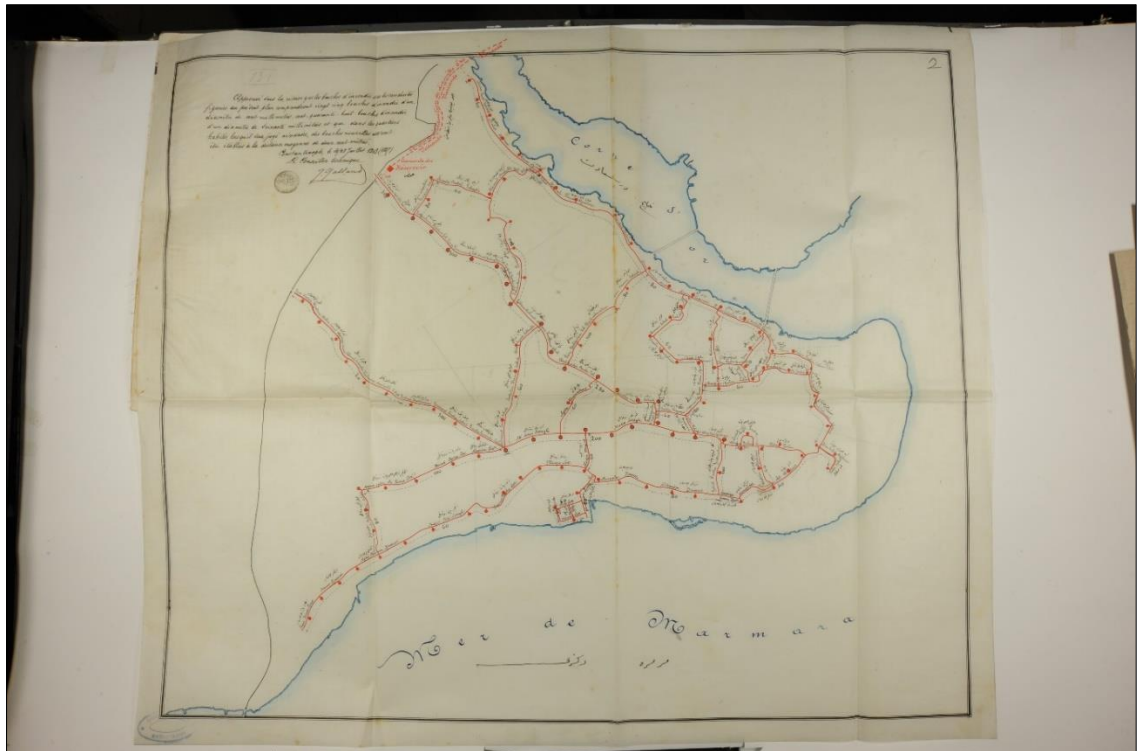
Vu et pour être annexé à la
Convention signée le 22 Mouharem 1305
28 septembre 1303-1887
Péra, le _____ 188_____

LE DIRECTEUR DE L'EXPLOITATION.

Setalle

A.DVN.MKL. 29/11 8 3 inrekr. (*
(4 sayfa bos)

EK.4 Terkos'ta Su Yolculara Saldırı

DH.EUM.AYŞ 33/75

Tarih: 26 Cemaziyel evvel 1338/16 Şubat 1920

Konu: Terkos'ta Terfi-i miyah imalathanesi (Su terfi istasyonu)'nin bulunduğu mahalde, şehre su isalesi yapan su yolu ana güzergâhında sık sık silahlı saldırılar meydana gelmekte, birkaç kişiden oluşan silahlı şahıslar işçileri yolda tutuklamakta ve su mecrası boyunda bulunan bekçilere ait evlere silahla ateş edilmektedir. Bu nedenle korkuya kapılan su yolcular görevlerini terk etmekte ve şehre gelmekte olan suyun inkıtaya uğraması gibi vahim bir tehlike ile karşılaşilmektedir. Bu gibi müessif olaylara meydan vermemek için gerekli tedbirlerin alınması için Nafia Nezaretinden Dâhiliye Nezaretine yazılan tezkere.

درستو انتم هرگز
 ز قوسه کاهه رنجی بیاه اعماله کاهه
 سلاطین ندمه رنجی بولفقه و کاهه کاهه
 بکجه عاهه کاهه ده سلاطین کاهه
 ندمه رنجی بولفقه و کاهه کاهه
 و موالی مذکور کاهه کاهه
 جوارس کاهه کاهه کاهه
 کرفا بولفقه کاهه کاهه
 نقدیده کاهه کاهه کاهه
 و موالی کاهه کاهه کاهه
 ۱۷ سلاطین کاهه کاهه کاهه
 علاقه کاهه کاهه کاهه
 ز قوسه کاهه کاهه کاهه
 بکجه کاهه کاهه کاهه

نافع نظر
 هرگز

۷۷
 ۷۷
 ۷۷

۷۷

EK.5 Eski Fotoğraflar

کول مدریکه نظروا بیقانه شخص طایر و تفویف

م. ۱۳۰۰

نورسہ مکانہ محلی

م. ۱۳۰۰

المالك باسكندر

دار خداتوبه قريست قويدانيم ماعديج اقامت فومين ايم

B. S. S. S. S.

صورت سوطه فومين اولوب جوتو البرانس اوضه خد

م. ا. س. س. س.

صورتی که دریاچه معمول برقی

م. ا. س. س. س.

طوره تیر به قیاس از سازه ای که در حوض

میرزا باستان

پار طوقه نامی در دست آتش اولادیه هوکری

میرزا باستان

میرزا اوونلر دینلره محله در دست آتش اولادیه هوکری

P. Steinhilber.

در روز دوشنبه آفتاب اولیاد هورک

P. Steinhilber.

در روز دوشنبه آفتاب اولیاد هورک

F. B. Shaw

صو پوښت مخي اولرځه انا اولناه ټروڼي

F. B. Shaw

دولکه دروه انا اولناه صو پوښت مخي

Blau, 1894

فری قریستونی دو پیرم مکتبی محلی

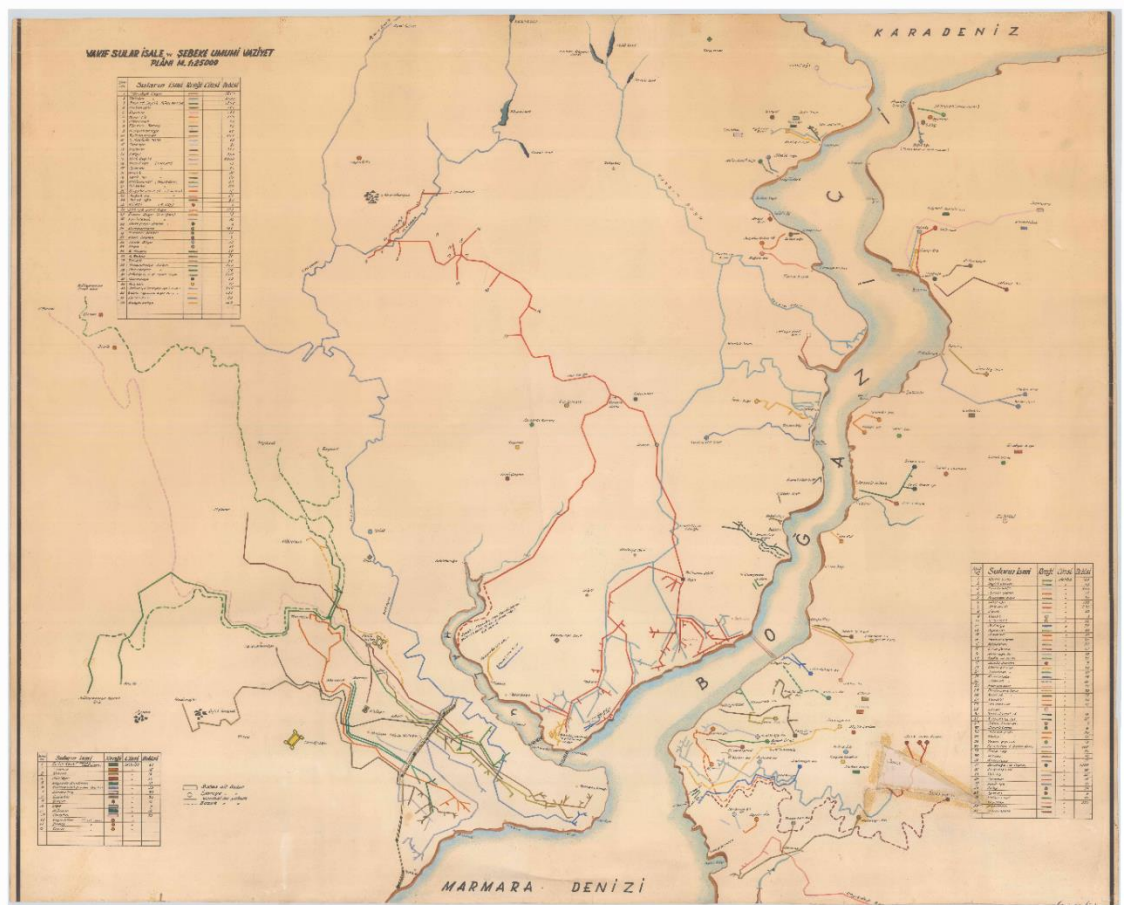

Blau, 1894

فری قریستونی آغا اولیاه حصه

EK.6 Eski Haritalar

EK.6 Kurul Kararları

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İstanbul İl Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları
Koruma Bölge Kurulu

Toplantı Tarihi ve No : 22.09.2010 - 261
Karar Tarihi ve No : 22.09.2010 - 3787

Toplantı Yeri
İSTANBUL

KARAR

İstanbul ili, Eylül İlçesi, Hasdal-Kemerburgaz-Yassören devlet yolu KM38+400-38+740 arasındaki kurayolu üzerinde tahsis edilen sahada kalan, Kurulumuzun 16.06.2010 gün ve 3551 sayılı kararı ile kurayolu denetim istasyonu ve bağlantı yollarına ilişkin talebin ilgili Belediyelerim görüşü ile ilenmesinden sonra değerlendirilmesine, ayrıca Terkos-Kağıthane Galeri hattına ilişkin bilgi-belgelerin İSKİ Genel Müdürlüğünden istenmesine karar verilen alandaki yapılacak uygulamada sakınca bulunmadığını belirterek Eylül Belediyesi Başkanlığı, Plan ve Proje Müdürlüğü'nün 23.08.2010 gün ve M.34.6.EYÜ.0.65/3391 sayılı yazısı, 1/100.000 ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planında "Orman Alanı" lejantında kaldığını, 1/5000 ölçekli nazım imar planı bulunmadığını belirterek İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı, İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı, Şehir Planlama Müdürlüğü'nün 23.08.2010 gün ve M.34.0.IBB.0.13.47.310.01.02/2010T.N.13203 sayılı yazısı, Terkos Kağıthane Galeri hattının 1883'te işletmeye açıldığını, toplam uzunluğunun yaklaşık 38 km olduğunu, Terkos Eski Terfi İstasyonu ile Hınırbası mevki arasında bir birtakım ile terfili olarak su iletimi sağlandığını, iletim hattının genel olarak yunurta kesiti kağıt galeriden oluştuğunu, galeri hattına yakın mesafede çatışma yapılmaması, isale hatları üzerinden enine geçiş yapılabileceğinin bildirildiği İSKİ Genel Müdürlüğünün 06.09.2010 gün ve M.34.0.IBB.5.01.03.09.01-435290 sayılı yazısı ve Müdürlük raporlarının 20.09.2010 gün ve 746 kayıt numaralı raporu okundu, dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonucunda; İstanbul ili, Eylül İlçesinde bulunan Terkos-Kağıthane Galeri Hattının tesciline ilişkin konunun yeterli bilgi-belgeler iletiltikten sonra değerlendirilmesine, Hasdal-Kemerburgaz-Yassören devlet yolu üzerinde yapılacak istenen karayolu denetim istasyonu ve bağlantı yollarının Mütze denetiminde yapılabileceğine, herhangi bir kalıntı çıkması durumunda uygulamanın durdurularak bilgi-belgelerin Kurulumuza iletilmesine karar verildi.

İstanbul ili, Eylül İlçesinde bulunan Terkos-Kağıthane Galeri Hattının tesciline ilişkin konunun yeterli bilgi-belgeler iletiltikten sonra değerlendirilmesine, Hasdal-Kemerburgaz-Yassören devlet yolu üzerinde yapılacak istenen karayolu denetim istasyonu ve bağlantı yollarının Mütze denetiminde yapılabileceğine, herhangi bir kalıntı çıkması durumunda uygulamanın durdurularak bilgi-belgelerin Kurulumuza iletilmesine karar verildi.

BAŞKAN YARDIMCISI
Yaşar ÇORUHLU
İMZA

BAŞKAN
Mete TAPAN
İMZA

ÜYE
Sait KARABULUT
İMZA

ÜYE
Ömer KORMAN
İMZA

ÜYE
Erol ÇALIŞKAN
İstanbul Büyükşehir Tem.
İMZA

ÜYE
Hasibe SİLAHTAR
İMZA

ÜYE
Münvever DAĞGÖLÜ
İMZA

ÜYE
Nesrin CAZİHAN
Eylül Belediyesi Tem.
İMZA

22.09.2010 G.A.

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İstanbul İl Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları
Koruma Bölge Kurulu

Toplantı Tarihi ve No : 30.04.2009- 183
Karar Tarihi ve No : 30.04.2009- 2574

Toplantı Yeri
İSTANBUL

KARAR

İstanbul ili, Şişli İlçesi, Feriköy'deki 1662 ada 33 parseldeki Feriköy Su Pompası İstasyonu Yapılar Grubu ile 1012 ada, 7 parsel ve 1279 ada, 1 parseldeki yapıların İstanbul'da su kullanımının tarihini belgelemek adına İstanbul Medeniyetleri Müzesi olarak işlevlendirilen Terkos ve Cendere Yarı Grubları ile birlikte büyük önem taşıdığı ve enliteni mirası olarak önemli oldukları için korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilmesine, Kültür ve Tabiat Varlıkları Kuruma Yüksek Kurulunun 05.11.1999 ve 660 sayılı ilke kararına göre hazırlanacak röleve ve restitüsyonların Kurulumuza getirilmesine karar verildi.

İstanbul ili, Şişli İlçesi, Feriköy'deki 1662 ada 33 parseldeki Feriköy Su Pompası İstasyonu Yapılar Grubu ile 1012 ada, 7 parsel ve 1279 ada, 1 parseldeki yapıların İstanbul'da su kullanımının tarihini belgelemek adına İstanbul Medeniyetleri Müzesi olarak işlevlendirilen Terkos ve Cendere Yarı Grubları ile birlikte büyük önem taşıdığı ve enliteni mirası olarak önemli oldukları için korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilmesine, Kültür ve Tabiat Varlıkları Kuruma Yüksek Kurulunun 05.11.1999 ve 660 sayılı ilke kararına göre hazırlanacak röleve ve restitüsyonların Kurulumuza getirilmesine karar verildi.

BAŞKAN YARDIMCISI
Hasibe SİLAHTAR
İMZA

BAŞKAN
Mete TAPAN
(BULUNMADI)

ÜYE
Aslı ÖZDOĞAN
İMZA

ÜYE
Sait KARABULUT
İMZA

ÜYE
Erhan ERTAN
İMZA

ÜYE
Güler ÖZDEMİR
Şişli Belediyesi Tem.
İMZA

ÜYE
Erol ÇALIŞKAN
İstanbul Büyükşehir Tem.
İMZA

22.09.2010 G.A.

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İstanbul İl Numaralı Kültür Varlıkları
Koruma Bölge Kurulu

Toplantı Tarihi ve No : 23.06.2016-305
Karar Tarihi ve No : 23.06.2016-4554

Toplantı Yeri
İSTANBUL

KARAR

İstanbul İli, Şişli İlçesi, Paşa Mahallesi, 236 pafta, 1662 ada, 33 parselde yer alan, İstanbul İl Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulunun 30.04.2009 tarih ve 2574 sayılı kararı ile söz konusu parseldeki Feriköy Su Pompa İstasyonu Yapılar Grubu koruması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilen, Kurulumuzun 18.09.2014 tarih ve 2573 sayılı kararıyla 33 parselde yer alan tescilsiz 3.4 ve 5 numaralı yapıların söz konusu parsel üzerinde yer alan tescilli taşınmazlara zarar vermemek üzere yıkımının uygun olduğuna, tescilli taşınmazlara ilişkin İstanbul İl Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulunun 30.04.2009 tarih ve 2574 sayılı kararıyla istenilen rölöve ve restitüsyon projelerinin Kurulumuza iletilmesine, Kurulumuzun 15.06.2015 tarih ve 3476 sayılı kararıyla tescilsiz 1.2.3.4 ve 5 numaralı binaların yıkılması sonucu oluşacak alana ilişkin iletilen avan projenin değerlendirilmesini için söz konusu parselde yer alan tescilli taşınmazlara ilişkin 30.04.2009 tarih ve 2574 sayılı Kurul karar ile istenilen rölöve, restitüsyon projelerinin ve parselde yer alan iki adet sarnıç eski eser olup olmadığının tespit edilebilmesi için gerekli bilgi, belgelerin Kurulumuza iletilmesine, Kurulumuzun 04.03.2016 tarih ve 4232 sayılı kararıyla parselde yer alan iki adet sarnıç tescil durumunun değerlendirilmesini için Kurulumuza yerinde incelemesinin yapılmasına, tescil durumları değerlendirildikten sonra sarnıçlar ve parseldeki tescilli yapılar ile ilişkisini gösterir avan projenin Müdürlüğümüze iletilmesi durumunda konunun Kurulumuza değerlendirileceğine karar verilen kamu mülkiyetindeki taşınmazla ilişkin, iletilen projenin ivedilikle değerlendirilmesinin istenildiği **İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı İstanbul Su Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Plan Proje Dairesi Başkanlığının** 07.08.2015 tarih ve 404084 sayılı yazısı ile samice ilişkin fotoğrafların ilettiği aynı kurumun 13.11.2015 tarih ve 577583 sayılı yazısı, Müdürlük uzmanlarının 10.02.2016 tarihli raporu K-1086 numaralı işlem dosyası eşliğinde okundu, ekleri incelendi yapılan görüşmeler sonucunda;

İstanbul İli, Şişli İlçesi, Paşa Mahallesi, 236 pafta, 1662 ada, 33 parselde yer alan taşınmazla ilişkin Kurulumuza 12.05.2016 tarihinde yerinde yapılan inceleme sonucunda; parseldeki tescilli yapılar ve sarnıçların Terkos isle hattının Feriköy bölgesine uzanan kısımda yer aldığı anlaşıldığından ve iki adet sarnıç 2863 sayılı Yasanın 6. maddesinde belirtilen özellikleri taşıdığından **korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilmesine, koruma grubunun II olarak belirlenmesine**, parseldeki tescilli yapılar ve sarnıçların rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin Kurulumuza iletilmesine, tescilli yapılar ve sarnıçlar ile ilişkisini gösterir projenin Müdürlüğümüze iletilmesine karar verildi.

ASLI GİBİDİR

Hilmi AYDIN
MÜDÜR

BAŞKAN YARDIMCISI
Ali Rıza EMRE
(BULLUNMADI)
ÜYE
Aras CAN
İMZA

ÜYE
Engin BİNOĞUL
T.C. Kadriye KARABULUT
İstanbul İl Numaralı Kültür Varlıkları
Koruma Bölge Kurulu
İMZA

02.01.17 00020

İst. İl. No.lu K.Y.K.B.K. Müdürlüğü 23.06.2016 N.Ö.

BAŞKAN
Ahmet KAYA
İMZA
ÜYE
Uğur ELİBÜYÜK
İMZA

ÜYE
Bahadır DUMAN
(BULLUNMADI)

TEMS. ÜYE
Cemil CANDAS
Şişli Bld. Tems.
İMZA

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İstanbul İl Numaralı Kültür Varlıkları
Koruma Bölge Kurulu

Toplantı Tarihi ve No : 01/06/2017 - 352
Karar Tarihi ve No : 01/06/2017 - 5484

Toplantı Yeri
İSTANBUL

KARAR

Tarihi Taksim Su Sistemi'ne ilişkin İstanbul İl Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulunun 31.10.2008 tarih ve 2148 sayılı kararı, Hamidiye Su Hattına ilişkin İstanbul İl Numaralı Kültür Varlıkları Koruma Bölge Kurulunun 04.09.2013 tarih ve 1599 sayılı kararı ve Kurulumuzun 20.01.2017 tarih ve 5197 sayılı kararı, Terkos Isile Hattına ilişkin İstanbul İl Numaralı Kültür Varlıkları Koruma Bölge Kurulunun 16/10/2015 tarih ve 3842 sayılı kararı ile Tarihi Su Yolları hakkında bilgi ve belgelerin istenmesinin ardından İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Plan ve Proje Dairesi Başkanlığının 18.04.2016 tarih ve 220988 sayılı, 14.10.2016 tarih ve 547854 sayılı, 14.10.2016 tarih ve 547947 sayılı, 23.12.2016 tarih ve E.20160701633 sayılı yazıları, Müdürlük raporlarının 12.04.2017 tarihli raporu Sıra 324; 34.35.1441 (Eski: S-8); Sıra 331, Sıra 368 numaralı işlem dosyası eşliğinde okundu, ekleri incelendi, yapılan görüşmeler sonucunda;

İstanbul İli, Şişli ve Beyoğlu ilcelerinde yürütülmekte olan altyapı çalışmaları ve yeni yapılanma uygulamaları neticesinde Tarihi Terkos, Hamidiye ve Taksim Su Yollarına ait mimari öğelerin tahrir olmasının önüne geçmek, farklı kurumların çalışmalarında gerekli koordinasyonu sağlamak ve tarihi su hatlarını koruması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil ve ilan etmek üzere, su yollarının geçtiği güzergahı gösteren sayısal ortamdaki belgelerin ve bu belgelere dayanılarak hazırlanarak Kurulumuza haritaların sayısal ve basılı ortamda 1/1000 ölçekte 3 (üç) ay içerisinde hazırlanarak Kurulumuza iletilmesine, İstanbul İl Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulunun Şişli İlçesi, 1012 ada 13 parselin otoparktan arındırılmasına yönelik 19.08.2009 tarih ve 2830 sayılı kararının geçerli olduğunun hatırlatılmasına karar verildi.

ASLI GİBİDİR

Gülen ARSA
MÜDÜR V.
08.06.2017

BAŞKAN
Ahmet KAYA
İMZA

ÜYE
Aras CAN
İMZA

ÜYE

ÜYE
Engin BİNOĞUL
İMZA

ÜYE

BAŞKAN YARDIMCISI
Ali Rıza EMRE
İMZA

ÜYE
Sedat BAYRAKAL
İMZA

ÜYE
Kadriye KARABULUT
İst.B.Şehir Bld.Tems.
İMZA

ÜYE
Şuayip KORKMAZ
Beyoğlu Bld.Tems.
İMZA

ÜYE
Nimet TOPRAK
Şişli Bld. Tems.
İMZA

T.C
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

İstanbul İl Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulu

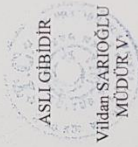
Toplantı Yeri
İSTANBUL

Toplantı Tarihi ve No : 27.04.2011- 293
Karar Tarihi ve No : 27.04.2011- 4431

KARAR

İstanbul ili, Şişli İlçesi, Feriköy Mahallesi, Oktay Cebeci Sokak, 1012 ada, 7 parselde yer alan, Kurulumuzun 30.04.2009 gün ve 2574 sayılı kararı ile korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilen usumazza ilişkin statik raporun iletildiği Şişli Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Müdürlüğünün 06.10.2010 gün ve 2020/S-167-R/1272431/24477 sayılı yazısı, Müdürlüğümüz raporlarının 12.04.2011 gün ve 306 sayı ile kayıtlı raporu okundu, dosyası incelendi, yapılan görüşme sonucunda;

İstanbul ili, Şişli İlçesi, Feriköy Mahallesi, Oktay Cebeci Sokak, 1012 ada, 7 parsel üzerindeki korunması gerekli kültür varlığı olarak tescilli usumazda can ve mal güvenliği açısından gerekli önlemlerin alınmasına, röleve, restitüsyon, restorasyon ve güçlendirme projelerinin Kurulumuza iletilmesine karar verildi.

BAŞKAN
Mete TAPAN
(İMZA)

ÜYE
Sait KARABULUT
(İMZA)

ÜYE
Ömer KORMAN
(İMZA)

ÜYE
Erol ÇALIŞKAN
İstanbul Büyükşehir Belediyesi Tem.
(İMZA)

BAŞKAN YARDIMCISI
Yaşar ÇORUHLU
(İMZA)

ÜYE
Hasibe SİLAHTAR
(İMZA)

ÜYE
Münver DAĞGÜLÜ
(İMZA)

ÜYE
Z. Güler ÖZDEMİR
Şişli Belediyesi Tem.
(İMZA)

05.05.2011 V.S

T.C
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İstanbul İl Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulu

Toplantı Yeri
İSTANBUL

Toplantı Tarihi ve No : 30.04.2009- 183
Karar Tarihi ve No : 30.04.2009- 2574

KARAR

İstanbul ili, Şişli İlçesi, Feriköy'deki 1662 ada 33 parseldeki Feriköy Su Pompa İstasyonu Yapılar Grubu ile 1012 ada, 7 parsel ve 1279 ada, 1 parseldeki yapıların İstanbul'da su kullanımının tarihini belgelemek adına İstanbul Medeniyetleri Müzesi olarak işlevlendirilen Ferkos ve Cendere Yapı Grupları ile birlikte büyük önem taşıdığı belirtilerek, endüstri mirası olarak önemli olacağından korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil altına alınmalarının istendiği ilgisinin 16.06.2008 tarihli başvurusu okundu, dosyaları incelendi, yapılan görüşme sonucunda;

İstanbul ili, Şişli İlçesi, Feriköy'deki 1662 ada 33 parseldeki Feriköy Su Pompa İstasyonu Yapılar Grubu ile 1012 ada, 7 parsel ve 1279 ada, 1 parseldeki yapıların İstanbul'da su kullanımının tarihini belgelemek adına İstanbul Medeniyetleri Müzesi olarak işlevlendirilen Ferkos ve Cendere Yapı Grupları ile birlikte büyük önem taşıdığı ve endüstri mirası olarak önemli oldukları için korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilmesine, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 05.11.1999 ve 660 sayılı İlke kararına göre hazırlanacak röleve ve restitüsyonların Kurulumuza getirilmesine karar verildi.

ASLI GIBİDİR

VİLDAN SARIOĞLU
MÜDÜR

BAŞKAN
Mete TAPAN
(BULUNMADI)

BAŞKAN YARDIMCISI
Hasibe SİLAHTAR
İMZA

ÜYE
Aslı ÖZDOĞAN
İMZA

ÜYE
Sait KARABULUT
İMZA

ÜYE
Erhan ERTAN
İMZA

ÜYE
Erol ÇALIŞKAN
İstanbul Büyükşehir Belediyesi Tem.
İMZA

ÜYE
Güler ÖZDEMİR
Şişli Belediyesi Tem.
İMZA

V.S.30.04.2009

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İstanbul II Numaralı Kültür Varlıkları
Koruma Bölge Kurulu

Toplantı Tarihi ve No : 26.05.2017- 351

Karar Tarihi ve No : 26.05.2017-5443

Toplantı Yeri

İSTANBUL

KARAR

İstanbul İli, Şişli İlçesi, Feriköy Mahallesi, İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulu'nun 30.04.2009 tarih ve 2574 sayılı kararı ile tescil edilen, Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Yüksek Kurulu'nun 05.11.1999 gün ve 660 sayılı ilke kararına göre hazırlanacak rölevesinin ve restitüsyon projesinin Kurulumuza iletilmesine karar verilen, İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulu'nun 27.04.2011 tarih ve 4431 sayılı kararıyla taşınmazda can ve mal güvenliği açısından gerekli önlemlerin alınmasına, röleve, restitüsyon, restorasyon ve güçlendirme projelerinin Kurulumuza iletilmesine karar verilen, Kurulumuzun 22.12.2016 tarih ve 5084 sayılı kararıyla iletilen rölevenin ve restitüsyon projesinin uygun olduğuna, taşınmazın koruma grubunun Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Yüksek Kurulu'nun 05.11.1999 gün ve 660 sayılı ilke kararı gereği I olarak belirlenmesine karar verilen Terkos Su Şatosunun bulunduğu, mülkiyeti İSKİ'ye ait, 151 pafta, 1012 ada, 7 parselde yer alan betonarme ayaklı su kulesinin çevredeki taşınmazlar ve bölge sakinleri için teşkil ettiği tehlikeli durum sebebiyle yıkılmasına ilişkin gerekli iznin verilmesinin istenildiği İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Plan Proje ve Yatırım Dairesi Başkanlığının 20.04.2017 tarih ve E:20170200489 sayılı yazısı, Müdürlük uzmanların 02.05.2017 tarihli raporu S-1 numaralı işlem dosyası eşliğinde okundu, ekleri incelendi, yapılan görüşmeler sonucunda;

İstanbul İli, Şişli İlçesi, Feriköy Mahallesi'nde bulunan mülkiyeti İSKİ'ye ait, 151 pafta, 1012 ada, 7 parseldeki tescilli Terkos Su Şatosı'nın arkasında bulunan tescilsiz yapının 1925 tarihli Pervitich Haritası'nda mevcut olduğu anlaşıldığından, tescilsiz yapı ve üzerindeki betonarme su kulesinin yıkım talebinin, yapının rölevesinin ve betonarme su kulesinin yapıya ne zaman ve ne şekilde eklendiğini açığa kavuşturacak sanat tarihi raporunun iletilmesinden sonra değerlendirilebileceğine, su kulesinden kopan parçaların can, mal ve çevre güvenliğini tehdit ettiği anlaşıldığından, bu süre zarfında ivedi önlemlerin ilgilisi ve belediyesince alınmasına ihtiyaç olduğunun ilgililerine hatırlatılmasına karar verildi.

ASLI-GİBİDİR

Gülten ARSAL
MÜDÜR V.

BASKAN YARDIMCISI

Ali Rıza EMRE
İMZA

BASKAN

Ahmet KAYA
İMZA

ÜYE

Engin BİNOĞUL
İMZA

ÜYE

Sedat BAYRAKAL
İMZA

ÜYE

Nimet TOPRAK
Şişli Bld.Tems.
İMZA

KADİYE KARABULUT

İst.B.Şehir Bld.Tems.
İMZA

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İstanbul II Numaralı Kültür Varlıkları
Koruma Bölge Kurulu

Toplantı Tarihi ve No : 22.12.2016-330

Karar Tarihi ve No : 22.12.2016- 5084

Toplantı Yeri

İSTANBUL

KARAR

İstanbul İli, Şişli İlçesi, Feriköy Mahallesi, İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulu'nun 30.04.2009 tarih ve 2574 sayılı kararı ile tescil edilen, Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Yüksek Kurulu'nun 05.11.1999 gün ve 660 sayılı ilke kararına göre hazırlanacak rölevesinin ve restitüsyon projesinin Kurulumuza iletilmesine karar verilen, İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulu'nun 27.04.2011 tarih ve 4431 sayılı kararıyla taşınmazda can ve mal güvenliği açısından gerekli önlemlerin alınmasına, röleve, restitüsyon, restorasyon ve güçlendirme projelerinin Kurulumuza iletilmesine karar verilen mülkiyeti İSKİ'ye ait, 151 pafta, 1012 ada, 7 parselde bulunan taşınmazla ilişkin iletilen rölevenin ve restitüsyon projesinin değerlendirilmesinin talep edildiği İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Plan Proje Dairesi Başkanlığının 11.08.2016 tarih ve 438923 sayılı yazısı ve ilgisinin 28.11.2016 tarih ve 5031 evrak kayıt numaralı başvurusu, Müdürlük uzmanların 01.12.2016 tarihli raporu S-1 numaralı işlem dosyası eşliğinde okundu, ekleri incelendi, yapılan görüşmeler sonucunda;

İstanbul İli, Şişli İlçesi, Feriköy Mahallesi'nde bulunan mülkiyeti İSKİ'ye ait, 151 pafta, 1012 ada, 7 parselde kayıtlı taşınmaz Kültür Varlığı Su Deposuna ilişkin iletilen rölevenin ve restitüsyon projesinin uygun olduğuna, taşınmazın koruma grubunun Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Yüksek Kurulu'nun 05.11.1999 gün ve 660 sayılı ilke kararı gereği I olarak belirlenmesine karar verildi.

BASKAN YARDIMCISI

Ali Rıza EMRE
İMZA

ÜYE

Aras CAN
(BULUNMADI)

ÜYE

Abdussem ULUÇAM
(BULUNMADI)

BASKAN

Ahmet KAYA
İMZA

ÜYE

Uğur ELİBÜYÜK
İMZA

ÜYE

Engin BİNOĞUL
İMZA

ÜYE

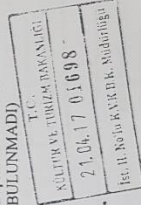
Nimet TOPRAK
Şişli Bld.Tems.
İMZA

ÜYE

Kadriye KARABULUT
İst.B.Şehir Bld.Tems.
(BULUNMADI)

KADİYE KARABULUT

İst.B.Şehir Bld.Tems.
İMZA

22.12.2016-GCİ

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İstanbul II Numaralı Kültür Varlıkları
Kuruma Bölge Kurulu

Toplantı Tarihi ve No: 17.11.2017 - 376
Karar Tarihi ve No: 17.11.2017 - 5837

Toplantı Yeri
İSTANBUL

KARAR

İstanbul İli, Şişli İlçesi, Merkez Mahallesi, Abide-i Hürriyet Caddesi, 151 pafta, 1012 ada, 13 parselde bulunan, İstanbul I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Kuruma Kurulunun 29.11.1995 tarih ve 7291 sayılı kararı ile korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilen, aynı kurulun 29.11.1995 tarih ve 7291 sayılı kararı ile yeşil alan veya çocuk parkı olarak düzenlenmesine, altında varlığından söz edilen su huznesinin değerlendirilmek üzere muhafazasının uygun bulunduğu, İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Kuruma Bölge Kurulunun 19.08.2009 tarih ve 2830 sayılı kararı ile sarnıcı tamamen ortaya çıkarılması için ilgili Müze denetiminde kazı yapılmasına, kazı sonrası hazırlanacak rölyeve ve restitüsyonun iletilmesine ve taşınmazın otopark kullanımından arındırılmasına, Kurulumuzun 01.06.2017 tarih ve 5484 sayılı kararı ile otoparkın arındırılmasına, 16.06.2017 tarih ve 5541 sayılı karar ile 3 ay içinde otoparkın arındırılmasının, aksi halde 2863 sayılı yasanın 65. maddesi gereğince yasal işlem başlatılacağına ilişkin kurumlara hatırlatılmasına karar verilen İstanbul Büyükşehir Belediyesi müdürlüğündeki taşınmazdaki otopark işletmeciliğine son verilidinin bildirildiği İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Emlak Yönetimi Daire Başkanlığı Emlak Müdürlüğünün 17.08.2017 tarih ve 163549 sayılı, Kültür Varlıkları Daire Başkanlığı Emlak Müdürlüğünün Denetim Müdürlüğünün 17.10.2017 tarih ve 202762 sayılı ve Zabıta Daire Başkanlığı Kuruma Uygulama ve Yakası Zabıta Müdürlüğünün 17.10.2017 tarih ve 202373 sayılı yazıları, Müdürlük raporlarının 06.11.2017 tarihli raporu K-519 numaralı işlem dosyaları eşliğinde okundu, ekleri incelendi, yapılan görüşmeler sonucunda;

İstanbul İli, Şişli İlçesi, Merkez Mahallesi, Abide-i Hürriyet Caddesi, 151 pafta, 1012 ada, 13 parselde bulunan taşınmazın otoparkın arındırılmasına ilişkin İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Emlak Yönetimi Daire Başkanlığı Emlak Müdürlüğünün 17.08.2017 tarih ve 163549 sayılı, Kültür Varlıkları Daire Başkanlığı Kuruma Uygulama ve Denetim Müdürlüğünün 17.10.2017 tarih ve 202762 sayılı, Zabıta Daire Başkanlığı Kuruma Yakası Zabıta Müdürlüğünün 17.10.2017 tarih ve 202373 sayılı yazılarından bilgi alındığına; tarihi Tarkos Suyunun bir parçası olan Şişli Su Deposuna ait rölyeve ve restitüsyon projelerinin Kurulumuza iletilmesine karar verildi

BAŞKAN
Ahmet KAYA
İMZA

BAŞKAN YARDIMCISI
Ali Rıza EMRE
BULUNMADI

ÜYE
Engin BİNOĞUL
İMZA

ÜYE
Sedat BAYRAKAL
İMZA

ÜYE
Yasin Çağatay SEÇKİN
İMZA

ÜYE
Sabahaddin ÖZKAN
İMZA

ÜYE
Kadriye KARABULUT
İst.B.Şehir Bld.Tems.
İMZA

ÜYE
Nimet TOPRAK
Şişli Bld.Tems.
İMZA

17.11.2017GA

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İstanbul II Numaralı Kültür Varlıkları
Kuruma Bölge Kurulu

Toplantı Tarihi ve No : 14.08.2017-364

Karar Tarihi ve No : 14.08.2017-5643

Toplantı Yeri
İSTANBUL

KARAR

İstanbul İli, Şişli İlçesi, Feriköy Mahallesi, İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Kuruma Bölge Kurulunun 30.04.2009 tarih ve 2574 sayılı kararı ile tescil edilen, kararına göre hazırlanacak rölyevesinin ve restitüsyon projelerinin Kurulumuza iletilmesine karar verildi, İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Kuruma Bölge Kurulunun 27.04.2011 tarih ve 4431 sayılı kararıyla taşınmazda can ve mal güvenliği açısından gerekli önlemlerin alınmasına, rölyeve, restitüsyon, restorasyon ve güçlendirme projelerinin Kurulumuza iletilmesine karar verildi, Kurulumuzun 22.12.2016 tarih ve 5084 sayılı kararıyla iletilen rölyevesine restitüsyon projelerinin uygun olduğuna, taşınmazın Kuruma grubunun Kültür ve Tabiat Varlıkları Kuruma Yüksek Kurulunun 05.11.1999 gün ve 660 sayılı ilke kararı gereği I olarak belirlenmesine karar verildi, mükiyeti İSKİ'ye ait, 151 pafta, 1012 ada, 7 parselde bulunan taşınmazın ilişkin restorasyon projelerinin değerlendirilmesinin talep edildiği İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı İmar Müdürlüğünün 12.07.2017 tarih ve 2017/4792 BK-2533-İbb-137263 sayılı yazısı ve ekleri ile Müdürlük uzmanlarının 01.08.2017 tarihli raporu S-1 numaralı işlem dosyası eşliğinde okundu, ekleri incelendi, yapılan görüşmeler sonucunda;

İstanbul İli, Şişli İlçesi, Feriköy Mahallesi, İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Kuruma Bölge Kurulunun 30.04.2009 tarih ve 2574 sayılı kararı ile tescil edilen, kararına göre hazırlanacak rölyevesinin ve restitüsyon projelerinin Kurulumuza iletilmesine karar verildi, İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Kuruma Yüksek Kurulunun 27.04.2011 tarih ve 4431 sayılı kararıyla taşınmazda can ve mal güvenliği açısından gerekli önlemlerin alınmasına, rölyeve, restitüsyon, restorasyon ve güçlendirme projelerinin Kurulumuza iletilmesine karar verildi, Kurulumuzun 22.12.2016 tarih ve 5084 sayılı kararıyla iletilen rölyevesine restitüsyon projelerinin uygun olduğuna, taşınmazın Kuruma grubunun Kültür ve Tabiat Varlıkları Kuruma Yüksek Kurulunun 05.11.1999 gün ve 660 sayılı ilke kararı gereği I olarak belirlenmesine karar verildi, mükiyeti İSKİ'ye ait, 151 pafta, 1012 ada, 7 parselde bulunan taşınmazın ilişkin restorasyon projelerinin değerlendirilmesinin talep edildiği İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı İmar Müdürlüğünün 12.07.2017 tarih ve 2017/4792 BK-2533-İbb-137263 sayılı yazısı ve ekleri ile Müdürlük uzmanlarının 01.08.2017 tarihli raporu S-1 numaralı işlem dosyası eşliğinde okundu, ekleri incelendi, yapılan görüşmeler sonucunda;

BAŞKAN
Ahmet KAYA
İMZA

BAŞKAN YARDIMCISI
Ali Rıza EMRE
İMZA

ÜYE
Aras CAN
İMZA

ÜYE
Engin BİNOĞUL
İMZA

ÜYE
Sedat BAYRAKAL
İMZA

ÜYE
Y. Çağatay SEÇKİN
(BULUNMADI)

ÜYE
Kadriye KARABULUT
İst.B.Şehir Bld. Tem.
İMZA

ÜYE
Nimet TOPRAK
Şişli Bld.Tems.
(BULUNMADI)

14.08.2017-AG

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İstanbul İl Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulu

KURUL KARARI

Toplantı Tarihi ve No : 19.08.2009-199
Karar Tarihi ve No : 19.08.2009-2830

Toplantı Yeri
İSTANBUL

KARAR

İstanbul ili, Şişli İlçesi, Merkez Mah. Abide-i Hürriyet Caddesi, 151 pafta, 1012 ada, 13 parselde bulunan İstanbul Büyükşehir Belediyesi sınırlarındaki İstanbul I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 29.11.1995 gün ve 7291 sayılı kararı ile tescil edilen taşınmazın yapılacak işleme esas olmak üzere korunması gerekli kültür varlığı kaydının bulunup bulunmadığının bildirilmesinin istendiği Vakıflar Genel Müdürlüğü, İstanbul I. Bölge Müdürlüğünün 17.06.2009 tarih ve B.02.1.VGM.1.13.087525/2817 sayılı yazısı ve ekleri okundu, dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonucunda;

İstanbul ili, Şişli İlçesi, Merkez Mah. Abide-i Hürriyet Caddesi, 151 pafta, 1012 ada, 13 parselde bulunan İstanbul I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 29.11.1995 gün ve 7291 sayılı kararı ile tescil edilen sınırcın tamamen ortaya çıkarılması için ilgili Müze denetiminde kazı yapılmasının, kazı sonrası hazırlanacak röleve ve restitüsyon projelerinin Kurulumuza iletilmesine ve taşınmazın otopark kullanımından arındırılmasına karar verildi.

BAŞKAN
Metin TAPAN
İMZA

BAŞKAN YARDIMCISI
Hasibe SİLİHTAR
İMZA

ÜYE
Aslı ÖZDOĞAN
BULUNMADI

ÜYE
Sait KARABULUT
İMZA

ÜYE
Erhan ERTAN
BULUNMADI

ÜYE
Yasar CORUHLU
BULUNMADI

ÜYE
Münever DAĞGÖLÜ
İMZA

ÜYE
Erol ÇALIŞKAN
İstanbul Büyükşehir Belediyesi Tem.
İMZA

ÜYE
Esin DEMİREL İŞLİ
İst. Vakıflar Bölge Md. Tem.
İMZA

ÜYE
Z. Güler ÖZDEMİR
Şişli Belediyesi Tem.
İMZA

19.08.2009 G.A.

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İSTANBUL 1 NO'LU KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU
KARAR

KURUL KARARI

Toplantı Yeri
İSTANBUL

Toplantı Tarihi ve No : 29.11.1995-418
Karar Tarihi ve No : 29.11.1995-7291

İstanbul ili, Şişli İlçesi, Merkez Mahallesi, Abide-i Hürriyet Caddesi, Oktay Cebeci Sokak, 151 pafta, 1012 ada, 13 parselde ilişkin 1.6.1995 gün, 1753287 sayılı ve 1.9.1995 gün, 2365408 sayılı Şişli İlçesi Belediye Başkanlığı yazıları okundu, ekleri incelendi, yapılan görüşmeler sonucunda;

Şişli, 1012 ada, 13 parselin yeşil alan veya çocuk parkı olarak düzenlenmesine, atılarda varlığından söz edilen su haznesinin değerlendirilmek üzere muhatazasının uygun bulunduğuna, su haznesine ait fotoğrafların kurulumuza iletilmesine karar verildi.

ASLI GİDİR
BAŞKAN
Taner TARHAN
(BULUNMADI)

BAŞKAN YRD.
Semavi EYİCE
İMZA

ÜYE
Zeynep AHUNBAY
İMZA

ÜYE
F.Özer ERENMAN
İMZA

ÜYE
Zekiye YENEN
İMZA

ÜYE
Nihat MACİT
İst. Büyükşehir Bd. Tems.
(Büyükşehir Belediyesi İSKİ
Gen. Md.'nin görüşü alınma-
ğından katılmıyorum.)

6.12.1995 SK.GA.

KURUL KARARI

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İstanbul İl Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulu

Toplantı Yeri
İSTANBUL

Toplantı Tarihi ve No : 26.11.2010 - 270
Karar Tarihi ve No : 26.11.2010 - 3989

KARAR

İstanbul İl, Şişli İlçesi, Yayla Mahallesi, 1279 ada, 1 parselde bulunan, Kurulumuzun 30.04.2009 gün ve 2574 sayılı kararı ile korunması gerekli kültürel varlığı olarak tescil edilen taşınmazla ilişkin bahçe duvarının, Doç (2.Yol) Sokak'ta imar yolu çalışmalarını başlatılacağından, sokaktaki teavizli kısımların yıkılarak imar yolu istikametinde taşınmasının istendiği İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün 03.09.00-02-137124 sayılı yazısı ve Müdürlük raporlarından hazırlanan 02.08.2010 tarihli, 641 kayıt numaralı raporu üzerine alınan Kurulumuzun 01.09.2010 gün ve 3764 sayılı kararı gereğince 26.11.2010 tarihinde yerinde inceleme yapıldı, dosyası incelendi, yapılan görüşme sonucunda;

İstanbul İl, Şişli İlçesi, Yayla Mahallesi, 1279 ada, 1 parselde bulunan bahçe duvarının 2863 sayılı yasanın 6. maddesinde belirtilen özellikleri taşımadığından korunması gerekli kültürel varlığı olarak tesciline gerek olmadığına, üzerinde yer alan ağaçların korunarak yola terk işlemi yapılmasında 2863 sayılı Yasa açısından sakınca bulunmadığına ayrıca parsel içerisinde yer alan binaların yasal durumlarının Belediyesinden sorulmasına karar verildi.

ASLI İŞİRDİR

BAŞKAN
Metin TAPAN
İMZA

BASKAN YARDIMCISI
Yasar ÇORUHLU
İMZA

ÜYE
Sait KARABULUT
İMZA

ÜYE
Uluk KOCABAŞ
İMZA

ÜYE
Hasibe SİLAHTAR
İMZA

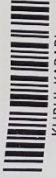
ÜYE
Ömer KORMAN
İMZA

ÜYE
Münavever DAĞGÜLÜ
İMZA

ÜYE
Erol ÇALIŞKAN
İstanbul Büyükşehir Belediyesi Tem.
İMZA

ÜYE
Z. Güler ÖZDEMİR
Şişli Belediyesi Tem.
İMZA

29.11.2010GA

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İstanbul İl Numaralı Kültür Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulu

Toplantı Tarihi ve No : 18.09.2014-208
Karar Tarihi ve No : 18.09.2014-2573

Toplantı Yeri
İSTANBUL

KARAR

İstanbul İli, Şişli İlçesi, Paşa Mahallesi, 236 pafta, 1662 ada, 33 parselde yer alan, İstanbul İl Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 30.04.2009 tarih ve 2574 sayılı kararı ile söz konusu parseldeki Feriköy Su Pompa İstasyonu Yapılar Grubu korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilen, kamu mülkiyetindeki taşınmazla ilişkin, yazı ekinde yer alan vaziyet planında numaralandırılan 1.2.3.4.5 numaralı tescil dışı metruk yapıların 3.4 ve 5 numaralı yapıların öncelikle yıkılarak moloz hafriyatlarının kaldırılması ile oluşacak alanda proje çalışmalarına başlanacağı ilgi yazı ile belirtilerek söz konusu parselde tescilli yapılar olması nedeniyle yıkım ve projelendirme çalışmalarına esas teşkil edecek Kurul görüşünün istenildiği İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün 03.03.2014 tarih ve 24272852-755.02.02-113966 sayılı yazısı, Müdürlük uzmanlarının 08.07.2014 tarihli raporu K-1086 numaralı işlem dosyası eşliğinde okundu, ekleri incelendi yapılan görüşmeler sonucunda;

İstanbul İli, Şişli İlçesi, Paşa Mahallesi, 236 pafta, 1662 ada, 33 parselde yer alan tescilsiz 3.4 ve 5 numaralı yapıların söz konusu parsel üzerinde yer alan tescilli taşınmazlara zarar veremeyecek şekilde yıkımının uygun olduğuna, tescilli taşınmazlara ilişkin İstanbul İl Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 30.04.2009 tarih ve 2574 sayılı kararıyla istenilen rolöve ve restitüsyon projelerinin Kurulumuza iletilmesine karar verildi.

ASLI GİBİDİR

HÜKÜMDARIN
İMZA

25.09.2014

BASKAN
Ahmet KAYA
İMZA

BASKAN YARDIMCISI
Ömer KORMAN
İMZA

ÜYE
Ufuk KOCABAŞ
İMZA

ÜYE
Uğur ELİBÜYÜK
İMZA

ÜYE
Zeynep Emel EKİM
İMZA

ÜYE
Aras ÖGELLİ
İMZA

TEMS. ÜYE
Süle SAVAŞ
İst.B.Şehir Bld.Tems.
İMZA

TEMS. ÜYE
Gülçin DALOĞLU
Şişli Beld. Tems.
İMZA

19.09.2014 N.Ö.

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İstanbul İl Numaralı Kültür Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulu

Toplantı Tarihi ve No : 15.06.2015-250
Karar Tarihi ve No : 15.06.2015-3476

Toplantı Yeri
İSTANBUL

KARAR

İstanbul İli, Şişli İlçesi, Paşa Mahallesi, 236 pafta, 1662 ada, 33 parselde yer alan, İstanbul İl Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 30.04.2009 tarih ve 2574 sayılı kararı ile söz konusu parseldeki Feriköy Su Pompa İstasyonu Yapılar Grubu korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilen, kamu mülkiyetindeki taşınmazla ilişkin, yazı ekinde yer alan vaziyet planında numaralandırılan 1.2.3.4.5 numaralı yapıların 3.4 ve 5 numaralı yapıların öncelikle yıkılarak moloz hafriyatlarının kaldırılması ile oluşacak alanda proje çalışmalarına başlanacağı ilgi yazı ile belirtilerek söz konusu parselde tescilli yapılar olması nedeniyle yıkım ve projelendirme çalışmalarına esas teşkil edecek Kurul görüşünün istenildiği İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün 05.06.2015 tarihli raporu K-1086 numaralı işlem dosyası eşliğinde okundu, ekleri incelendi yapılan görüşmeler sonucunda;

İstanbul İli, Şişli İlçesi, Paşa Mahallesi, 236 pafta, 1662 ada, 33 parselde yer alan tescilsiz 1.2.3.4 ve 5 numaralı binaların yıkılması sonucu oluşacak alana ilişkin istenilen avan projenin değerlendirilebilmesi için söz konusu parselde yer alan tescilli taşınmazlara ilişkin 30.04.2009 tarih ve 2574 sayılı Kurul kararı ile istenilen rolöve, restitüsyon projelerinin ve parselde yer alan iki adet sarnıçın eski eser olup olmadığının tespit edilebilmesi için gerekli bilgi, belgelerin Kurulumuza iletilmesine karar verildi.

ASLI GİBİDİR

HÜKÜMDARIN
İMZA

15.06.2015

BASKAN
Ahmet KAYA
İMZA

BASKAN YARDIMCISI
Ali Rıza EMRE
İMZA

ÜYE
Uğur ELİBÜYÜK
İMZA

ÜYE
Zeynep Emel EKİM
İMZA

ÜYE
Aras CAN
İMZA

ÜYE
Bahadır DUMAN
İMZA

ÜYE
Engin BİNOĞUL
İMZA

TEMS. ÜYE
Kadriye KARABULUT
İst.B.Şehir Bld.Tems.
İMZA

TEMS. ÜYE
Nimet TOPRAK
Şişli Beld. Tems.
İMZA

15.06.2015 N.Ö.

T.C.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

İstanbul II Numaralı Kültür Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulu

KURUL KARARI

Toplantı Tarihi ve No : 23.06.2016-305
Karar Tarihi ve No : 23.06.2016-4554Toplantı Yeri
İSTANBUL

KARAR

İstanbul İli, Şişli İlçesi, Paşa Mahallesi, 236 pafta, 1662 ada, 33 parselde yer alan, 2574 sayılı karar ile söz konusu parseldeki Feriköy Su Pompa İstasyonu Yapılar Grubu sayılı kararıyla 33 parselde yer alan tescilli taşınmazlara zarar veremeyecek şekilde yıkımın uygun olduğuna, tescilli taşınmazlara zarar veremeyecek şekilde yıkımın uygun olduğuna, Kurulunun 30.04.2009 tarih ve 2574 sayılı kararıyla istenilen rölöve ve restitüsyon projelerinin 5 numaralı binaların yıkılması sonucu oluşacak alana ilişkin iletilen avan projenin değerlendirilmesinde söz konusu parselde yer alan tescilli taşınmazlara ilişkin 30.04.2009 tarih ve 2574 sayılı Kurul kararı ile istenilen rölöve, restitüsyon projelerinin ve parselde yer alan alan iki adet sarmıcı eser olup olmadığının tespit edilebilmesi için gerekli bilgi, belgelerin Kurulumuza iletilmesine, Kurulumuzun 04.03.2016 tarih ve 4232 sayılı kararıyla parselde yer tescilli yapılar ile ilişkisini gösterir avan projesinin Müdürlüğümüze iletilmesi durumunda Kurulumuza değerlendirileceğine karar verilen kamu mülkiyetindeki taşınmazla ilişkin, iletilen projenin ivedilikle değerlendirilmesinin istendiği İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığının 07.08.2015 tarih ve 404084 sayılı yazısı ile sarmıcı ilişkin fotoğrafların 10.02.2016 ayni kurumun 13.11.2015 tarih ve 577583 sayılı yazısı, Müdürlük uzmanların 10.02.2016 tarihli raporu K-1086 numaralı işlem dosyası eşliğinde okundu, ekleri incelendi yapılan görüşmeler sonucunda;

İstanbul İli, Şişli İlçesi, Paşa Mahallesi, 236 pafta, 1662 ada, 33 parselde yer alan taşınmazla ilişkin Kurulumuza 12.05.2016 tarihinde yerinde yapılan inceleme sonucunda, parseldeki tescilli yapılar ve sarmıcıların Tekos işle batının Feriköy bölgesine uzanan kısmında, yer aldığı anlaşıldığından ve iki adet sarmıcı 2863 sayılı Yasının 6. maddesinde belirtilen özellikleri taşıdığından korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilmesine, koruma grubunun II olarak belirlenmesine, parseldeki tescilli yapılar ve sarmıcıların rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin Kurulumuza iletilmesine, tescilli yapılar ve sarmıcılar ile ilişkisini gösterir projenin Müdürlüğümüze iletilmesine karar verildi.

BAŞKAN
Ahmet KAYA
İMZAÜYE
Uğur ELİBÜYÜK
İMZAÜYE
Bahadır DUMAN
(BULUNMADI)
İMZATEMS. ÜYE
Cemil CANDAS
Şişli Beld. Tems.
İMZABAŞKAN YARDIMCISI
Ali Rıza EMRE
(BULUNMADI)
İMZAÜYE
Anas CAN
İMZATEMS. ÜYE
Kadriye KARABULUT
İst.B. Şehir Bld.Tems.
İMZA

23.06.2016 N.O.

T.C.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

İstanbul II Numaralı Kültür Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulu

KURUL KARARI

Toplantı Tarihi ve No : 04.03.2016-287
Karar Tarihi ve No : 04.03.2016-4232Toplantı Yeri
İSTANBUL

KARAR

İstanbul İli, Şişli İlçesi, Paşa Mahallesi, 236 pafta, 1662 ada, 33 parselde yer alan, İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 30.04.2009 tarih ve 2574 sayılı karar ile söz konusu parseldeki Feriköy Su Pompa İstasyonu Yapılar Grubu koruması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilen, Kurulumuzun 18.09.2014 tarih ve 2573 sayılı kararıyla 33 parselde yer alan tescilsiz 3.4 ve 5 numaralı yapıların söz konusu parsel üzerinde yer alan tescilli taşınmazlara zarar veremeyecek şekilde yıkımın uygun olduğuna, tescilli taşınmazlara ilişkin İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 30.04.2009 tarih ve 2574 sayılı kararıyla istenilen rölöve ve restitüsyon projelerinin Kurulumuza iletilmesine, Kurulumuzun 15.06.2015 tarih ve 3476 sayılı kararıyla binaların yıkılması sonucu oluşacak alana ilişkin iletilen avan projenin değerlendirilmesinde söz konusu parselde yer alan tescilli taşınmazlara ilişkin 30.04.2009 tarih ve 2574 sayılı Kurul kararı ile istenilen rölöve, restitüsyon projelerinin ve parselde yer alan alan iki adet sarmıcı eser olup olmadığının tespit edilebilmesi için gerekli bilgi, belgelerin Kurulumuza iletilmesine karar verilen, kamu mülkiyetindeki taşınmazla ilişkin, 2015-2016 yılı içerisinde de Feriköy Su Pompa İstasyonu Yapılarının rölöve ve restitüsyon proje çalışmalarının başlayacağı, projelerin değerlendirilmesinde söz konusu sarmıcı ilişkin bilgi, mevcut şube binasının taşınabilmesi için yeni hizmet binası ihtiyacının aciliyet kazandığı belirtilerek projelerin ivedilikle değerlendirilmesinin istendiği İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı İstanbul Su Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Plan Proje Dairesi Başkanlığının 07.08.2015 tarih ve 404084 sayılı yazısı ile sarmıcı ilişkin fotoğrafların 10.02.2016 ayni kurumun 13.11.2015 tarih ve 577583 sayılı yazısı, Müdürlük uzmanların 10.02.2016 tarihli raporu K-1086 numaralı işlem dosyası eşliğinde okundu, ekleri incelendi yapılan görüşmeler sonucunda;

İstanbul İli, Şişli İlçesi, Paşa Mahallesi, 236 pafta, 1662 ada, 33 parselde yer alan iki adet sarmıcı tescil durumunun değerlendirilmesinde söz konusu parselde yer alan taşınmazla ilişkin, iletilen projenin ivedilikle değerlendirilmesinin istendiği İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı İstanbul Su Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Plan Proje Dairesi Başkanlığının 07.08.2015 tarih ve 404084 sayılı yazısı ile sarmıcı ilişkin fotoğrafların 10.02.2016 ayni kurumun 13.11.2015 tarih ve 577583 sayılı yazısı, Müdürlük uzmanların 10.02.2016 tarihli raporu K-1086 numaralı işlem dosyası eşliğinde okundu, ekleri incelendi yapılan görüşmeler sonucunda;

BAŞKAN
Ahmet KAYA
İMZAÜYE
Uğur ELİBÜYÜK
İMZAÜYE
Bahadır DUMAN
İMZATEMS. ÜYE
Nimet TOPRAK
Şişli Beld. Tems.
İMZABAŞKAN YARDIMCISI
Ali Rıza EMRE
İMZAÜYE
Zeynep Emel EKİM
İMZAÜYE
Engin BİNOĞUL
İMZATEMS. ÜYE
Kadriye KARABULUT
İst.B. Şehir Bld.Tems.
İMZA

04.03.2015 N.O.

KURUL KARARI

**T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI**
İstanbul III Numaralı Kültür Varlıkları
Koruma Bölge Kurulu

Toplantı Tarihi ve No : 11.08.2016- 241
Karar Tarihi ve No : 11.08.2016- 3027

Toplantı Yeri
İSTANBUL

KARAR

İstanbul İli, Beşiktaş İlçesi, Arnavutköy Mahallesi, Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulunun 14.12.1974 gün 8172 sayılı kararı ile sit olarak tespit ve ilan edilen Boğaziçi Sit Alanında, aynı kurulun 24.6.1983 gün 15175 sayılı kararı ile uygun bulunarak 22/7/1983 tarihinde yürürlüğe giren 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planında Öngörülen Bölgesinde, 1/1000 ölçekli Boğaziçi Sahil Şeridi ve Öngörülen Bölgesi Uygulama İmar Planında yeşil alanda kalan, İstanbul III Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulunun 06/09/1995 tarih ve 7618 sayılı kararı ile korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilen, kamu mülkiyetine ait, tapuda 'Su deposu' vasfı, 67 pafta, 1264 ada, 8 parseldeki tescilli binaya ilişkin röleve çalışması, restitüsyon projesi ve malzeme analiz raporunun iletildiği ve değerlendirilmesinin talep edildiği İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Plan Proje Dairesi Başkanlığının 13/04/2016 tarih ve 213731 sayılı yazısı ile uzman raporu okundu, 34.10.2734 sayılı işlem dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonucunda;

İstanbul İli, Beşiktaş İlçesi, Arnavutköy Mahallesi, 67 pafta, 1264 ada, 8 parseldeki eski su deposu yapısının korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilmesine, parseldeki giriş yapısı ve eski su deposunun koruma grubunun 1.grup olarak belirlenmesine, sunulan rölevenin ve 1.dönem restitüsyon projesinin uygun olduğuna karar verildi.

BAŞKAN
Halil ONUR
İmza

ÜYE
Zeynep ERDEM
(BULUNMADI)

ÜYE
Osman ERAVŞAR
İmza

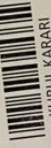
ÜYE
Hamza DALKILIÇ
İmza

ÜYE
Taner DEMİR
İmza

TEM. ÜYE
Mücella Doğan
İst. Büyükşehir Bld. Tems.
İmza

TEM. ÜYE
Engin YETKİN
Boğaziçi İmar Md. Tems.
İmza

S.Y.

**T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI**
İstanbul III Numaralı Kültür Varlıkları
Koruma Bölge Kurulu

Toplantı Tarihi ve No : 10.08.2017- 288
Karar Tarihi ve No : 10.08.2017- 3698

Toplantı Yeri
İSTANBUL

KARAR

İstanbul İli, Beşiktaş İlçesi, Bebek Mahallesi, Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulunun 14.12.1974 tarih 8172 sayılı kararıyla sit alanı olarak tespit ve ilan edilen Boğaziçi Sit Alanında, aynı kurulun 24.6.1983 tarih 15175 sayılı kararıyla uygun bulunarak 22.07.1983 tarihinde yürürlüğe giren 1/5000 ölçekli Boğaziçi Nazım İmar Planında Öngörülen Bölgesinde yer alan, 22.07.1983 onanlı 1/1000 ölçekli Boğaziçi Sahil Şeridi ve Öngörülen Bölgesi Uygulama İmar Planında yeşil alanda kalan, İstanbul III Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulunun 06.09.1995 tarih 7618 sayılı genel kararı ile korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilen (giriş yapısı), Kurulumuzun 11.08.2016 tarih ve 3027 sayılı kararı ile su deposu yapısı korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilen, koruma grupları 1. grup olarak belirlenen, röleve ve restitüsyon projesinin uygun olduğuna karar verilen, kamu mülkiyetine ait, tapuda su deposu vasfı, 67 pafta, 1264 ada, 8 parseldeki giriş yapısı ve su deposuna ilişkin hazırlanan ve imar mevzuatı açısından uygun bulunan restorasyon projesinin değerlendirilmesinin talep edildiği İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Boğaziçi İmar Müdürlüğünün 22.05.2017 tarih ve İBB No: 98505 sayılı yazısı ile hazırlanan uzman raporu okundu, 34.10.2734 numaralı işlem dosyası incelendi, Kurulumuzun 27.07.2017 tarih ve 3676 sayılı kararı gereği 03.08.2017 tarihinde Kurulumuz üyelerince yerinde incelendi, yapılan görüşmeler sonucunda;

İstanbul İli, Beşiktaş İlçesi, 1264 ada, 8 parseldeki yapıya ilişkin sunulan restorasyon projesinin uygun olduğuna, proje raporunda paslanmaz çelik olarak ifade edilen demir merdivenin, restorasyon projesinde belirlendiği üzere özgün malzeme ile onatılarak kullanılmasına, uygulamadan proje müellifinin sorumlu tutulmasına karar verildi.

BAŞKAN
Halil ONUR
İmza

ÜYE
Zeynep ERDEM
(BULUNMADI)

ÜYE
Hamza DALKILIÇ
İmza

ÜYE
Fezullah ARSLAN
İmza

ÜYE
Hilal KAZAN
İmza

ÜYE
Ömer DABANLI
(BULUNMADI)

TEM. ÜYE
Zehra İPEK
İst. Büyükşehir Bld. Tems.
İmza

TEM. ÜYE
Şerafettin NARİN
Boğaziçi İmar Md. Tems.
İmza

C.H.C

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İSTANBUL III NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU

KARAR

Toplantı Tarihi ve No : 14.12.2010 / 406
Karar Tarihi ve No : 14.12.2010 / 4860

Toplantı Yeri
İSTANBUL

KURUL KARARI

İstanbul İli, Sarıyer İlçesi, Kireçburnu Mahallesi, 79 pafta, 484 ada, 5 parsel sayılı, G.E.E.A.Y.K.'ın 14.12.1974 gün 8172 sayılı kararıyla tespit ve ilan edilen Boğaziçi Doğal ve Tarihi Sit Alanı'nda, 24.06.1983 gün 15175 sayılı kararıyla uygun bulunarak 22.7.1983 tarihinde yürürlüğe giren 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planında Örgütünün Bölgesinde kalan, G.E.E.A.Y.K.'ın 24.06.1983 gün, 15175 sayılı kararı ile korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilen, İstanbul Belediyesi Sular İdaresi, Mülkiyetine ait, tapuda 'Bahçeli Kargir ev' vasıfı taşınmazın bahçesinde bulunan kuru servi ağacının yıkılma tehlikesi arz ettiği, bahse konu ağacın kaldırılması için gerekli iznin verilmesi talepli İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün 22.04.2010 tarih 1186 sayılı ve 14.05.2010 tarih 239107 yazıları ve ekleri, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Boğaziçi İmar Müdürlüğü'nün 24.05.2010 tarih 2944224 sayılı yazısı ve ekleri, hazırlanan uzman raporu okundu, ekleri incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

İstanbul İli, Sarıyer İlçesi, Kireçburnu Mahallesi, 79 pafta, 484 ada, 5 parsel sayılı taşınmazla ilişkin yapılan inceleme ve değerlendirmede; parselde bulunan herhangi bir tescil kararı bulunmayan ve tescile değer nitelikte olmayan ağaca ilişkin ilgili kurumca işlem yapılmasına, ayrıca G.E.E.A.Y.K.'ın 24.06.1983 gün, 15175 sayılı kararı ile korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilen yapının koruma grubunun II.Grup olarak belirlenmesine karar verildi.

GENİM M.Sinar
BAŞKAN
İmza

AYDIN Yusuf İzzettin
BAŞKAN YARDIMCISI
İmza

AYŞE ERDOĞDU
Bölge Kurulu Müdürü

EMÜR Semih Halil	ÇAKIR Mustafa	AVUNDUK A.Mehmet	ONUR Halil
ÜYE	ÜYE	ÜYE	ÜYE
İmza	İmza	İmza	İmza

Yusuf KOÇ
Boğaziçi İmar Mfd. Tems.
İmza

SAVAŞ Şule
İst. Büyükşehir Bld. Tems.
(Bulunmadı)

.../122010/AL

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İSTANBUL İN NUMARALI KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU

KARAR

Toplantı Tarihi ve No : 30.03.2017 / 241
Karar Tarihi ve No : 30.03.2017 / 2385

Toplantı Yeri
İSTANBUL

İstanbul İli, Eylüp İlçesi, Güzeltepe Mahallesi, İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi mülkiyetine ait, 17.558 m² yüzölçümlü, su havuzları vasıfı 4817 parsel ile, 69.632 m² yüzölçümlü, su havuzları dekanör ve filtre, ambar ve işletme binası vasıfı 859 ada 18 parsel sayılı, 19.03.2005-27.02.2006-19.05.2012-10.03.2014-12.06.2015-16.05.2014 onay tarihli, 1/1000 ölçekli Alibeyköy Uygulama imar planı, Kuzey Marmara otoyolu Hasdal Akom bağlantı yolu plan tadilatında, İSKİ Alanı+ Karayolu koruma bandı+ NATO petrol boru hattı+ ifiaye alanında kalan, korunması gerekli kültür varlığı olarak herhangi bir tescil kaydı bulunmayan, yapının kültür varlığı olup olmadığı, rölüve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin değerlendirilmesi talep edilen Eylül Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Müdürlüğü 11.10.2016 tarih 24010 sayılı yazısı, İBB İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Plan Proje Dairesi Başkanlığının 08.12.2016 tarih 595322 sayılı ve 29.04.2016 tarih 247112 sayılı yazıları, hazırlanan uzman raporu okundu, 34.19.1228 numaralı işlem dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonucunda;

İstanbul İli, Eylül İlçesi, Güzeltepe Mahallesi, 4817 parsel ve 859 ada 18 parselde bulunan su dağıtım yapısının 2863 sayılı yasanın 6. Maddesindeki özelliklerini taşıdığından korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilmesine, koruma grubunun II.grup olarak belirlenmesine, rölüve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin uygun olduğuna karar verildi.

BAŞKAN
Hüseyin KOÇ
İMZA

BAŞKAN YARDIMCISI
Barış HAN
İMZA

ÜYE
Suat ÇAKIR
İMZA

ÜYE
Aşlıhan YURTSEVER BEYAZIT
(BULUNMADI)

ÜYE
Fatih ELÇİL
(BULUNMADI)

ÜYE
Mergül KOTİL
İMZA

ÜYE
Ömer Faruk KALAYCI
İMZA

ÜYE
Esra SARI
Eylüp Bld.Tems.
İMZA

ÜYE
Zuhral AYANOĞLU
İst. B.Şehir Bld. Tems.
İMZA

30.03.17/ GÇK

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İSTANBUL İ NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No : 21.09.2006/29
Karar Tarihi ve No : 21.09.2006/195

Toplantı Yeri
İSTANBUL

İstanbul İli, Çatalca İlçesi, Durusu (Terkos) Beldesi, 9 pafta, 1105 parselde, mülkiyeti İSKİ'ye ait, İstanbul İI Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 15.10.1998 gün ve 4955 sayılı kararıyla tescilli, İstanbul I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 22.06.2006 gün 121 sayılı kararı ile koruma grubu I olarak belirlenip, aynı kararla röfve, restitüsyon ve restorasyon projeleri onaylanan ve "...önerilen Kateterya Binasının konumunun ve doğrultusunun tekrar irdelenerek peyzaj projesiyle birlikte Kurula sunulması gerektiğine, Terkos Su Pompa Ana Binası ve Atölyesinin dışında ve içinde, zemin başa olmak üzere çeşitli kot ve düzlemde nem ve zemin suyu seviyelerinin ölçülerek yapı fiziki uzmanı tarafından değerlendirilmesine, ortaya konacak çözüm önerilerinin statik projesi, belge ve raporlarıyla birlikte Kurula sunulması gerektiğine..." karar verilen Terkos Su Pompa İstasyonu Ana Binası, Atölye ve Depo Binaları'na dair anılan karar gereği sunulan "Çevre Düzenleme Projeleri Hazırlama " işinin Bitkilendirme ve Çevre Düzenleme (Peyzaj) projelerinin onayını talep eden İSKİ Genel Müdürlüğü'nün 12.09.2006 gün 105321 sayılı yazısı okundu, ekleri incelendi, yapılan görüşmeler sonucunda;

İstanbul İli, Çatalca İlçesi, Durusu Beldesi, 9 pafta, 1105 parselde bulunan İstanbul İI Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 15.10.1998 gün ve 4955 sayılı kararı ile tescilli edilen Terkos Su Pompa İstasyonu Ana Binası, atölye ve depo binalarına ait olarak sunulmuş bulunan röfve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin değerlendirilebilmesi için yerinde incelenmesine karar verildi.

BAŞKAN
AHUNBAY, Zeynep
İMZA

BAŞKAN YARDIMCISI
BAŞARAN, Sait
BULUNMADI

ÜYE
CAN, Ahmet
İMZA

ÜYE
SEÇKİN, Nadide
İMZA

ÜYE
ÇALIŞKAN, Erol
İst.B.Şehir.Bld.Tems
İMZA

ÜYE
KILINÇASLAN, İsmet
BULUNMADI

ÜYE
BAYRAKTAR, C.Deniz
Durusu Bld.Tems.
BULUNMADI

26.09.2006 SS

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
İSTANBUL İ NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No : 25.05.2006/16
Karar Tarihi ve No : 25.05.2006/108

Toplantı Yeri
İSTANBUL

İstanbul İli, Çatalca İlçesi, Durusu Beldesi, 9 pafta, 1105 parselde bulunan mülkiyeti İSKİ'ye ait tarihi "Terkos Terfi Binası" ve ilave tesislerine ait röfve projelerinin onayını talep eden İSKİ Genel Müdürlüğü'nün 17.11.2005 gün ve 131839 sayılı yazısı okundu, ekleri incelendi, yapılan görüşmeler sonucunda;

İli, Çatalca İlçesi, Durusu Beldesi, 9 pafta, 1105 parselde bulunan İstanbul İI Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 15.10.1998 gün ve 4955 sayılı kararı ile tescilli edilen Terkos Su Pompa İstasyonu Ana Binası, atölye ve depo binalarına ait olarak sunulmuş bulunan röfve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin değerlendirilebilmesi için yerinde incelenmesine karar verildi.

BAŞKAN
AHUNBAY, Zeynep
İMZA

BAŞKAN YARDIMCISI
BAŞARAN, Sait
İMZA

ÜYE
CAN, Ahmet
İMZA

ÜYE
SARİ, İhsan
İMZA

ÜYE
SEÇKİN, Nadide
İMZA

ÜYE
ÇALIŞKAN, Erol
İst.B.Şehir.Bld.Tems.
BULUNMADI

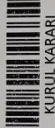
ÜYE
KILINÇASLAN, İsmet
İMZA

ÜYE
BAYRAKTAR, C.Deniz
Durusu Beld.Tems.
İMZA

30.05.2006 SS

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
İSTANBUL İİ NUMARALI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU
KARAR

Toplantı Yeri
İSTANBUL

KURUL KARARI

Tarihli ve No: 15.10.1998 / 468
Tarihli ve No: 15.10.1998 / 4955

İstanbul İli, Çatalca İlçesi, Durusu (Terkos) Beldesi, 9 pafta, 1105 parseldeki mülkiyeti İSKİ'ye ait olan eski Terfi Merkezi Binası'nın çatı kremlerinin ve çürüyen ahşap elemanlarının yenilenmesi için gerekli iznin verilmesini talep eden İSKİ Genel Müdürlüğü'nün 3.10.1998 gün 440/447-539-15244 sayılı yazısı okundu, ekleri incelendi, yapılan görüşmeler sonucunda;

İstanbul İli, Çatalca İlçesi, Durusu (Terkos) Beldesi, 9 pafta, 1105 parseldeki Terkos Terfi Merkezi Binası, Muavele Merkezi (Enerji Besleme Merkezi) Binası, İdare Binası ve parseldeki 2 adet ağacın (Karakavak) 2863 sayılı yasanın 6. maddesi gereğince korunması gerekli kültür ve tabiat varlığı olarak tesciline, ayrıca Kurulumuzun 12.6.1989 gün 1362 sayılı kararı ile korunması gerekli kültür varlığı olmadığına karar verilen 9 pafta, 1101 parselde yer alan ve Terkos Terfi Merkezi Karakol Binası olarak inşa edilen Durusu İlkokulu'nun da 2863 sayılı yasanın 6. maddesi gereğince korunması gerekli kültür varlığı olarak tesciline, Terkos Terfi Merkezi Binası'nda bakım (çatı, boya, badana vb.) yapılabileceğine karar verildi.

BAŞKAN
UNAL (Müte)

BAŞKAN YARDIMCISI
ATALIK (Gündüz)

ÜYE
ÇETİNER (Metin)

ÜYE
ÖZDOĞAN (Aslı)

ÜYE
SENCER (M.Ferhan)
BULUNMADI

ÜYE
ÖZDOĞRU (Harun)
Durusu Bld. Tens.
BULUNMADI

ÜYE

21.10.1998

HE 82

- [1] A. Aygün, Kırkçeşme ve Taksim Su Yollarına Ait Anıtsal Yapıların Belgelenmesi ve Koruma Önerileri, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, 2018.
- [2] H. Kazgan, S. Önal, İstanbul'da Suyun Tarihi. İletişim Yayınları, 1999.
- [3] H. Irmak, *İlk Çağdan Günümüze Kağıthane*. Kağıthane Belediyesi Kültür Yayınları, 2018.
- [4] K. Çeçen, *Mimar Sinan ve Kırkçeşme Tesisleri*. İSKİ Genel Müdürlüğü, 1988.
- [5] İ. B. S. İdaresi, *Tarih Boyunca İstanbul'un Su Davası*. İstanbul Halk Basımevi, 1950.
- [6] İnternet Sitesi, <https://www.canercangul.com/5784/bozdogan-kemeri-3/>.
- [7] J. Crow, J. Bardill, R. Bayliss, *The Water Supply of Byzantine Constantinople*, and Richard Bayliss, Journal of Roman Studies Monograph, 2008.
- [8] İnternet Sitesi, <http://ozhanozturk.com/2017/09/03/istanbul-sarniclari-konstantinopolisin-su-depolari/>.
- [9] İnternet Sitesi, <https://gezipgordum.com/yerebatan-sarnici/>.
- [10] İnternet Sitesi, <http://www.kalinti-istanbul.com/item/binbirdirek-sarnici/>.
- [11] M. Ş. Acar, *Bentler Ve Sinan'ın Suyolu*, Bir Yıl Kültür Sanat, 2010.
- [12] K. Çeçen, *İstanbul'un Vakıf Sularından Taksim ve Hamidiye Suları*. İSKİ Genel Müdürlüğü, 1992.
- [13] İSKİ, *Vakıf Sular Şube Müdürlüğü Arşivi*. 2018.
- [14] İnternet Sitesi, https://archive.org/details/McGillLibrary-osl_allies-constantinople_D3278a1925-17646/page/n75.
- [15] M. A. Düzgün, Arşiv belgelerine göre Üsküdar- Kadıköy Su Şirketi, 2010.
- [16] İnternet Sitesi, <https://www.zdergisi.istanbul/makale/istanbula-icme-suyu-temini-terkos-suyu-102>.
- [17] H. Irmak, *Kağıthane Tarih Envanteri*, Kağıthane Belediyesi, 2011.
- [18] İnternet Sitesi, <http://tayakadinli.blogspot.com/2019/01/ilk-yap-islet-devret-modeli-dersaadet.html>.
- [19] *İstanbul'un Su Davası Hal Yolunda*, Doğan Kardeş Yayınları, 1949.
- [20] H. S. Akatay, *Terkos Su Pompa İstasyon Rölöve, Restitasyon, Restorasyon Projeleri*, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, 2003.

- [21] A. Tabakoğlu, *Osmanlı Dönemi İstanbul Su Tarihi*, Marmara Belediyeler Birliği Kültür Yayınları.
- [22] İnternet Sitesi, <https://sehirharitasi.ibb.gov.tr/>.
- [23] S. N. Nirven, *İstanbul Suları*. İstanbul Halk Basımevi, 1946.
- [24] B. Oguz, *Bizans'tan Günümüze İstanbul Suları*. Simurg, 1998.
- [25] H. İ. Gül, *Terkos Su Şirketi*. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009.
- [26] İSKİ, *Tarih Boyunca İstanbul Suları ve İstanbul Su ve Kanalizasyon Sorunu*. İSKİ Genel Müdürlüğü Yayınları, 1983.
- [27] İstanbul I numaralı K.V.K.B.K. Müdürlüğü, *Arşiv*. 2019
- [28] Z. Şanlı, Feriköy Pompa İstasyonu Restorasyon Projesi, İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, 2008.
- [29] İstanbul II numaralı K.V.K.B.K. Müdürlüğü, *Arşiv*. 2019
- [30] İstanbul I numaralı Yenileme Alanları K.V.K.B.K. Müdürlüğü, *Arşiv*. 2019
- [31] İstanbul III numaralı K.V.K.B.K. Müdürlüğü, *Arşiv*. 2019
- [32] K. Altuğ, *İstanbul'da Bizans Dönemi Sarnıçlarının Mimari Özellikleri Ve Kentin Tarihsel Topografyasındaki Dağılımı*. İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, 2013.
- [33] İ. Yıldırım, *İstanbul Kapalı Sarnıçlarının İşlevsel Dönüşümünün Mekansal Bağlamda İrdelenmesi*. Beykent Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 2016.
- [34] İnternet Sitesi, <https://www.arnavutkoy.bel.tr/icerik/629/1735/arnavutkoy-tarihi-.aspx>.
- [35] İnternet Sitesi, <https://m.bianet.org/bianet/dunya/193808-gunluk-25-litre-su-siniri-asilirsacape-town-nisan-da-susuz-kalacak>.

İletişim Bilgisi: devrimkocoglu@gmail.com

Konferans Bildirisi

1. İsenkul, Devrim, Urfalıoğlu, Nur, 2019, Terkos Su Yoluna Ait Anıtsal Yapıların Belgelenmesi, 4. Uluslararası Mühendislik ve Mimarlık Tasarım Kongresi, 23-24 Nisan 2019, İstanbul, s:37.

